

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1997

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΑ'

Τρίτη 2 Σεπτεμβρίου 1997

Αθήνα, σήμερα στις 2 Σεπτεμβρίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.44', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής **κ.ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 29/8/97 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Α' συνεδριάσεώς του, της 29/8/97 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου "Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις")

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμαστε στην Ημερήσια Διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην Ημερήσια διάταξη

Υπουργείου Εξωτερικών

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Θα ψηφιστεί στη συνέχεια της συνεδριάσεως.

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

Θα συζητηθεί σήμερα.

Υπουργείου Ανάπτυξης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου "Κύρωση της από 20.6.1997 Σύμβασης μεταξύ των εταιρειών "ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και "ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και του ως εκ τρίτου συμβληθέντος ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ και άλλες διατάξεις".

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Γεωργίας

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας για τα

γεωργικά και κτηνιατρικά φάρμακα, ρύθμιση χρεών συνεταιριστικών οργανώσεων και άλλες διατάξεις".

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου "Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Ο Υφυπουργός κ. Κρανιδιώτης έχει να κάνει κάποια νομοτεχνική παρατήρηση;

Ο κύριος Υφυπουργός έχει δώσει κάποιο σημείωμα. Οι εισηγητές το έχουν υπόψη τους;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΛ' ΜΑΡΑΚΗΣ: Δεν έχει διανεμηθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πρέπει να έχει διανεμηθεί. Το έχω εδώ.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές μετά την κατ' άρθρον συζήτηση του νομοσχεδίου, σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υφυπουργέ, θα κρατηθεί το νομοσχέδιο, να έρθουν οι εισηγητές, να το δουν, διότι από ό,τι βλέπω έχετε εδώ μία σελίδα με νομοτεχνικές παρατηρήσεις. Ας κρατηθεί λοιπόν για αύριο το πρωί, οπότε το ψηφίζουμε στο σύνολο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Μπορούμε να έχουμε αυτό το κείμενο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Βεβαίως. Θα διανεμηθεί εκ νέου.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

Κύριοι συνάδελφοι, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού έχει αποφασισθεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων να διατεθούν τέσσερις συνεδριάσεις. Η σημερινή συνεδρίαση μέχρι τέλους θα διατεθεί για τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Επίσης αύριο, μέχρις ενός σημείου θα διατεθεί η συνεδρίαση, προκειμένου να αγορεύσουν ο Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Δηλαδή, σήμερα, μέχρι τέλους της συνεδριάσεως, θα μιλήσει όποιος συνάδελφος επιθυμεί και όποιος θέλει μπορεί να δευτερολογήσει και θα ακολουθήσουν αύριο όπως

είπα, οι αγορεύσεις του Υπουργού και των αρχηγών κομμά-των ή των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και εν συνεχεία θα μπούμε στη συζήτηση των άρθρων του νομοσχεδίου για τα οποία θα διαθέσουμε και τις άλλες δύο συνεδριάσεις.

Όπως γνωρίζετε, το Τμήμα αυτό ολοκληρώνεται την Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου και παρακαλώ να συμφωνήσετε για τη διάθεση μιας ακόμα συνεδριάσεως η οποία θα είναι εμβόλιμη και εφ' όσον αυτή θα γίνει την Παρασκευή, παρακαλώ να συμφωνήσετε για την παράταση των εργασιών του Τμήματος μέχρι και της 5ης Σεπτεμβρίου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είμαι Βουλευτής Θεσσαλονίκης και θέλω να θυμίσω ότι από την Παρασκευή στις 18.00' ξεκινούν οι εκδηλώσεις εγκαινίων της Διεθνούς Εκθέσεως, μια παράδοση μακρά για την οποία δεν είναι ανάγκη να μιλήσω. Στις 18.00' θα υποδεχθούμε τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως.

Θα παρακαλούσα λοιπόν, αν χρειάζεται -και χρειάζεται, όπως έχει συμφωνηθεί και όπως το τονίσατε- να υπάρξει εμβόλιμη συνεδρίαση, αυτή να γίνει την Τετάρτη το απόγευμα, επειδή εμείς οι Βουλευτές, και πιστεύω ότι οι περισσότεροι Βουλευτές και μέλη φυσικά, του Υπουργικού Συμβουλίου, θα πρέπει να είμαστε στη Θεσσαλονίκη.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να το ξαναδούμε και αν συμφωνεί η Αίθουσα, η εμβόλιμη συνεδρίαση να γίνει το απόγευμα της Τετάρτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Μείμαράκης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ'αρχήν η Διάσκεψη των Προέδρων είχε συμφωνήσει να προτείνει στο Σώμα τις τέσσερις συνεδριάσεις εκ των οποίων οι δύο θα πήγαιναν επί της αρχής. Αν λοιπόν, δεν υπάρχουν πολλοί ομιλητές και αύριο πράγματι ο κύριος Υπουργός έχει απόφα-σίζει να ομιλήσει και να μη μας αιφνιδιάσει με καμία τροπολο-γία ή οτιδήποτε άλλο, να το ψηφίσουμε αύριο επί της αρχής υ-πό την προϋπόθεση ότι θα έχουν ολοκληρωθεί οι ομιλίες των συναδέλφων που έχουν εγγραφεί να μιλήσουν επί της αρχής.

Δεύτερον για την εμβόλιμη συνεδρίαση την οποία συζητά το Τμήμα, εμείς δεν έχουμε αντίρρηση να είναι Τετάρτη ή Πέμπτη απόγευμα -εμείς θα προτιμούσαμε να είναι Πέμπτη απόγευμα-παρόλο που κάποτε σε ανάλογο αίτημά μας δεν είχε ανταποκριθεί το ΠΑΣΟΚ όταν ζητήσαμε εμείς τότε που συνεζητείτο το φορολογικό νομοσχέδιο και θέλαμε να πάμε στο συνέδριο της Χαλκίδης, αλλά και για την Έκθεση της Θεσσαλονίκης το 1992, σε ανάλογη διευκόλυνση. Εμείς παρ' όλα αυτά συνηγορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Μείμαράκη, δεν γνωρίζω τι χρειάζονται τα πρόσθετα. Για το 1992 δεν μπορώ να σας πω τίποτα. Όμως αναφορικά με τη δική μου προεδρία πάντοτε διευκολύνονται τα κόμματα και για τα συνέδριά τους και για τις συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών τους ομάδων. Όσον αφορά την περίπτωση που είπατε εγώ θα το κοιτάξω. Είμαι βέβαιος ότι το Σώμα αλλιώς θα από-φάσιζε, έστω και αν το ΠΑΣΟΚ όπως λέτε, δεν συμφώνησε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Δεν συμφώνησε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είμαι βέβαιος όμως ότι το Σώμα με εισήγησή μου θα απεφάσιζε αλλιώς. Δεν γνωρίζω ακριβώς πώς έχει το θέμα. Όμως θα το εξετάσω.

Ο Πρόεδρος του Δ.Η.Κ.Κ. κ. Δημήτριος Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του Δ.Η.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη διάρκειά είναι γνωστή η θέση του Δ.Η.Κ.Κ. στη Διάσκεψη των Προέδρων ότι δηλαδή είμαστε γενικά κατά του περιορισμού αυτού και ειδικά σε τέτοια νομοσχέδια. Η πλειοψηφία εν πάση περιπτώσει και το Προεδρείο έχουν αυτή την άποψη.

Όσον αφορά το άλλο θέμα, δεν έχουμε καμία αντίρρηση για να

διευκολύνουμε τους συναδέλφους, αντί για την Παρασκευή, η εμβόλιμη να γίνει την Τετάρτη ή την Πέμπτη το απόγευμα ή οποιαδήποτε άλλη μέρα θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, κατά πλειοψηφία απεφάσισε η Διάσκεψη των Προέδρων αυτό το χρονοδιάγραμμα. Αν χρειαστεί η εμβόλιμη συνεδρίαση συμφωνούμε να είναι την Πέμπτη το απόγευμα για να διευκολυνθούν οι συνάδελφοι.

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα πρόβλημα ασφυκτικών διαδικασιών για ένα τόσο σοβαρό θέμα το οποίο μπορεί πραγματικά να δημιουργήσει ζητήματα. Αν προκύψει ανάγκη ίσως και για κάποιους χειρισμούς ή και περαιτέρω συζητήσεις, θα μπορούσε η συζήτηση να μεταφερθεί και στο άλλο Τμήμα. Μην βάλουμε δηλαδή ασφυκτικά ό,τι ντε και καλά υπάρχει ένα όριο όπου πρέπει να τελειώνουμε. Αν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλώς.

Ο κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, ξέρετε τις δικές μας αντιρρήσεις που είναι πάγιες στα ζητήματα αυτών των διαδικασιών. Στην προκειμένη περίπτωση εμείς θα προτιμούσαμε η τέταρτη συνεδρίαση να είναι κανονική. Γιατί να είναι εμβόλιμη; Εγώ καταλαβαίνω τις δυσκολίες που μπορεί να δημιουργηθούν, αλλά θα ήταν καλό στις συζητήσεις που κάνουμε όταν βλέπουμε νομοσχέδια που έχουν ανάγκη μιας άνετης συζήτησης να προγραμματίζουμε πηγαίνοντας έστω κάποιο άλλο νομοσχέδιο πιο πίσω. Γιατί πρέπει να πιέζουμε τη Βουλή με εμβόλιμες κάθε τόσο συνεδριάσεις που πραγματικά για τα μικρά κόμματα είναι πολύ ασφυκτικό. Δεν προλαβαίνουν να ανταποκριθούν στα βασικά καθήκοντα που έχουν.

Θα παρακαλούσα να συμφωνήσουμε σήμερα να ορίσουμε εμβόλιμη για την επόμενη εβδομάδα, αλλά με την προϋπόθεση να μην επαναλαμβάνεται συχνά αυτό το φαινόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, στη Διάσκεψη των Προέδρων συμφωνήσαμε για τις τέσσερις συνεδριάσεις. Αυτό που είχαμε ως πρόβλημα ήταν εάν θα διαθέσουμε δύο ημέρες για την αρχή του νομοσχεδίου, ή όπως πρότεινα -και έμεινα με την εντύπωση ότι συμφωνήσαμε και σ' αυτό, εν πάση περιπτώσει δεν είναι λόγος για να αντιδικήσουμε- να ομιλήσουν σήμερα επί της αρχής και να παραμείνουν αύριο ο Υπουργός και οι εκπρόσωποι και κανείς άλλος και εν συνεχεία να μπούμε στα άρθρα αύριο. Σε ό,τι αφορά την εμβόλιμη, εφόσον υπάρχει είτε συμφωνία, είτε κατ'ανοχήν εν πάση περιπτώσει, συγκατάθεση, μπορούμε να την κάνουμε την Πέμπτη το απόγευμα...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι Βορειοελλαδίτες Βουλευτές προτείνουμε να γίνει εμβόλιμη την Τετάρτη το απόγευμα, γιατί την Πέμπτη πρέπει να πάμε για την Έκθεση της Θεσσαλονίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πάντως την Πέμπτη, πάλι πρέπει να είστε εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, διότι η συνεδρίαση θα κρατήσει όσο θα χρειαστεί να ολοκληρωθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου. Διότι από την Τρίτη αρχίζει άλλο Τμήμα του Σεπτεμβρίου. Και οι συνάδελφοι του Τμήματος εκείνου δεν θα είναι προετοιμασμένοι να συζητήσουν αυτό το νομοσχέδιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλώς, την Τετάρτη το απόγευμα. Και θα ολοκληρώσουμε την Πέμπτη.

Κύριε Υπουργέ, τροπολογίες δεν θα έχουμε;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν θα έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τροπολογίες δεν θα έχουμε. Καλώς.

Η Νέα Δημοκρατία ορίζει ως Κοινοβουλευτικό της Εκπρόσωπο τον κ. Βασίλη Κοντογιαννόπουλο.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ορίζει ως ειδικό αγορητή τον κ.Απόστολο Τασούλα, το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα τον κ.Γεώργιο Τσαφούλια και ο Συνσπασμός της Αριστεράς και της Προόδου τον κ.Πέτρο Κουνάλακη.

Ο κ.Πέτρος Κατσιλιέρης, εισηγητής της πλειοψηφίας έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο επίκεντρο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κατσιλιέρη, με συγχωρείτε, επειδή είδα τώρα τον Πρόεδρο κ.Μητσοτάκη, δεν ήταν στην αρχή εδώ, να τον ενημερώσω.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πει ότι θα μιλήσουν απόψε οι συνάδελφοι, όσοι θέλουν να λάβουν το λόγο, αύριο θα μιλήσει ο Υπουργός, οι Αρχηγοί, οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και υποθέτω, ότι θα θέλετε να μιλήσετε και εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εντάξει.

Ορίστε, κύριε Κατσιλιέρη.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο επίκεντρο των ραγδαίων μεταβολών και των βαθύτατων αλλαγών που βρίσκονται σε εξέλιξη τα τελευταία χρόνια σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η επανάσταση της γνώσης. Οι επιπτώσεις της επανάστασης της γνώσης και της παραγωγής της τεχνολογικής έκρηξης στην οικονομία, την κοινωνική δομή, αλλά και τη διεθνή θέση των διαφόρων χωρών, είναι πολυεπίπεδες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Είναι φανερό, πως σε έναν κόσμο ανοικτών συνόρων και υψηλής διεθνούς αλληλεξάρτησης, οι επιπτώσεις αυτές είναι εξόχως σημαντικές και για τη χώρα μας. Σε όλες αυτές τις εξελίξεις που συγκροτούν το πλαίσιο της μετάβασης από τη βιομηχανική στη μεταβιομηχανική κοινωνία της πληροφορίας, όλες οι εκτιμήσεις συμπίπτουν στη διαπίστωση ότι ο νέος πλούτος των εθνών, δεν είναι τόσο οι συμβατικοί πλουτοπαραγωγικοί πόροι και τα όποια στρατηγικά τους αποθέματα σε πρώτες ύλες, αλλά η γνώση. Ο δε κατέξοχην πλουτοπαραγωγικός πόρος μιας κοινωνίας είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο, όπως αυτό διαμορφώνεται από την παρεχόμενη εκπαίδευση.

Σήμερα, τα εκπαιδευτικά συστήματα βρίσκονται σε μια φάση μετάβασης που έχει οδηγήσει σε κρίση το παραδοσιακό σχολικό πλαίσιο που επί δεκαετίες ίσχυε σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης.

Σήμερα, το ζητούμενο για τα εκπαιδευτικά συστήματα δεν είναι πια η εφάπαξ προσαρμογή σε μια νέα δεδομένη κατάσταση, αλλά η δυνατότητα διαρκούς προσαρμογής τους σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αντιμετωπίζει τα προβλήματα που θέτει η σύνθετη πραγματικότητα της σύγχρονης ζωής, σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα των ανεπτυγμένων κοινωνιών.

Η απάντηση σε αυτά τα προβλήματα είναι εκείνη η οποία θα προσδιορίσει το χαρακτήρα του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας για τα επόμενα χρόνια και ταυτόχρονα, θα καθορίσει τη θέση της στον ανταγωνιστικό κόσμο που ζούμε και θα διαμορφώσει το βαθμό ανάπτυξης και το επίπεδο ευημερίας της κοινωνίας μας στο μέλλον.

Τα νέα προβλήματα αλλά και προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα το εκπαιδευτικό μας σύστημα, απαιτούν να θέσουμε νέους στόχους, οι οποίοι ακριβώς να απαντούν στις απαιτήσεις και ανάγκες του 21ου αιώνα.

Αυτοί, λοιπόν, οι στόχοι θα πρέπει να έχουν ως υπόβαθρο την δια βίου εκπαίδευση, δηλαδή τη διαμόρφωση των αναγκαίων γνωστικών προϋποθέσεων που θα επιτρέπουν στο νέο άνθρωπο, ως μαθητή στην αρχή και ως εργαζόμενο στη συνέχεια, να μπορεί και να παρακολουθεί και να αντιμετωπίζει τις προκύπτουσες κάθε φορά στον ιδιαίτερο τομέα του εξελίξεις.

Για να κατορθώσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα να επιτύχει την εκπλήρωση αυτών των στόχων, είναι ζωτικά αναγκαίο να επέλθουν ριζοσπαστικές τομές στη δομή και στη λειτουργία του.

Αυτές οι τομές θα πρέπει να προωθηθούν χωρίς ταλαντεύσεις, χωρίς παλινδρομήσεις και χωρίς συμβιβασμούς. Με την ευρύτερη δυνατή πολιτική και κοινωνική συναίνεση, χωρίς στείρες αντιπολιτευτικές αρνήσεις και χωρίς άγονες συντεχνιακές αντιστάσεις.

Αυτές τις ζωτικά αναγκαίες ριζοσπαστικές τομές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, επιφέρει το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα. "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων και στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

Το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην εκπαίδευση του τόπου μας, η οποία αναλαμβάνεται με λογισμό και μ' όνειρο" με επίγνωση της ευθύνης και σαφή αίσθηση της προοπτικής.

Στην πιστοποίηση της ανάγκης για μια γενναία μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, νομίζω πως συγκλίνουμε στην Αίθουσα αυτή όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Γιατί, όλοι έχουμε κατανοήσει πως με ένα εκπαιδευτικό σύστημα αρχαιωμένων λειτουργικών δομών, γεμάτο από ανεπάρκειες και δυσλειτουργίες, η χώρα μας δύσκολα θα αντέξει στην πρόκληση του ανταγωνιστικού κόσμου εντός του οποίου καλείται να κινηθεί. Επίσης, δε, γιατί όλοι έχουμε συνειδητοποιήσει πως το εκπαιδευτικό μας σύστημα θα πρέπει να πάψει να λειτουργεί με όρους απομόνωσης από τις στάσεις και τις εξελίξεις που διαμορφώνονται στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο.

Εκεί που υπάρχουν διαφωνίες και ασυμφωνίες, είναι ως προς την κατεύθυνση την οποία θα πρέπει να ακολουθήσει η από όλους διαπιστούμενη ανάγκη των μεταρρυθμίσεων και ο τρόπος με τον οποίο θα προωθηθούν οι μεταρρυθμίσεις αυτές.

Για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., η κατεύθυνση των μεταρρυθμίσεων και ο τρόπος της προώθησής τους, διαπνέεται από τις παρακάτω αρχές:

1. Η εκπαίδευση οφείλει να παρέχει σε όλους ισότιμη πρόσβαση στα αγαθά της Παιδείας.
2. Η δημόσια δωρεάν εκπαίδευση πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί το θεμέλιο της εκπαιδευτικής πολιτικής.
3. Η ανθρωπιστική παιδεία και η γνώση της ιστορικής και πολιτισμικής παράδοσης του λαού μας, πρέπει να συνιστούν τα θεμελιώδη ιδεώδη της ελληνικής εκπαίδευσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αρκετές δεκαετίες τώρα η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη χώρα μας, αντιμετωπίζει μία ανοιχτή κρίση ταυτότητας. Ουσιαστικά, η δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν αποτελεί παρά έναν αναγκαστικό προθάλαμο για την εισαγωγή των αποφοίτων της στα ανώτατα και ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, πράγμα που καταργεί την αυτοτέλεια της και την αποσπείρει από τη δυνατότητα να επιτελέσει το κρίσιμο διδακτικό και παιδαγωγικό της έργο.

Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την άρση αυτής της εκτροπής με την καθιέρωση των λυκείων γενικής και τεχνικής επαγγελματικής κατεύθυνσης, με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στα μέσα της δεκαετίας του '70, καθώς και με μεταγενέστερες ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '80, όπως η καθιέρωση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου, δεν κατάφεραν να αναστρέψουν τη δημιουργημένη κατάσταση. Το λύκειο εξακολούθησε να λειτουργεί ως ένα οιονεί προπαρασκευαστικό και εξεταστικό κέντρο βασισμένο στην ουσιαστική στρέβλωση της αποστολής του και στην αυτοανίρεση της εκπαιδευτικής λειτουργίας του.

Οι λυκειακές σπουδές θα πρέπει να ξαναβρούν τη θέση τους στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας και να αποκτήσουν την αξιοπιστία και τη χρησιμότητα που υπαγορεύεται από την ίδια τη θέση του λυκείου ως ενδιάμεσης βαθμίδας της εκπαίδευσης, βαθμίδα που είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για τη διαμόρφωση της βασικής γνωστικής υποδομής του μαθητή.

Αυτό, ακριβώς, προβλέπει να επιτύχει η θεσμοθέτηση του ενιαίου λυκείου.

Το ενιαίο λύκειο αποτελεί την απάντηση τόσο στο νέο και απαιτητικό γνωστικό περιβάλλον της εποχής μας, όσο και στην πολύπλευρη κρίση που διέρχεται μέχρι σήμερα η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στον τόπο μας. Το ενιαίο λύκειο

απαρτίζεται από τρεις κατευθύνσεις σπουδών: τη θεωρητική, τη θετική και την τεχνολογική, που ανταποκρίνονται η κάθε μια σε τρεις διαφορετικές περιοχές γνωστικών απαιτήσεων της σύγχρονης κοινωνίας και οικονομίας.

Η αναμόρφωση του λυκειακού κύκλου, που δρομολογείται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αποτελεί το απαραίτητο προαπαιτούμενο για την απαλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας, από την κακοδιαμονία των εξετάσεων ως αυτοσκοπού της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πράγματι, η θέσπιση του ενιαίου λυκείου, θα επιτρέψει και την αλλαγή του τρόπου πρόσβασης των αποφοίτων του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία πλέον, δεν θα γίνεται με το γνωστό και αντιπαιδαγωγικό τρόπο της "κρίσης της μιας φοράς", που τόσα προβλήματα και αδιέξοδα επεσώρευσε στην παιδεία μας, αλλά με μια αξιόπιστη, αδιάβλητη και έγκυρη διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης του μαθητή.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η ζήτηση ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας είναι γνωστό σε όλους μας ότι είναι πάρα πολύ μεγάλη, έτσι ώστε δεδομένης της μέχρι τώρα ισχύουσας αρχής του περιορισμένου αριθμού για την εισαγωγή των υποψηφίων σπουδαστών στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., η προσφυγή σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης του εξωτερικού να αποτελεί την εύκολη πλην δυσάρεστη λύση για πολλές οικογένειες, με συνέπεια η "αιμορραγία" της χώρας μας σε συνάλλαγμα να είναι μεγάλη. Είναι χαρακτηριστικό, πως το συνάλλαγμα που διαρρέει στο εξωτερικό για σπουδές, σύμφωνα με στοιχεία του 1993, ανερχόταν στα διακόσια τριάντα ένα εκατομμύρια (231.000.000) δολάρια, ενώ κατά άλλες εκτιμήσεις είναι συγκρίσιμο με τις ετήσιες εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κέρδη από τον τουρισμό.

Η αλλαγή λοιπόν, του τρόπου εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που προβλέπεται στο συζητούμενο σχέδιο νόμου, αποσκοπεί ακριβώς στο να τεθεί ένα τέλος σ' αυτήν τη δυσάρεστη κατάσταση. Έτσι, η κατοχή του απολυτηρίου του ενιαίου λυκείου θα επιτρέπει την εισαγωγή των σπουδαστών ανάλογα με τη σταθμισμένη επίδοσή τους στις δύο τελευταίες τάξεις του λυκείου και σε ορισμένα συγκεκριμένα μαθήματα, στα προγράμματα σπουδών των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων.

Επίσης, θα είναι δυνατή η εγγραφή των αποφοίτων λυκείου στα προγράμματα σπουδών επιλογής, που για πρώτη φορά καθιερώνονται και θα λειτουργούν παράλληλα με τα προγράμματα σπουδών, δίνοντας έμφαση στα νέα γνωστικά αντικείμενα και στις διατηρητικές συνεργασίες. Έτσι, με τα προγράμματα σπουδών και τα προγράμματα σπουδών επιλογής, αλλά και με το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο που πρόκειται σύντομα να θεσπισθεί και στη χώρα μας, θα επιτευχθεί η αύξηση της προσφοράς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πράγμα που προβλέπεται να έχει πολλαπλασιαστικές ευεργετικές επιδράσεις στην ποιοτική αναβάθμιση της οικονομίας και της κοινωνίας μας.

Όμως, για να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να εκπληρώσει με ακόμη μεγαλύτερη επιτυχία την αποστολή του και πολύ περισσότερο για να μπορέσει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται, είναι αναγκαίο η μεταρρυθμιστική προσπάθεια στο χώρο της εκπαίδευσης να στραφεί και προς τον τρόπο με τον οποίο εφεξής θα γίνεται η τοποθέτηση των εκπαιδευτικών τόσο στη δευτεροβάθμια όσο και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Ο μέχρι τώρα ισχύων τρόπος διορισμού, των εκπαιδευτικών με βάση την επετηρίδα, έχει εξαντλήσει πλέον τα όριά του. Από διασφαλιστικός παράγοντας της αμεροληψίας στην επιλογή του εκπαιδευτικού προσωπικού την εποχή που υιοθετήθηκε, -εποχή που για να διορισθεί κάποιος χρειαζόταν πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων- έχει γίνει πια ανασχετικός παράγοντας στη διαδικασία της αναγκαίας αναβάθμισης του εκπαιδευτικού δυναμικού.

Η επετηρίδα αντικαθίσταται από ένα αδιάβλητο και αξιοκρατικό σύστημα επιλογής των μελλοντικών εκπαιδευτικών, το οποίο επιπροσθέτως εξαλείφει τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί

η μακρά αδιοριστία στην ποιότητα του διδακτικού προσωπικού.

Κατά τη διαμόρφωση όμως του νέου αυτού συστήματος επιλογής των μελλοντικών εκπαιδευτικών θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, κύριε Υπουργέ, και η περιπτωση των εκπαιδευτικών εκείνων που επί αρκετά χρόνια εργάζονται είτε ως αναπληρωτές είτε ως ωρομίσθιοι στο χώρο της εκπαίδευσης και οι οποίοι έχουν πλέον αποκτήσει μία διδακτική εμπειρία, αρκετά σημαντική που δε θα πρέπει να παραβλεφθεί, αλλά αντίθετα θα πρέπει να της αποδοθεί ιδιαίτερη σημασία και να αναχθεί σε ιδιαίτερο κριτήριο για την επιλογή τους, προκειμένου να στελεχώσουν την εκπαίδευση.

Άλλωστε, ως μη λησμονούμε πως οι άνθρωποι αυτοί, με δεδομένη την πολύχρονη εμπλοκή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα έχουν διαμορφώσει ένα πρόγραμμα ζωής, βασισμένο στη βεβαιότητα πως το επόμενο βήμα θα είναι ο διορισμός τους. Η πολιτεία, λοιπόν, δε θα πρέπει να φανεί ασυνεπής απέναντι σε αυτήν την κατηγορία των εκπαιδευτικών και πολύ περισσότερο, δε θα πρέπει να αφήσει ανεκμετάλλευτο ένα τόσο σημαντικό εκπαιδευτικό δυναμικό που έχει έμπρακτα αξιολογηθεί και κριθεί όλα αυτά τα χρόνια που εργάζεται στη δημόσια εκπαίδευση.

Η κατ'αρχήν θετική προσέγγιση του προβλήματος από τον Υπουργό Παιδείας στη διαρκή επιτροπή, πιστεύω πως θα ολοκληρωθεί κατά τη συζήτηση του παρόντος σχεδίου νόμου. Στην ίδια κατεύθυνση της αναβάθμισης του ρόλου του εκπαιδευτικού, αλλά και της ποιότητας του παρεχόμενου διδακτικού έργου στο χώρο της εκπαίδευσης, αποβλέπει και η εισαγωγή ενός νέου συστήματος αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η καταχρηστική εφαρμογή του θεσμού του επιθεωρητή κάποια χρόνια πριν και η απολίθωσή του σε έναν παράγοντα ανεξέλεγκτης κρίσης του έργου του εκπαιδευτικού, διαμόρφωσε αντανακλαστικά απέχθειες σε κάθε μορφή αξιολόγησης, τα οποία όμως είχαν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση αρνητικών φαινομένων, καθώς μ' αυτόν τον τρόπο εξέλιπαν οι θεσμικές δικλείδες, που θα συνέβαλλαν στη βελτίωση του ίδιου του εκπαιδευτικού, αλλά και στη διαρκή αναβάθμιση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Τις αρνητικές αυτές συνέπειες, που ακολουθήσαν την εξαίεψη ενός στρεβλωμένου θεσμού, αίρει αυτό το σχέδιο νόμου, προβλέποντας τη θεσμοθέτηση στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αξιοκρατικών διαδικασιών αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού, αλλά και της σχολικής μονάδας.

Επιτρέψτε μου να δηλώσω ότι περιμένω από τον Υπουργό Παιδείας να τονίσει με έμφαση και στην Αίθουσα αυτή, όπως συνέβη και στην αίθουσα της Διαρκούς Επιτροπής, ότι στο προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί, θα υπάρξουν όλες εκείνες οι εγγυήσεις για την ουσιαστική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού ακριβώς μέσα από την αξιολόγηση του έργου του.

Το πόσο κρίσιμα είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, τα πρώτα χρόνια της ζωής ενός παιδιού για την ψυχοπνευματική του διάπλαση και τη διαμόρφωση του μετέπειτα χαρακτήρα του, αποτελεί πια κοινό τόπο για όλους τους ενασχολούμενους με την επιστήμη της ψυχολογίας και την παιδαγωγική. Γι' αυτό η σημασία της προσχολικής αγωγής, αλλά και της εκπαίδευσης που παρέχεται στο δημοτικό σχολείο, θεωρείται καθοριστική και για την μετέπειτα γνωστική εξέλιξη του μαθητή.

Τα στοιχεία αυτά προσδιορίζουν την ανάγκη αναβάθμισης της προσχολικής αγωγής, αλλά και της παρεχόμενης στο δημοτικό σχολείο εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις περισσότερες οικογένειες εργάζονται και οι δύο γονείς, γεγονός που δημιουργεί συγκεκριμένα προβλήματα στην οικογένεια σε ό,τι αφορά την επιμέλεια της εκπαίδευσης των παιδιών. Απάνηση στο πρόβλημα αυτό αποτελεί η εφαρμογή του ολοήμερου νηπιαγωγείου και του ολοήμερου δημοτικού σχολείου, το οποίο επιτρέπει την καλύτερη εφαρμογή του προγράμματος μαθημάτων, διευκολύνει τη μελέτη των μαθημάτων της επόμενης ημέρας, καθιστά δυνατή την υλοποίηση προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας για τους μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες και ταυτόχρονα κάνει εφικτή τη δημιουργική απασχόληση των

μαθητών κατά τις ώρες που απουσιάζουν οι γονείς από το σπίτι. Το δικαίωμα στη δεύτερη ευκαιρία αποτελεί ένα σύγχρονο δημοκρατικό κεκτημένο για τους πολίτες των ανοικτών κοινωνιών σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους. Το δικαίωμα αυτό πολύ περισσότερο πρέπει να ισχύει στην παροχή μιας δεύτερης ευκαιρίας σε κάθε πολίτη στο χώρο της εκπαίδευσης, όταν για λόγους πολλές φορές ανεξάρτητους από τη θέλησή του, έχει αναγκαστεί να μην ολοκληρώσει τον εννιάχρονο υποχρεωτικό κύκλο σπουδών του ή ακόμη να μην τελειώσει ούτε καν τη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Στη χώρα μας το φαινόμενο αυτό δεν είναι ασυνήθιστο. Για να αντιμετωπιστεί λοιπόν αυτό το φαινόμενο και να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία σ' εκείνους οι οποίοι που θέλουν να την αξιοποιήσουν, προβλέπεται η δημιουργία των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, στα οποία θα εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα ταχύρρυθμης δημοτικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης και στα οποία θα φοιτούν νέοι που έχουν υπερβεί το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν συμπληρώσει την υποχρεωτική εννιάχρονη εκπαίδευση.

Επειδή το σχολείο δεν μπορεί και δεν πρέπει να παίρνει διαζύγιο από την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα, μέσα στην οποία λειτουργεί, αλλά και επειδή ταυτόχρονα μία από τις βασικές συνιστώσες της αποστολής της εκπαίδευσης είναι να προετοιμάζει τους μαθητές για τη μελλοντική επαγγελματική τους απασχόληση, γι' αυτό στο νομοσχέδιο αυτό προνοείται ο επανασχεδιασμός του θεσμού του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε να καταστεί ουσιαστικότερος και να αναχθεί σε σημαντικό αρωγό της προσπάθειας των νέων να βρουν τον επαγγελματικό τους δρόμο.

Η ρύθμιση αυτή αποτελεί μία επιπρόσθετη απόδειξη της οργανικότερης διασύνδεσης του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά και την κοινωνία την οποία επιχειρεί η προωθούμενη μεταρρύθμιση.

Τα θέματα της εκπαίδευσης έχουν προφανώς δυναμικό χαρακτήρα. Στατικές προσεγγίσεις και αποσπασματικές παρεμβάσεις δεν έχουν πια θέση ούτε στο σχεδιασμό ούτε στην πρακτική της εκπαίδευσης. Γι' αυτό, επιτελικά όργανα, όπως το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο θα πρέπει να αποκτήσουν στρατηγικό ρόλο ο οποίος προσιδιάζει στην αποστολή τους, ώστε να μπορούν να επιτελούν το έργο τους με επιτυχία και αποτελεσματικότητα, απαλλαγμένα από γραφειοκρατικές δουλείες και κακώς εννοούμενες δημοσιοϋπαλληλικές αγκυλώσεις.

Σε αυτήν τη λειτουργική ανάπλαση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης ευελιξίας και της μακροσκοπικής προσέγγισης των προβλημάτων, αποβλέπουν οι ρυθμίσεις που το αφορούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται με ταχύτατους ρυθμούς, που κάθε κατάσταση στον τομέα της έρευνας ανοίγει νέες περιοχές γνώσεων που ανατρέπουν δεδομένα και στερεότυπα, η ανάγκη για την ύπαρξη ενός εκπαιδευτικού συστήματος ανοικτού στις προσαρμογές και τις μεταβολές, αποτελεί ζωτική προϋπόθεση επιβίωσης για ένα Έθνος.

Με τις ριζοσπαστικές τομές που εισάγει το σχέδιο νόμου που συζητούμε, η ελληνική εκπαίδευση αποκτά όλες τις αναγκαίες θεσμικές προϋποθέσεις που θα της επιτρέψουν να εισέλθει στον 21ο αιώνα, χωρίς κραδασμούς και χωρίς οδυνηρές ελλείψεις, έτσι ώστε η κοινωνία μας να διαθέτει τη γνωστική υποδομή για την ανάπτυξή της, αλλά και οι πολίτες τα εφόδια για την ευημερία τους.

Η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου αποτελεί την επισφράγιση του διαβατηρίου για την είσοδο της πατρίδας μας στον 21ο αιώνα, στον αιώνα που η γνώση θα είναι δύναμη και η πληροφορία, ευκαιρία και δυνατότητα για νέες κατακτήσεις.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να απευθυνθώ για άλλη μία φορά στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να ζητήσω να κάνει μία ακόμα τολμηρή κίνηση κοντά στις τόσες άλλες που γίνονται με το παρόν σχέδιο νόμου. Να εισηγηθεί στην

Κυβέρνηση την καθιέρωση ειδικού μισθολογίου για τους εκπαιδευτικούς, όχι μόνο της τριτοβάθμιας αλλά και της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενός μισθολογίου το οποίο να είναι συμβατό προς το πολυσήμαντο έργο που επιτελούν οι εκπαιδευτικοί και αντάξιο προς την επιστημονική, παιδαγωγική, κοινωνική και εθνική τους προσφορά.

Όταν το μέλλον των νέων, αλλά και ευρύτερα το αύριο του τόπου εξαρτάται τόσο άμεσα από το παιδαγωγικό έργο των λειτουργών της εκπαίδευσης, η οικονομική τους αναβάθμιση δεν είναι μόνο αναγκαία, αλλά και εθνικά ωφέλιμη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιος Καραμάριος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσε να θεωρηθεί πλεονασμός εάν άρχιζα την εισήγησή μου για το μεγάλο αυτό θέμα της παιδείας, παραθέτοντας εκείνα τα στοιχεία που όλο λέμε καθημερινά και φυσικά τα πιστεύουμε, ότι δηλαδή η παιδεία είναι το κυριότερο έργο της πολιτείας, αφού έχει ως κύρια αποστολή της να καταστήσει τον άνθρωπο περισσότερο δημιουργικό και πολιτισμένο, με ελεύθερη συνείδηση και υψηλό φρόνημα, κοινωνικότητα και αίσθημα ευθύνης. Ακόμα ότι η παιδεία οφείλει να δημιουργεί συνειδητούς πολίτες που να εκφράζουν με το συνολικό τους βίο τα μόνια ιδεώδη του Ελληνισμού που είναι και ιδεώδη του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού και ότι η παιδεία πρέπει να συγκροτεί επαγγελματίες άρτια προετοιμασμένους για μία θέση στο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό περιβάλλον και να προωθεί, χωρίς προκαταλήψεις κάθε άξιο άνθρωπο, ώστε οι αρχές της αξιοκρατίας να κυριαρχήσουν στην κοινωνία.

Όλα αυτά είναι προϋποθέσεις και στόχοι γνωστοί. Γι' αυτό και η Νέα Δημοκρατία ως κυβέρνηση και παλαιότερα, αλλά και πρόσφατα, συνεπής προς την άσκηση της φιλελεύθερης πολιτικής της εφάρμοσε σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ένα συστηματικό πρόγραμμα που στηρίχθηκε σε ένα πλέγμα αξιών και κανόνων, όπως είναι η επανασύνδεση της έννοιας της παιδείας με την έννοια του μόθου, η υγιής άμιλλα, η αξιολόγηση και η αξιοκρατία, προσπαθώντας συγχρόνως να αποκομματικοποιήσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Γι' αυτό μερικά από τα μέτρα που εφαρμόστηκαν κατά καιρούς ήταν τα εξής: Η αρχή του εκσυγχρονισμού των αναλυτικών προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η υποχρεωτική διδασκαλία ξένης γλώσσας από τη τετάρτη δημοτικού και δεύτερης ξένης γλώσσας από την πρώτη γυμνασίου. Η εφαρμογή της ενισχυτικής διδασκαλίας στο δημοτικό και στο γυμνάσιο για όλους τους μαθητές με μαθησιακές ανάγκες. Η εισαγωγή του μαθήματος της τεχνολογίας στο γυμνάσιο και της πληροφορικής σε όλα τα σχολεία. Η επαναφορά της διδασκαλίας παλαιότερων μορφών της ελληνικής γλώσσας στο γυμνάσιο. Η θέσπιση νέων σχολικών δραστηριοτήτων, η αγωγή υγείας, περιβαλλοντολογική εκπαίδευση, θεατρική παιδεία. Η ριζική αλλαγή στο σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τα αξιολογικά κριτήρια επιλογής στελεχών διοίκησης. Ακόμη η ίδρυση και λειτουργία μεγαλύτερης επαγγελματικής κατάρτισης. Η παροχή αυτοεξέλιξης και η αποτελεσματικότητα οργάνωσης του πανεπιστημίου και η αξιολόγηση των Α.Ε.Ι. Η ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών και η ενίσχυση και διεύρυνση του προγράμματος ερευνών. Η ομοιοποίηση των προπτυχιακών σπουδών με τους δυο κύκλους σπουδών, τον προγραμματισμό των αναγκών σε διδακτικό προσωπικό την υποχρεωτική σύνταξη κανονισμών λειτουργίας, την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος υποτροφιών των φοιτητών με δάνεια, με επιχορηγήσεις κλπ.

Παρό' όλα αυτά, επειδή δεν υπήρξε ο απαιτούμενος χρόνος για την εφαρμογή των ορθών μέτρων της Νέας Δημοκρατίας, πολλά από τα θετικά αποτελέσματά τους διεκόπησαν ή και ανετράπησαν από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με αποτέλεσμα σήμερα τα προβλήματα της παιδείας μας αντί να μειωθούν να αυξηθούν περισσότερο. Έτσι, για μια ακόμη φορά, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με το σημερινό Υπουργό Παιδείας, κ. Αρσένη,

αφινιδίασε πραγματικά καταθέτοντας λίγες μέρες πριν από την έναρξη του νέου σχολικού έτους 1997-1998, το σχέδιο νόμου που συζητάμε απόψε, χωρίς προηγουμένως -αυτό αποδείχθηκε περίτραπενα από τις συζητήσεις στη Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων- το όλο νομοσχέδιο να τεθεί υπόψη τουλάχιστον της εκπαιδευτικής κοινότητας. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι αυτή την πραγματικότητα κατέθεσαν κατηγορηματικά στην επιτροπή μας τόσο οι πρόεδροι της ΟΛΜΕ και ΔΟΕ, όσο και οι άλλοι φορείς, που τους καλέσαμε να μας εκφράσουν τις απόψεις τους. Αυτό έχει τεράστια σημασία, διότι όλοι εξέφρασαν τις απόψεις τους κατηγορηματικά γι' αυτό το νομοσχέδιο και κυρίως για τις νέες ρυθμίσεις του που προβλέπει για το ενιαίο λύκειο, λέγοντας ότι είναι εντελώς πρόχειρο και ότι με μοχλό τις εξετάσεις δεν αγγίζει την ουσία του προβλήματος.

Ακόμα ότι μετατρέπει το λύκειο σ'ένα διαρκές εξεταστικό σύστημα, ότι η Α' λυκείου θυσιάζεται στο βωμό της Β' και Γ' τάξεως λυκείου και ότι με τα ίδια βιβλία δεν μπορεί να γίνει μεταρρύθμιση. Χαρακτηριστική δε ακόμα, είναι η φράση που είπε ο Πρόεδρος της ΟΛΜΕ, κ.Τσιούλας, ότι το λύκειο θα χορεύει στους ρυθμούς των εξετάσεων και ότι το λύκειο δεν θα ανταποκρίνεται στους σχεδιασμούς της Κυβέρνησης, αφού τελικά στη μεταρρύθμιση αυτή δεν θα έχουμε συμμετοχή τα κόμματα, την εκπαιδευτική κοινότητα. Γι'αυτό και έκανε έκκληση στα κόμματα να επανεξετάσουν με μεγαλύτερη άνεση χρόνου τη νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς πιστεύουμε, ότι ο σχεδιασμός που επιχειρείται από την Κυβέρνηση, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει τα προβλήματα της παιδείας σήμερα, αλλά τα περιπλέκει ακόμα περισσότερο. Και αυτό, γιατί τα προβλήματα της παιδείας δεν βρίσκονται στη δομή της εκπαίδευσης, στο αν δηλαδή το Λύκειο θα είναι τεχνικό, γενικό ή ενιαίο επαγγελματικό λύκειο. Τα προβλήματα οφείλονται περισσότερο στους εξής κυρίους λόγους: Στην πενιχρή χρηματοδότησή της που σήμερα δεν ξεπερνά το 6% του προϋπολογισμού, στην έλλειψη καλύτερων αναλυτικών προγραμμάτων που να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας, στην υποβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού μέσα στο σχολείο, στην κατάργηση της αξιοκρατίας, στον πλήρη έλεγχο της διοίκησης της εκπαίδευσης με την κατάργηση των οργάνων διοίκησης που αξιοκρατικά ανήρχοντο την κλίμακα της ιεραρχίας και την αντικατάστασή της από διοικητικά στελέχη που επιλέγει δήθεν αξιοκρατικά το διορισμένο και ελεγχόμενο από την Κυβέρνηση υπηρεσιακό συμβούλιο. Επίσης, σε μια σειρά μέτρων που οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έλαβαν, κατάργηση εξετάσεων από το γυμνάσιο στο λύκειο, κατάργηση των εξετάσεων στο Γυμνάσιο, που είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του επιπέδου των τάξεων, την έλλειψη άμιλλας και την υποβάθμιση της διδασκαλίας.

Συνεπώς, η κατάργηση των τριών τύπων σχολείων που υπάρχουν σήμερα και η δημιουργία ενός τύπου του ενιαίου λυκείου, μας βρίσκει αντίθετους.

Ομολογεί ο κύριος Υπουργός Παιδείας, ότι το νέο λύκειο αποτελεί ουσιαστικά παραλλαγή του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου, τη μορφή δηλαδή του λυκείου που από το 1985 κατά κόρον, διαφήμιζε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως το μόνο τύπο σχολείου που θα έλυσε τάχα όλα τα προβλήματα της παιδείας και που σήμερα ομολογεί, ότι παρά την αποδοχή του από την εκπαιδευτική κοινότητα και την κοινωνία, εν τούτοις δεν κατέστη δυνατόν να επικρατήσει.

Αναρωτήθηκε όμως ο κύριος Υπουργός, ποια θα είναι η τύχη ενός σχολείου που ούτε η εκπαιδευτική κοινότητα αποδέχεται ούτε και η κοινωνία υιοθετεί; Μήπως θα έπρεπε ο κύριος Υπουργός να προβληματιστεί περισσότερο; Μήπως οι ίδιοι ρόλοι που δεν επέτρεψαν την επικράτηση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου ως μοναδικού τύπου σχολείου, δεν επιτρέπουν και πάλι τη λειτουργία του ενός λυκείου με τις τρεις κατευθύνσεις;

Φιλοδοξεί ο κύριος Υπουργός και φυσικά και η Κυβέρνηση να εφαρμόσει από το σχολικό έτος 1997-98 το ειδικό πρόγραμμα μαθημάτων στην Α' τάξη λυκείου. Ποιο πρόγραμμα, κύριε

Υπουργέ; Με ποια βιβλία και με ποιους καθηγητές, θα το διδάξουν και θα το εφαρμόσουν;

Αυτούς, που πολλές φορές ταπεινώσατε; Αυτούς, που τους στερήσατε το δικαίωμα της συνεχούς επιμόρφωσης, αναστέλλοντας τη λειτουργία του ΠΕΚ για την επιμόρφωση των μονίμων καθηγητών; Η πιστεύετε πράγματι ότι με το εξαήμερο σεμινάριο θα τους οπλίσετε με όλα τα απαραίτητα εκείνα εφόδια για την άσκηση του έργου τους; Φοβούμαστε, κύριε Υπουργέ, ότι ο στόχος του ενιαίου λυκείου για παροχή παιδείας υψηλού τάχα επιπέδου, μόνο ως όραμα των εμπνευστών του νομοσχεδίου θα παραμείνει, αφού δεν εξασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευτικών, αλλά και τα μέσα για την υλοποίησή του.

Τα ντοσιέ που υπόσχεσθε να μοιράσετε, δεν νομίζω ότι συμβάλλουν στην παροχή παιδείας υψηλού επιπέδου. Μπορεί μεν με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου, που πομπωδώς εξήγγειλε ο κύριος Υπουργός να θεσπίζεται κατάργηση των γενικών εξετάσεων και η δήθεν απρόσκοπτη εισαγωγή στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, αλλά εμείς πιστεύουμε ότι ο κύριος Υπουργός κυριολεκτικά παίζει με τις λέξεις, γιατί γνωρίζει πολύ καλά ότι οι εξετάσεις δεν καταργούνται και ότι με το νέο σύστημα ούτε το αδιάβλητο των εξετάσεων εξασφαλίζεται, ούτε η αντικειμενική αξιολόγηση των γραπτών επιτυγχάνεται, αφού οι εξετάσεις θα διενεργούνται και σε νομαρχιακό επίπεδο, η δε αξιολόγησή τους θα γίνεται εντός του σχολείου.

Πιστεύουμε ακόμη ότι το σύστημα επιλογής δεν υπηρετεί καν τους στόχους του νομοσχεδίου, αφού ο μαθητής θα βρίσκεται κάτω από μία διαδικασία διαρκούς αξιολόγησης και επομένως το σχολείο μετατρέπεται, ως προαναφέρθηκε, σε διαρκές εξεταστικό κέντρο και όχι σε κυψέλη γνώσεων. Επομένως, ο νέος τρόπος εισαγωγής που επαγγέλλεται η Κυβέρνηση, θα έχει ως συνέπεια να αυξήσει το άγχος των μαθητών και των γονέων, να εκθρέψει την παραπαιδεία, να εξαντλήσει οικονομικά τους γονείς, να αφαιρέσει το δικαίωμα εκπαίδευσης των παιδιών των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, αφού δεν θα μπορούν να αντιμετωπίσουν τα έξοδα των φροντιστηρίων. Ακόμα, να καταργήσει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των ίσων ευκαιριών στη μόρφωση και να καταργήσει τη δωρεάν παιδεία που προβλέπει, επίσης, το Σύνταγμα, αφού μπορούν να επιβληθούν με το νομοσχέδιο τέλη εγγραφής και φοίτησης. Η πρόσβαση συνεπώς των κατόχων απολυτηρίων του ενιαίου λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως διατυπώνεται στο νομοσχέδιο, αφήνει πολλά κενά, δημιουργεί πολλές ανησυχίες, περιπλέκει ιδιαίτερα τη φοίτηση των μαθητών και αφήνει πολλά ερωτηματικά γύρω από τη βαθμολογία των μαθητών στη Β' και Γ' τάξη λυκείου, αφού μάλλον θα αποκτήσουν στρατιές αποφοίτων αριστούχων, και στον τρόπο ακόμη της μοριοποίησης της βαθμολογίας τους, αφού θα ενέχει τον κίνδυνο της αδυναμίας εγγραφής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εκεί όπου ο μαθητής θα επιδιώκει να επιτύχει και παρά την τυχόν αρίστευσή του. Και μέσα, δυστυχώς, σ' αυτήν τη σύγχυση, που επικρατεί στη διατύπωση των άρθρων 1 και 2 του νομοσχεδίου, που αφορούν την κατάργηση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου, τη μετονομασία τους σε ενιαίο λύκειο και τη διαδικασία πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με μία σωρεία υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων, που θα καθοριστούν πολλές προϋποθέσεις λειτουργίας του ενιαίου λυκείου και ο τρόπος συνυπολογισμού των μορίων στα διάφορα μαθήματα της Β' και Γ' τάξης του λυκείου, έρχεται δήθεν το νομοσχέδιο να λύσει επιτέλους ένα μεγάλο πρόβλημα που ταλανίζει κυριολεκτικά τον εκπαιδευτικό μας κόσμο, που είναι τρόπος διορισμού των εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση της γνωστής πλέον στην κοινωνία, επετηρίδος.

Μια επετηρίδα, που, όπως διαμορφώθηκε σήμερα, οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι άμοιρες ευθυνών στην δόγκωσή της, εξαιτίας μιας άφρονης πολιτικής που άσκησαν ιδιαίτερα τα χρόνια 1982-1984. Αυτή η πολιτική είχε σαν αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των διοριστέων εκπαιδευτικών σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες της εκπαίδευσής μας. Γι' αυτό και δικαίως διαμαρτύρονται οι ενδιαφερόμενοι,

αφού για το αποτέλεσμα αυτό δεν ευθύνονται οι ίδιοι, αλλά και η ίδια η πολιτεία.

Τι πρέπει να γίνει πλέον σήμερα; Μπορούμε να εξακολουθήσουμε να πιστεύουμε στην ωφελιμότητα αυτής της μορφής διορισμών των εκπαιδευτικών μας με το σύστημα της επετηρίδας; Δυστυχώς όχι, αφού όλοι πρέπει να παραδεχθούν ότι η επετηρίδα εξάντλησε οριστικά το σκοπό της και ότι δεν υπήρξε ο επιτυχεστότερος τρόπος για την ανάδειξη των δασκάλων, παρά τις πολλές ευαισθησίες που παρουσιάζει το όλο πρόβλημα. Γι' αυτό και σήμερα αυτή η κατάσταση που δημιουργήθηκε δεν μπορεί πια να υπηρετεί ούτε το συμφέρον των παιδιών μας ούτε την εθνική προτεραιότητα ούτε και τους ίδιους τους δασκάλους, αφού αυτό το σύστημα δεν υπηρετεί ταυτόχρονα την αξία, την αξιοκρατία, την ικανότητα και την ανάδειξη των αρίστων.

Από την άλλη μεριά όμως, δεν πρέπει η πολιτεία να εκδικείται ανθρώπους της που οι ίδιοι δεν ευθύνονται στη δημιουργία αυτού του προβλήματος. Γι' αυτό και η Νέα Δημοκρατία, στη Διαρκή Επιτροπή της Βουλής, κατέθεσε αλλά και εδώ πλέον στο Τμήμα της Βουλής είναι ήδη έτοιμη να καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση, ούτως ώστε, μέσα σε μια μεταβατική περίοδο και ο πραγματικός αριθμός των αδιοριστών, αλλά και η εκπαίδευση να ικανοποιηθούν και να ωφεληθούν αντίστοιχα.

Ερχόμενοι τώρα στο άρθρο 8 του νομοσχεδίου, που προβλέπει την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, θα ήθελα να τονίσω, επίσης, ότι επιτέλους χαίρομαστε γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Κυβέρνηση του, έστω και αργά, αντιλήφθηκε ότι η κατάργηση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού που επί δεκαοκτώ χρόνια υιοθετούσε κάτω από την πίεση των συνδικαλιστικών της οργάνων, μόνο προβλήματα συσσωρεύει και να προσχωρήσει στη δική μας θέση, που πάντοτε είμεθα υπέρ της αξιολόγησης με αδιάρητους και αντικειμενικούς τρόπους, όπως στο τελευταίο προεδρικό διάταγμα επί υπουργίας Γεωργίου Σουφλιά.

Διαφωνούμε όμως ριζικά ως προς τον τρόπο που θέλει να γίνει το νομοσχέδιο. Ποιοι θα ασκήσουν, κύριε Υπουργέ, την αξιολόγηση; Οι σημερινοί διευθυντές των σχολικών μονάδων, ή οι προϊστάμενοι της εκπαίδευσης που επιλέξατε με μοναδικό κριτήριο την κομματική τους ταυτότητα και μόνο και που δεν λέτε πουθενά ότι θα αλλάξετε τον τρόπο επιλογής τους;

Και αφού ο εκπαιδευτικός θα αξιολογείται από τους φυσικούς προϊσταμένους του μέσα από την εκπαιδευτική κοινότητα, τι τους θέλετε τους νέους τετρακόσιους πραιτωριανούς σας αξιολογητές, οι οποίοι μάλιστα θα έχουν το δικαίωμα επιβολής πειθαρχικών ποινών; Αριθμός που αν αναλογιστεί κανείς ότι πριν λίγες μέρες ακόμη, σε άλλο νομοσχέδιό σας δημιουργήσατε και εκεί άλλες τετρακόσιες (400) νέες θέσεις υπαλλήλων, δημιουργείται πλέον η εντύπωση ότι αυτός ο αριθμός σας αρέσει ιδιαίτερα. Και γιατί αφού το δήθεν έργο τους μπορούν να το κάνουν με την υπάρχουσα νομοθεσία, αν λειτουργήσει σωστά, θέλετε και ξένους αξιολογητές;

Ναι, εμείς δεχόμαστε την αξιολόγηση, όπως θα σας προτείνουμε και στην κατ' άρθρον συζήτηση του νομοσχεδίου, αλλά πάντοτε από ειδικούς ανθρώπους, εκπαιδευτικούς, μέσα από την εκπαιδευτική κοινότητα και όχι από ξένα σώματα που οι σχετικές διατάξεις του νομοσχεδίου καθαρά και ξάστερα το επιτρέπουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Δε νομίζω ακόμα ότι το Σώμα, αυτό που θέλετε επιπρόσθετα να ιδρύσετε, αποτελεί πλέον, αν όχι πολυτέλεια επικίνδυνη, τουλάχιστον έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 που περιλαμβάνουν πλουσιοπάροχα την ίδρυση διακοσίων (200) νέων περιφερειακών κέντρων στήριξης του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, εξήντα οκτώ (68) άλλων γραφείων-κέντρων συμβουλευτικής και προσανατολισμού και άλλων κέντρων-γραφείων ανά την Ελλάδα και μάλιστα με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις αγνώστου περιεχομένου. Και μπορεί κανείς να μη σχολιάζει δυσμένως και

τη δημιουργία φορέων παροχής υπηρεσιών επαγγελματικού τάχα προσανατολισμού από εταιρείες του Αστικού Κώδικα και του εμπορικού νόμου;

Δε νομίζετε κύριε Υπουργέ, ότι με υπουργικές αποφάσεις και μόνο, δε νοείτε να καθορίζετε προϋποθέσεις λειτουργίας ιδιωτικών φορέων, δήθεν παροχής υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, από εταιρείες του εμπορικού νόμου έτσι ανεξέλεγκτα και χωρίς θεσμική διάταξη πλαισίου, μέσα στο οποίο να υποχρεούστε να κινηθείτε.

Τι να προσθέσουν, δηλαδή, παραπάνω αυτές οι εταιρείες του εμπορικού νόμου; Είναι δυνατόν έτσι επίσημα να εμπορευματοποιούμε την παιδεία μας;

Κυρίες και κύριοι, η Νέα Δημοκρατία, όπως πάντα, διακήρυξε και διακηρύσσει την πίστη της στην αξία της παιδείας, ως προϋπόθεση της ελευθερίας, πολιτισμού, δημοκρατίας και ανάπτυξης, αλλά και την πίστη της στις αξίες της ελληνικής παιδείας ως τη σημαντικότερη συνεισφορά των Ελλήνων στην ανθρωπότητα.

Στόχος της Νέας Δημοκρατίας παραμένει πάντοτε η επίτευξη μίας σύγχρονης παιδείας με πρώτο μέλημά της το έμπρακτο ενδιαφέρον προς τον εκπαιδευτικό σε όλες τις βαθμίδες της και την αναβάθμιση των γνώσεων με προγράμματα σπουδών, που να καλύπτουν όλα τα πάσης φύσεως μαθήματα κορμού, κοινωνικών επιστημών κλπ., με διαχρονικές επιδιώξεις και την απομάκρυνση του κομματισμού από την παιδεία.

Η κατασπατάληση εκατό δισεκατομμυρίων (100.000.000.000) δραχμών και πλέον για την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο νομοσχέδιο αυτό, έστω και αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα καλύψει το 75% αυτής, αυτό και μόνο προσδίδει τη βαρύτητα του εγχειρήματος που προσπαθεί να κάνει η Κυβέρνηση. Η νέα ρύθμιση δεν είναι για λίγα χρόνια, ούτε η συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι διαρκής. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο επιτάσσεται σοβαρότερη αντιμετώπιση του όλου προβλήματος της παιδείας για το καλό του έθνους μας και των γενεών που μας έρχονται και όχι με ενήμερωση μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που και χθες ακόμα έγινε από ανθρώπους που επιλεκτικά βάζει η Κυβέρνηση για να διαφημίσει το νομοσχέδιό της.

Γι' όλους αυτούς τους λόγους καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο στην κατ' αρχήν συζήτησή του, επιφυλασσόμενοι να διατυπώσουμε τις οποιεσδήποτε προτάσεις μας στην κατ' άρθρον συζήτησή του.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Τασούλας Απόστολος, Βουλευτής Ιωαννίνων έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση φέρνει σήμερα για ψήφιση το νομοσχέδιο με το οποίο ισχυρίζεται ότι θέλει να μεταρρυθμίσει την εκπαίδευση στη χώρα για δύο βασικούς λόγους, όπως ισχυρίζεται.

Ο ένας είναι γιατί δεν την ικανοποιεί η εκπαίδευση, όπως γίνεται, γιατί υπάρχουν προβλήματα -και θα δούμε παρακάτω ποια θεωρεί σαν προβλήματα η Κυβέρνηση- και ο δεύτερος, που ο κύριος Υπουργός κατά κόρον τόνισε στη Διαρκή Επιτροπή, είναι ότι σήμερα που η τεχνολογία έχει προχωρήσει θα πρέπει να υποτάξουμε την εκπαιδευτική πολιτική της χώρας σε αυτήν την τεχνολογία, για να μπορέσουμε με αυτόν τον τρόπο να μην μείνουμε πίσω.

Από την αρχή θέλουμε να πούμε ότι μία καλή εκπαιδευτική πολιτική δεν υποτάσσεται στην οποιαδήποτε τεχνολογία, αλλά υποτάσσει την τεχνολογία σε όφελος της κοινωνίας, σε όφελος της εκπαίδευσης, σε όφελος της σημερινής γενιάς, αλλά και των μελλοντικών γενιών.

Φέρνει το νομοσχέδιο αυτό η Κυβέρνηση με δέκα άρθρα και πάνω από είκοσι υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα. Γιατί άραγε; Γιατί θέλει να λύσει το βασικό πρόβλημα που την απασχολεί, αλλά και να αφήσει να δει πως

θα εξελιχθούν τα πράγματα παραπέρα, τι διαφορές θα προκύψουν μέσα στην Κυβέρνηση, ή μεταξύ του Κινήματος και της Κυβέρνησης, ούτως ώστε να έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει ακόμα προς το χειρότερο, κατά τη γνώμη μας, την εκπαιδευτική της πολιτική. Και το φέρνει στο Θερινό Τμήμα, κάτι που οπωσδήποτε μαρτυράει ότι φοβάται τουλάχιστον τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων ή τις υπολογίζει.

Είναι αποσπασματικό το νομοσχέδιο, με την έννοια ότι φέτος ήρθαν τρία, τέσσερα και θα έρθουν ακόμα ένα, δύο νομοσχέδια για την παιδεία. Αυτό δεν πρέπει να μας ξεγελά, ότι, δηλαδή, το νομοσχέδιο έχει συγκεκριμένους στόχους, τους οποίους υπηρετεί και τους οποίους ομολογεί η Κυβέρνηση.

Πατάει βέβαια σε συγκεκριμένα και υπαρκτά προβλήματα η επιχειρηματολογία της Κυβέρνησης. Ξέρουμε ποια εκπαίδευση έχουμε στη χώρα μας. Ούτε καν όλα τα νήπια δεν πάνε στο νηπιαγωγείο.

Ως προς τα σχολεία, στις μεν πόλεις σπιβάζονται μεγάλα τμήματα σε μικρές αίθουσες στη δε ύπαιθρο υπάρχουν μεγάλες αίθουσες χωρίς παιδιά.

Η υποδομή των σχολείων είναι υποτυπώδης. Οι εκπαιδευτικοί είναι κακά πληρωμένοι, δεν επαρκούν και φυσικά αυτοί οι εκπαιδευτικοί δεν ενισχύονται, από καμία πλευρά, στην προσπάθειά τους να φέρουν σε πέρας το εκπαιδευτικό τους έργο.

Όσοι σπουδάζουν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση τελειώνουν ένα διασπασμένο λύκειο, το οποίο δεν τους δίνει τίποτα άλλο, εκτός από τη δυνατότητα να συμμετάσχουν μέχρι σήμερα στις γενικές εξετάσεις για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε -αυτό είναι βέβαιο- ότι καλλιεργούνται προσωπικότητες τέτοιες που έχει ανάγκη σήμερα η εποχή μας, μέσα σ' αυτά τα σχολεία. Είμαστε βέβαιοι ότι οι γνώσεις που παρέχονται δεν είναι τίποτα άλλο, παρά "λίθοι τε και πλίνθοι και ξύλα και κέραμος ατάκτως ερριμμένα" μέσα σ' αυτά τα σχολεία.

Επομένως, βγαίνοντας από το λύκειο, δεν υπάρχει εργασία. Δεν συνδέονται αυτά τα δύο και δεν ντρέπεται να πει η Κυβέρνηση ότι θέλει να αποσυνδεθούν ακόμη περισσότερο. Και είναι αποσυνδεδεμένη και σήμερα η σχέση αποφοίτησης από το λύκειο και εργασίας. Το ίδιο κάνει και για την αποφοίτηση από τα πανεπιστήμια και τα τριτοβάθμια ιδρύματα, σε σχέση πάντα με την εργασία.

Επομένως, αυτό είναι το σχολείο, το οποίο θέλει να μεταρρυθμίσει η Κυβέρνηση. Σε ποια κατεύθυνση, όμως, κάνει τις αλλαγές, σε ποια κατεύθυνση μεταρρυθμίζει την εκπαίδευση;

Δεν είναι λίγες οι φορές που ομολογείται ότι σκοπός αυτής της προσπάθειας είναι να βγαίνουν καταρτισμένοι από τα πανεπιστήμια όσοι σπουδάζουν εκεί, να θεσμοθετηθεί κιόλας πλέον -όπως είπαμε γρηγορότερα- ο διαχωρισμός πτυχίου και εργασίας και φυσικά να υπηρετούνται άλλες σχέσεις εργασίας, οι ευέλικτες σχέσεις εργασίας, ο νόμος της αγοράς στην εργασία.

Όλα αυτά, κύριοι Βουλευτές, τι είναι; Δεν είναι οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν είναι οι κατευθύνσεις της Λευκής Βίβλου; Είναι και μάλιστα πολύ συγκεκριμένες.

Σήμερα, η παιδεία σ' ένα βαθμό είναι δημόσια, σ' ένα άλλο βαθμό είναι ιδιωτική, ιδιαίτερα η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια. Οι δαπάνες είναι χαμηλές. Κυμαίνονται στο 6% οι δημόσιες δαπάνες, αλλά ξοδεύονται από τις τσέπες των εργαζομένων για την εκπαίδευση τετρακόσια δισεκατομμύρια (400.000.000.000) δραχμές.

Έρχεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση και λέει "αλλάζω το σχολείο, κάνω ενιαίο λύκειο".

Η πρώτη μας παρατήρηση είναι ότι δεν πρόκειται για ενιαίο λύκειο. Μέσα στο ίδιο το νομοσχέδιο φαίνεται ότι πρόκειται για τρεις κατευθύνσεις, την τεχνική, τη θεωρητική και την τεχνολογική. Και ομολογείται αυτό από το ίδιο το νομοσχέδιο.

Αυτό, όμως, είναι η μία πλευρά του ζητήματος. Εκείνο το οποίο παρουσιάζει σαν πανάκεια η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο της

είναι η μεταφορά των εξετάσεων από εισαγωγικές για το πανεπιστήμιο, μέσα στο λύκειο.

Εδώ, θα πρέπει να δούμε ποια θα είναι τα αποτελέσματα αυτών των εξετάσεων, γιατί γίνονται αυτές οι εξετάσεις στο λύκειο, τι σόι εξετάσεις είναι αυτές; Δεκαπέντε φορές θα δίνουν εξετάσεις στα τρία χρόνια του λυκείου οι μαθητές, γραπτές, προφορικές, εξαμήνου και για όλα τα μαθήματα. Φαντασθείτε που θα φθάσει η κατάσταση.

Πρόκειται για ένα ιεροεξεταστικό βαθμοθηρικό κέντρο. Σε ποια ηλικία γίνεται αυτό, κύριοι Βουλευτές; Στην ηλικία των δεκαπέντε, των δεκαέξι και των δεκαεπτά ετών.

Εγώ θα τολμήσω να σας ρωτήσω, τι θα κάνετε εσείς, εάν σας υπέβαλαν στα δεκαέξι σας χρόνια δεκαπέντε, είκοσι, τριάντα, εκατό φορές σε εξετάσεις, γιατί τις δεκαπέντε φορές πρέπει να τις πολλαπλασιάσετε, επί τον αριθμό των μαθημάτων. Είμαι βέβαιος ότι -επιτρέψτε μου την έκφραση- θα τα κοπανάγατε στα μούτρα τους. Αυτό θα κάνετε. Και ένα τμήμα αυτών των παιδιών, αυτό θα κάνει. Το επιδιώκετε αυτό το πράγμα. Ένα άλλο τμήμα θα συμβιβαστεί με αυτό το σύστημα το εξεταστικό και θα κυνηγάει, όχι το 19,8, όχι το 19,7, όχι ποιος καβάλησε το 19,6 και να δούμε τώρα τι θα γίνει. Μια ψυχοφθόρα διαδικασία, η οποία όχι μόνο αριστούχους δεν θα βγάξει, αλλά, επιτρέψτε μου να πω, αυτό που λένε τα ίδια τα παιδιά, "φύτορες" θα βγάξει. Χωρίς κρίση, χωρίς προσωπικότητα, θα κυνηγάνε ένα στόχο, εκείνο το βαθμό και τίποτα άλλο δεν θα κυνηγάνε.

Τώρα, δεν είναι μόνο αυτή η πλευρά του ζητήματος που έχει σχέση με τις εξετάσεις, σ' αυτήν την τρυφερή ηλικία. Λέτε ότι θα μένουν έτσι οι γονείς, απαθείς ή και οι εκπαιδευτικοί -και να μου το επιτρέψουν αυτό- και τα φροντιστήρια; Και τι δεν θα κάνουν για να ανεβάσουν κατά μια μονάδα, το βαθμό των παιδιών τα φροντιστήρια. Αυτή θα είναι η πραγματικότητα. Αν σήμερα βασανίζεται η εκπαίδευση από τα φροντιστήρια και την παραπαιδεία, μία φορά, τότε θα βασανίζεται εκατό φορές.

Σημειώστε αυτό που θα σας πούμε τώρα. Δεν θα είναι μόνο τα φροντιστήρια. Θα καταντήσουν τα ίδια τα σχολεία κέντρα συναλλαγής διαφθοράς, σημειώστε το και θα το ξανακουβητιάσουμε. Για κάποια μονάδα, για κάποιο δέκατο της μονάδας, αυτό θα γίνεται.

Βεβαίως, ο στόχος αυτός της Κυβέρνησης και η πρότασή της συνδυάζονται και με αλλαγές, υποτίθεται, στα πανεπιστήμια. Τέτοιες αλλαγές είναι το ελεύθερο ανοιχτό πανεπιστήμιο, τα σπουδαστικά προγράμματα επιλογής. Τι είναι αυτά τα πράγματα, κύριοι Βουλευτές; Κατ' αρχήν σήμερα τα πανεπιστήμια έχουν σοβαρό πρόβλημα στην οργάνωσή τους και στην εκπαίδευση, την οποία παρέχουν.

Πραγματικά, μας βάζει σε σκέψεις αυτό που είπε στη Διαρκή Επιτροπή ο εκπρόσωπος των πρυτάνεων ότι είναι έτοιμοι να δεχτούν όλους τους απόφοιτους των λυκείων. Δεν ξέρω γιατί το είπε, είναι προς εκτίμηση αυτό που είπε. Εάν μπορούν, γιατί δεν το έκαναν τόσο καιρό; Όμως, εμείς δεν εκτιμάμε ότι είναι απλά αριθμητικό το ζήτημα της εισαγωγής των σπουδαστών και των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Είναι πολύ πιο πολύπλοκο και έχει σχέση με τα ζητήματα που προηγούμενα αναφέραμε.

Τι είναι αυτά τα σπουδαστικά προγράμματα επιλογής;

Θα είναι κάποια μαθήματα που στην καλύτερη περίπτωση θα δίνονται σωστά, θα εκπαιδεύονται σ' αυτά σωστά, αλλά εσείς οι ίδιοι λέτε ότι τέτοια μαθήματα μπορεί να παίρνει κανένας μέχρι και οκτώ στα τρία εξάμηνα και για τα εβδομήντα μαθήματα που έχει μία σχολή του Πολυτεχνείου...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σαράντα μαθήματα έχει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Υπουργέ να μη τα χαλάσουμε, αν θα είναι σαράντα ή εβδομήντα. Μετρήστε τα εσείς με το σαράντα και θα δείτε ότι χρειάζονται κάποιες δεκάδες χρόνια για να συμπληρώσει ένα σύνολο σπουδών...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έξι χρόνια.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Να κάνουμε και αριθμητική τώρα, κύριε Υπουργέ; Αν πολλαπλασιάσετε τα μαθήματα και τα

εξάμηνα, θα δείτε ότι χρειάζονται δώδεκα χρόνια. Εν πάση περιπτώσει, έχετε το χρόνο να τα μετρήσετε. Αυτή όμως είναι η πραγματικότητα.

Τι θέλετε επομένως να πετύχετε με αυτό το πράγμα; Δεν μπορεί κανένας στα καλά καθούμενα να σπουδάξει τόσα πολλά χρόνια. Θα σπουδάσει ένας που είναι είκοσι οκτώ ή τριάντα χρονών, άλλα δώδεκα χρόνια; Τι θέλετε επομένως να πετύχετε με αυτό; Είναι δυνατόν να μην το ξέρετε; Θέλετε να αποκτήσουν μία κατάρτιση για έναν κλάδο, για κάποιο συγκεκριμένο τομέα κάποιοι άνθρωποι και να τους πάρουν οι πολυεθνικές και οι εργοδοσίες γι' αυτό το αντικείμενο και μετά από ένα ή δύο χρόνια θα τους πουν "δεν μπορείτε άλλο να συνεχίσετε με αυτές τις γνώσεις. Πρέπει να επανακαταρτισθείτε". Και τότε θα αρχίσει η δια βίου κατάρτιση κλπ.

Αυτό δεν έχει καμία σχέση με τη συσσώρευση γνώσεων η οποία έρχεται σαν πείρα μέσα από την εκπαίδευση, που οι άνθρωποι τη χρειάζονται. Να βάλουμε, όμως, έναν όρο μέσα και τότε το ξανασυζητούμε, ότι κανένας δεν θα απολύεται από τη δουλειά του, όταν θα πάει για επανακατάρτιση. Αυτό, όμως, είμαι σίγουρος ότι θα το αρνηθείτε. Και σας καλώ από τώρα να πείτε ότι όποιος επανακαταρτίζεται δεν θα χάνει τη δουλειά του.

Θα ήθελα εδώ να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που αφορά στην αντισυνταγματικότητα του άρθρου 2 παρ. 6, που αναφέρεται στα διδάκτρα. Δεν μπορείτε να βάλετε διδάκτρα στο πανεπιστήμιο με βάση το Σύνταγμα. Και αυτό θα πρέπει να το ξέρετε διότι είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να λύσουμε.

Ακόμα θα ήθελα να πω μερικά πράγματα για την επετηρίδα. Είναι το άλλο ποδάρι της πυροστιάς που προτείνετε εδώ.

Λέτε ότι φράκαρε και γι' αυτό θα την αλλάξετε, γιατί δεν μπορεί να διορίζονται μέσα από την επετηρίδα. Επίσης λέτε ότι έτσι που γίνονται οι διορισμοί μέσω επετηρίδας η ποιότητα είναι χαμηλή.

Το πιστεύετε αυτό, κύριε Υπουργέ; Αν το πιστεύετε θα το εφαρμόζατε εκεί που έχετε πρόβλημα με την επετηρίδα. Εμείς έχουμε άλλη λογική, αλλά θέλουμε με το δικό σας σκεπτικό να ανατρέψουμε τα επιχειρήματά σας.

Οι νηπιαγωγοί δεν έχουν καμία ιδιαίτερη ουρά, όπως και οι δάσκαλοι. Αν εφαρμόσετε αυτά που λέτε, σχεδόν απορροφούνται όλοι. Τότε γιατί το κάνετε; Για τους καθηγητές επειδή είναι περισσότεροι; Μας λέτε ότι το κάνετε για την ποιότητα. Ακούστε όμως τι κάνετε για την ποιότητα. Κατ' αρχήν είναι ένα θέμα αν η ποιότητα μπορεί να εξασφαλισθεί με κάποιες τριώρες εξετάσεις ή τετράωρες. Δεν μπορεί να εξασφαλισθεί.

Αλλά ας πούμε ότι εσείς τα καταφέρνετε και τα διασφαλίζετε αλλά τα πράγματα. Φτιάχνετε μία λίστα για δύο χρόνια και μάλιστα με υψηλά κριτήρια και λέτε όποιος έχει το 70% μόνο εκείνος θα μπει στη λίστα και σε δύο χρόνια λέτε, αν δεν διορισθούν, φεύγουν από τη λίστα πάλι. Πάλι εξετάσεις. Δε σας ενδιαφέρει η ποιότητα επομένως.

Τι θέλετε; Θέλετε να σπάσετε αυτό που είπαμε πάλι, τη σχέση πτυχίου και δουλειάς. Και το κάνετε με οποιονδήποτε τρόπο μπορείτε. Μόνο αυτό θέλετε; Καθόλου. Θέλετε αυτό τον κόσμο να τους έχετε ομήρους. Θέλετε να τους έχετε πελατεία, θέλετε να τους εκβιάζετε. Αλλά για ποια προσωπικότητα μιλάτε μετά και για ποια αξιολόγηση αν τέτοια πράγματα κάνετε και επιδιώκετε με το νομοσχέδιό σας; Για ποια αξιολόγηση συζητάτε; Έτσι θα κάνετε την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών; Αφήστε τους μαθητές, είδαμε. Και ποιοι είναι αυτοί που θα κάνουν την αξιολόγηση; Και ποιος θα τους αξιολογήσει; Το ΑΣΕΠ;

'Εχει ο τόπος κατ' αρχήν μια ιστορία όσον αφορά την αξιολόγηση. Θα σας το πούμε και ας μας πείτε ότι είναι παλιό αυτό, πώς αξιολογήθηκαν μεγάλοι εκπαιδευτικοί, διανοητές, δάσκαλοι, η Αλεξίου και τόσοι άλλοι. Θα μας πείτε ότι αυτά είναι παλιά.

Ξεχνάτε τι έγινε μεταξύ ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέας Δημοκρατίας στο χώρο των συμβούλων, που υποτίθεται θα αξιολογούν; Όταν έρχεται ένας, γίνονται πράσινοι και όταν έρχεται ο άλλος, γίνονται γαλάζιοι;

Επομένως, δεν μπορεί να έχει τέτοια αποτελέσματα αυτή η ιστορία, αντίθετα θα είναι τα αποτελέσματα οικτρά για την εκπαίδευση. Τι χρειάζεται αυτός ο τόπος τελικά; Χρειάζεται πρώτα απ' όλα, όλα τα παιδιά να πάνε στο νηπιαγωγείο, στην προσχολική αγωγή.

Δεύτερον, χρειάζεται ένα σχολείο, πραγματικά ενιαίο, δωδεκάχρονο, πολυτεχνικό, υποχρεωτικό για όλους, για να μην υπάρξει αναφαβητισμός στη χώρα μας, το οποίο θα καλλιεργεί προσωπικότητες, ικανές να κατανούν τον κόσμο, ικανές να τον αλλάζουν αν θέλουν, να καλλιεργεί ανθρώπους, έτοιμους και καταρτισμένους για την παραγωγή, αλλά να βρίσκουν θέση στην παραγωγή και ανθρώπους, οι οποίοι έχουν περισσότερη έφεση για τις επιστήμες, οι οποίοι πραγματικά να μπορούν να μπαίνουν στα πανεπιστήμια, χωρίς να έχουν εμπόδιο. Αυτό εσείς δεν το κάνετε. Και φυσικά χρειάζεται ένα πανεπιστήμιο, το οποίο θα βγάζει ακόμα πιο ολοκληρωμένους ανθρώπους, ακαδημαϊκούς, οι οποίοι θα συμβάλουν με τον τρόπο τους, ώστε η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αυτό το ενιαίο σχολείο το πολυτεχνικό, το δωδεκάχρονο να βγάζει τους ανθρώπους που είπαμε γρηγορότερα και να προάγει τις επιστήμες και την έρευνα σε όφελος της ανθρωπότητας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, στην κοινοβουλευτική επιτροπή παρακολουθούσε κανένας όχι και με τόσο απορία, την ταλάντευση των κομμάτων, εάν θα στηρίζουμε το νομοσχέδιο ή λέγοντας ότι το καταψηφίζουμε, ποια ήταν τα επιχειρήματά τους και ποια ήταν η θέση τους. Το καταλαβαίνουμε ότι δυσκολεύονται γιατί πηγάει η ιδεολογία τους από την ίδια βρυσομάνα. Και αυτό δεν αφορά μόνο τη Νέα Δημοκρατία, που εκφράστηκε και με τον Κοινοβουλευτικό της Εκπρόσωπο συγκεκριμένα, αφορά και τα άλλα Κόμματα. Πάντως οι εργαζόμενοι είτε είναι εκπαιδευτικοί είτε είναι γονείς, αλλά και οι μαθητές και οι σπουδαστές θα αντιδράσουν σ' αυτό το νομοσχέδιο και αν γίνει νόμος, να ξέρετε ότι δύσκολα θα τον εφαρμόσετε. Το ΚΚΕ θα κάνει ό,τι μπορεί να μην τον εφαρμόσετε αυτό το νόμο, κύριε Υπουργέ. Φυσικά τον καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Γεωργίας, Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ. και Εμπορικής Ναυτίας, κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές".

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκή Επιτροπή.

Ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Πέτρος Κουνάλακης, έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παιδεία διεθνώς βρίσκεται στη δίνη συγκλονιστικών και αντιφατικών εξελίξεων. Το μεγάλο ερώτημα είναι εάν θα αξιοποιηθεί με τρόπο που να οδηγεί στην παραπέρα διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, στη διόγκωση της ανεργίας και στην Ευρώπη των πολλών ταχυτήτων ή αν αντιθέτως θα καταστεί δυνατόν να ασκήσει καταλυτικό ρόλο προς την κατεύθυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της πολιτιστικής αναβάθμισης, της συνολικής ανάπτυξης της κοινωνίας, της καταπολέμησης των φαινομένων της φτώχειας, της στέρησης και του κοινωνικού αποκλεισμού μεγάλων τμημάτων των σύγχρονων κοινωνιών.

Στην Ελλάδα, η κρίση της παιδείας και των εκπαιδευτικών θεσμών εκδηλώνεται με ιδιαίτερη ένταση και καταλυτικές συνέπειες. Χαρακτηριστικά συμπτώματα αυτής της κρίσης είναι η απουσία κάθε νοήματος για το μαθητή και τη μαθήτριά από τη συμμετοχή στην εκπαίδευση, η συνεχής υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών, η όξυνση των αντιθέσεων και των συγκρούσεων γύρω από τα ζητήματα της εκπαίδευσης μέσα και έξω από το σχολείο, η ανεργία των νέων.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα έχει φιλόδοξους στόχους από την κυβερνητική σκοπιά. Έχει στόχο, όπως λέγεται, να αναβαθμίσει ποιοτικά την ελληνική εκπαίδευση. Θεωρείται ιστορικό βήμα. Υποστηρίζεται ότι αποτελεί βαθεία μεταρρυθμιστική τομή. Ο πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου έφθασε μάλιστα πρόσφατα στις 26 Αυγούστου του

1997 στο σημείο να ισχυριστεί ότι το νομοσχέδιο αυτό σηματοδοτεί μια από τις μεγαλύτερες, αν όχι τη μεγαλύτερη, εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 20ού αιώνα.

Τα πράγματα, βέβαια, δεν είναι έτσι. Θα έλεγα δε ότι όσοι καταφεύγουν σε τέτοιες υπερφύλακες δηλώσεις, θα όφειλαν τουλάχιστον να γνωρίζουν ότι απαιτούνται πολλά χρόνια για να τεκμηριωθεί ιστορικά η μεταρρυθμιστική σημασία ενός συγκεκριμένου νομοθετήματος.

Αν, όμως, από την πλευρά της Κυβέρνησης υπάρχουν πραγματικά τέτοιες φιλοδοξίες, θα έπρεπε να ήταν ριζικά διαφορετική η διαδικασία που επελέγη. Και η διαδικασία, κύριοι συνάδελφοι, είναι και ουσία πάρα πολλές φορές.

Πότε και σε ποια χώρα επιχειρήθηκε βαθεία εκπαιδευτική τομή, χωρίς να προκληθεί ευρύτατος διάλογος και να επιδιωχθεί συναίνεση στις προτεινόμενες αλλαγές; Η Κυβέρνηση στο νομοσχέδιο αυτό απέφυγε συστηματικά το διάλογο με τους εκπαιδευτικούς, με τους γονείς, με τους μεγάλους κοινωνικούς φορείς και τις άλλες πολιτικές δυνάμεις. Δε συνεκάλεσε ούτε τυπικά το ΕΣΥΠ, δεν σκέφθηκε καν να συγκροτήσει την εθνική διακομματική επιτροπή για την παιδεία που με τόσες τυμπανοκρουσίες είχε εξαγγείλει ο Ανδρέας Παπανδρέου. Επέλεξε, ανηθέτως, για τα θερινά Τμήματα και τις συνοπτικές διαδικασίες αυτήν την απαράδεκτη για σημαντικά νομοθετήματα διαδικασία, μια διαδικασία που φανερώνει το φόβο της Κυβέρνησης μπροστά στον πιθανό διάλογο και τα αισθήματα ενοχής από τα οποία διακατέχεται.

Κύριε Υπουργέ, οι μεγάλες μεταρρυθμιστικές αλλαγές δεν προωθούνται εν κρυπτώ. Και θέλω να σας θυμίσω τι λέγατε στην ομιλία σας πριν από ένα χρόνο, που είχε και προγραμματικό χαρακτήρα. Λέγατε: "Γι' αυτό η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη της ευρύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης και διακομματικής συνεννόησης για τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να προωθηθούν". Και σε άλλο σημείο: "Ο ευρύτερος σχεδιασμός..." κλπ. "...που εμπλέκεται στη διαδικασία της γνώσης και στην οργάνωση δημόσιου και ουσιαστικού διαλόγου με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς". Αυτά λέγατε πριν από δέκα-ένδεκα μήνες, αλλά δεν τα κάνατε ακριβώς σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο.

Τι είναι, όμως, τελικά αυτό το νομοσχέδιο; Ανταποκρίνεται στο γενικό αίτημα για συνολική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Κατά τη γνώμη μας, όχι. Τα θέματα που αντιμετωπίζει είναι σημαντικά. Αποτελούν, όμως, μέρος του προβλήματος που αποκαλείται κρίση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα.

Η λύση που δίνει είναι ανεπαρκής, ενώ δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά αν θα καταστεί δυνατόν να υλοποιηθούν ακόμα και αυτά τα ημίμετρα.

Κατ' αρχήν, οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου σε σημαντικό βαθμό αντιμετωπίζουν εκκρεμότητες των εγχειρημάτων του 1974 και του 1985. Η αδράνεια και η ολιγωρία που έδειξαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις, οδήγησαν στην απαράδεκτη κατάσταση που παρατηρείται σήμερα να μην έχουν ρυθμιστεί ζητήματα που επέβαλαν οι εκπαιδευτικές ανάγκες και οι ρητές δεσμεύσεις των κυβερνήσεων.

Σε μία αποτίμηση των ρυθμίσεων που προτείνονται, μπορεί κανείς να διακρίνει μέτρα που, κάτω από ορισμένες συνθήκες και προϋποθέσεις, μπορούν να λειτουργήσουν θετικά.

Η μετακίνηση της λυκειακής βαθμίδας προς την κατεύθυνση του ενιαίου λυκείου, η αύξηση των θέσεων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, η καθιέρωση της υποχρεωτικής ψυχοπαιδαγωγικής κατάρτισης των υποψηφίων εκπαιδευτικών, η ενιαιοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αποτελούν και προτάσεις του Συνασπισμού. Στα ζητήματα αυτά θα επιχειρήσουμε με παρεμβάσεις να συμβάλουμε στη βελτίωση του νομοσχεδίου.

Από την άλλη, όμως, πλευρά είναι έντονη η παρουσία ρυθμίσεων που αν ψηφισθούν θα ασκήσουν εξαιρετικά αρνητικό ρόλο στην πορεία των εκπαιδευτικών μας πραγμάτων. Και αυτές, δυστυχώς, διαμορφώνουν σε αποφασιστικό βαθμό τη συνολική εικόνα του νομοσχεδίου.

Αναφέρομαι εδώ κυρίως στα άρθρα 6 και 8, στην κατάργηση δηλαδή της επετηρίδας και στον τρόπο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών.

Και στα υπόλοιπα όμως, άρθρα παρουσιάζονται τόσα κενά, ασάφειες και ανεπάρκειες, ώστε υπάρχει ο κίνδυνος να ακυρωθούν στην πράξη.

Τα άρθρα 1 και 2, παραδείγματος χάριν, του νομοσχεδίου, αναφέρονται στο ενιαίο λύκειο και στην πρόσβαση των κατόχων απολυτηρίου του ενιαίου λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι ασάφειες όμως και τα κενά στα άρθρα αυτά είναι μεγάλες.

Πρώτον, το νομοσχέδιο προτείνει να μετατραπούν σε ενιαίο λύκειο τα σημερινά σε μία πενταετία. Στο ίδιο όμως άρθρο και στο ίδιο θέμα υπάρχουν διατυπώσεις που μπορούν να οδηγήσουν στην επ' αόριστο αναβολή της ολοκλήρωσης αυτής της διαδικασίας. Προτείνουμε να φύγουν όλες αυτές οι δυνητικές διατάξεις και να ολοκληρωθεί η διαδικασία της μετατροπής για το σύνολο των λυκείων μέσα σε πέντε χρόνια.

Δεύτερον, στο νομοσχέδιο δεν αναφέρεται τίποτα για τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων στο λύκειο που θα ανοίγει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Διαβάζουμε αυτές τις ημέρες, ότι το κρίσιμο αυτό θέμα θα αντιμετωπισθεί με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις γιατί το Υπουργείο Παιδείας -έτσι διάβασα στην "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"- δεν έχει ακόμα επεξεργασθεί ένα συγκεκριμένο σύστημα. Αυτή, όμως, η έλλειψη στο νομοσχέδιο είναι τελείως απαράδεκτη.

Τρίτον, διαφημίζεται κατά κόρον από την Κυβέρνηση το άνοιγμα των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Δεν υπάρχει όμως συγκεκριμένος προγραμματισμός και είναι εύλογες οι ανησυχίες ότι ο αποκλεισμός από τα ΑΕΙ μπορεί να μεταφερθεί από τις γενικές στις λυκειακές εξετάσεις. Εμείς προτείνουμε η διαδικασία της μετάβασης να αρχίσει από το επόμενο σχολικό έτος με την αύξηση κατά 25% του αριθμού των θέσεων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ και να ολοκληρωθεί ο συνολικός προγραμματισμός μέσα στην επόμενη τριετία, ώστε να συμπίσει με την κατάργηση των γενικών εξετάσεων. Μόνο έτσι θα είναι πειστική η εξαγγελία για πραγματικά ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Είπατε στην ομιλία σας στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ, ότι με το ενιαίο λύκειο και με την ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αναβαθμίζεται συνολικά ποιοτικά η παιδεία, αμβλύνονται οι κοινωνικές ανισότητες, απαλλάσσονται από το άγχος των εξετάσεων οι μαθητές. Είπατε ότι με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου πατάσσονται αποφασιστικά η παραπαιδεία και η φοιτητική μετανάστευση που στοιχίζουν κάθε χρόνο εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές στους γονείς. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απάτη από αυτό που λέμε στην Ελλάδα, ότι δηλαδή η παιδεία είναι δημόσια και δωρεάν. Είναι η πιο ακριβή παιδεία που υπάρχει σε ολόκληρο τον κόσμο στην ουσία της.

Αυτά όλα, όμως, θα συμβούν αν οι μεταρρυθμίσεις προσλάβουν ουσιαστικό χαρακτήρα, εάν υλοποιηθούν με ταχύτητα και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα όπως προτείνουμε. Διαφορετικά το άγχος θα μεταφερθεί σε άλλο επίπεδο και η παραπαιδεία θα ανθίσει. Ήδη τα φροντιστήρια ανασυντάσσονται και ανασυγκροτούνται για να λειτουργήσουν στις νέες κατευθύνσεις. Και βεβαίως δε θα σταματήσει η μετανάστευση, αλλά αντίθετα θα αυξηθεί.

Τέταρτον, από πού θα εξευρεθούν σταθερά και μακροπρόθεσμα οι πόροι που απαιτούνται για να υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις; Προσωρινά, βέβαια, θα αντιμετωπισθούν κάποιες ανάγκες από την απορρόφηση των κονδυλίων του δεύτερου Πακέτου Ντελόρ. Μετά, όμως, από δύο-τρία χρόνια τι θα γίνει; Πώς θα εξασφαλισθούν οι αναγκαίες υποδομές σε σχολικά κτίρια και εργαστήρια; Πώς θα καταργηθούν οι διπλές βάρδιες που λειτουργούν απαγορευτικά για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων;

Πώς θα καλυφθούν οι χιλιάδες κενές θέσεις εκπαιδευτικών; Που θα εξευρεθούν οι πόροι για να πάρουν σάρκα και οστά, όσα προτείνονται στο άρθρο 3 και 4, που είναι θετικά για τη λειτουργία του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχο-

λείου. Είναι διατεθειμένη η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε γενναία αύξηση των κονδυλίων για τη δημόσια παιδεία; Βέβαια σε λίγο θα αποκαλυφθούν οι προθέσεις με την κατάθεση του Προϋπολογισμού του 1998. Τα μηνύματα όμως, δεν είναι καθόλου ευοίωνα.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω ότι θεωρώ απαράδεκτο το επιχείρημα, ότι δεν υπάρχουν λεφτά γιατί για άλλες σπατάλες υπάρχουν, όπως για παράδειγμα οι χιριστικές ρυθμίσεις εκατοντάδων δισεκατομμυρίων δραχμών. Άνετα ξοδέψαμε ογδόντα δισεκατομμύρια (80.000.000.000) για την πολιτιστική πρωτεύουσα στη Θεσσαλονίκη και το αποτέλεσμα είναι να πταπέμπονται όλοι οι ιθύνοντες στη δικαιοσύνη για διασπάθηση του δημοσίου χρήματος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Λίγο πιο υπεύθυνα, κύριε συνάδελφε. Όχι έτσι από το Βήμα της Βουλής, μονολογώντας!

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Και πολλοί συνάδελφοί σας από τη Θεσσαλονίκη υπερθεματίζουν σε αυτά που λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Ακριτίδη, μη διακόπτετε. Είστε ομιλητής και θα απαντήσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Με συγχωρείτε, δεν είναι ύψος αυτό. Πιο ήρεμα.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Το ύψος μου είναι προσωπικό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύρια ανάκριση γίνεται.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Τρίτον, δεν είχαμε κανένα πρόβλημα, κύριε Ακριτίδη, να πληρώσουμε δέκα με δεκαπέντε δισεκατομμύρια μαύρη τρύπα στο Παγκόσμιο Κύπελο του κλασσικού αθλητισμού. Δεν είχαμε κανένα πρόβλημα να ξοδέψουμε δισεκατομμύρια δραχμές για τη διεκδίκηση των Ολυμπιακών Αγώνων και δεν έχουμε κανένα πρόβλημα εάν τους πάρουμε, να πληρώσουμε και να καλύψουμε μαύρες τρύπες που μπορεί να ανέλθουν σε ύψος εκατοντάδων δισεκατομμυρίων δραχμών.

Το θέμα, λοιπόν, δεν είναι αν υπάρχουν ή όχι λεφτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Είστε υπέρ ή κατά;

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Το θέμα είναι σε ποια προτεραιότητα μπαίνει για την Κυβέρνηση η παιδεία. Έχει κατανοήσει η Κυβέρνηση ότι από την ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας θα εξαρτηθεί το μέλλον εκατομμυρίων Ελληνοπαίδων και η ανάπτυξη της χώρας μας; Αυτά είναι τα προβλήματα που πρέπει να συζητήσουμε.

(Στο σημείο αυτό την προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**).

Πέμπτον: Ένας άλλος μεγάλος κίνδυνος για την ακύρωση στην πράξη και των θετικών διατάξεων του νομοσχεδίου, είναι η έλλειψη στοιχειώδους προετοιμασίας για την υλοποίησή τους.

Επειδή συνηθίζεται να γίνονται συγκρίσεις με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, θέλω να τονίσω ότι αποτελεί ευρωπαϊκή πρωτοτυπία να έρχεται στη Βουλή νομοσχέδιο με ασθμενούς διαδικασίες για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που αρχίζει να εφαρμόζεται ταυτόχρονα με την ψήφισή του. Ούτε μία μέρα περιθώριο δεν υπάρχει για προετοιμασία.

Η προχειρότητα, η επιπολαιότητα, η έλλειψη στοιχειώδους οργάνωσης φαίνεται και από το εξής γεγονός: Υποτίθεται ότι το ενιαίο λύκειο αρχίζει να εφαρμόζεται από τη σχολική χρονιά '97-'98 στην πρώτη λυκείου, αλλά τα αναλυτικά προγράμματα και τα βιβλία που θα χρησιμοποιηθούν χαρακτηρίζουν την παλιά διαφοροποιημένη εκπαιδευτική δομή. Και είναι αστείο νομίζω να ισχυρίζεται το Υπουργείο Παιδείας ότι τα τεράστια κενά στην προετοιμασία των εκπαιδευτικών, καλύπτονται από τα ταχύρρυθμα σεμινάρια διάρκειας ολίγων ημερών που βρίσκονται αυτές τις μέρες σε εξέλιξη.

Οι αλλαγές που προωθούνται καθιστούν απολύτως απαραίτητη την, ούτως ή άλλως, αναγκαία επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η κατάσταση στο θέμα αυτό κύριε Υπουργέ, είναι αποκαρδιωτική.

Θα καταθέσω στη Βουλή -θα την έχετε υπόψη σας γιατί σε σας

την έστειλαν- την επιστολή που σας έστειλε η διεύθυνση του δευτέρου ΠΕΚ Θεσσαλονίκης στις 2.7.1997, όπου καταγράφεται με δραματικό τρόπο η ανυπαρξία επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών τα δύο τελευταία χρόνια. Την υπογράφουν καθηγητές πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.

Στην επιστολή υπογραμμίζεται, ότι η διεύθυνση αυτού του ΠΕΚ ένωσε πολλές φορές θλίψη και ντροπή από την ανοργανωσιά και από την ανυπαρξία της επιμορφωτικής πολιτικής της πολιτείας. Αυτή η επιστολή υπογράφεται από τον κ. Σπύρο Ράση, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, από το κ. Νίκο Βαρμάζη σχολικό σύμβουλο και από τον κ. Χρήστο Γκόλιαρη σχολικό σύμβουλο. Είναι από τη διεύθυνση του δευτέρου ΠΕΚ Θεσσαλονίκης.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Πέτρος Κουνάλακης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, διαβάστε τη, αν δεν την έχετε διαβάσει, για να δείτε πως περιγράφεται μέσα η δραματική κατάσταση με την επιμόρφωση.

Έκτον. Θα ήθελα να αναφερθώ στην παράγραφο 1 του άρθρου 1, που αναφέρεται στη φιλοσοφία και το αξιακό υπόβαθρο των προτεινόμενων μέτρων. Πίσω από την ψυχρή ορολογία του κειμένου όπου κυριαρχούν οι όροι "οικονομική ανάπτυξη", "ανταγωνισμός" και "αγορά εργασίας", διαγράφεται ένας μονοδιάστατος τεχνοκρατικός προσανατολισμός της εκπαιδευτικής πολιτικής της Κυβέρνησης και υποβαθμίζεται, απαράδεκτα, κατά τη γνώμη μας, η κοινωνική και ανθρωπιστική διάσταση της μόρφωσης, γι αυτό και έχουμε καταθέσει τροπολογία που προτείνουμε την αλλαγή σ' αυτήν την παράγραφο.

Έβδομον. Το νομοσχέδιο διακρίνεται τέλος, από τη σαφή έλλειψη εμπιστοσύνης στη συλλογικότητα, που αποτελεί το θεμέλιο της δημοκρατίας.

Ανέφερα ήδη ότι τα άρθρα 6 και 8, που αφορούν στην επετηρίδα και στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, είναι τα περισσότερο αρνητικά σημεία του νομοσχεδίου και συναντούν τη ριζική αντίθεσή μας.

Εισαγωγικά, θέλω να πω, ότι είναι ακατανόητη η άκαμπτη θέση του Υπουργείου και της Κυβέρνησης στα δύο αυτά άρθρα. Αρνηθήκατε, κύριε Υπουργέ, οποιονδήποτε διάλογο, οποιαδήποτε αλλαγή στην ουσία αυτών των άρθρων. Ο κ. Ανθόπουλος μάλιστα, στη μοναδική συνάντηση που είχε με τους εκπροσώπους της ΟΛΜΕ, μετά από πρόταση της ΟΛΜΕ για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αρνήθηκε οποιαδήποτε συζήτηση για τα άρθρα αυτά. Μη μιλάτε, κύριε Ανθόπουλε, γενικώς περί διαλόγου.

Είπατε στους εκπαιδευτικούς ότι οι λύσεις που προτείνονται, είναι θέσεις αρχής για την Κυβέρνηση. Από τότε έγιναν θέματα αρχής; Έψαξα τις θέσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τις δικές σας ομιλίες. Δεν υπήρξε ποτέ η παραμικρή αναφορά, ούτε στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αλλά ούτε και στη δική σας ομιλία, κύριε Υπουργέ, που είχε προγραμματικό χαρακτήρα-ουδεμία αναφορά-στα θέματα της επετηρίδας. Μία ελάχιστη νύξη για το άλλο θέμα.

Ξεκινώ από το άρθρο 6, που προτείνει την κατάργηση της επετηρίδας και την πρόσληψη των εκπαιδευτικών με διαγωνισμό. Το ζήτημα προβλήθηκε ως το κατ' εξοχήν πρόβλημα της εκπαίδευσης, η λύση του οποίου θα παίξει ρόλο κλειδί στην ποιοτική της αναβάθμιση. Αυτή η μυθοποίηση της επετηρίδας υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις και να αποπροσανατολίσει από την αντιμετώπιση άλλων, εξίσου σοβαρών ή και σοβαρότερων προβλημάτων, στα οποία ήδη αναφέρθηκα.

Αυτή η παρατήρηση φυσικά δεν σημαίνει ότι το ζήτημα πρέπει να αγνοηθεί ή να υποβαθμιστεί. Η εικόνα που διαμορφώνεται με το μεγάλο όγκο των εκπαιδευτικών, που αναμένουν στην ουρά για διορισμό επί σειρά ετών, είναι πράγματι ανησυχητική. Είναι μια εικόνα, που θα επιταθεί τα επόμενα χρόνια, αν πραγματικά απελευθερωθεί η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το σύστημα πρόσληψης των εκπαιδευτικών στη δημόσια εκπαίδευση μέσω της επετηρίδας διασφάλισε για πολλά χρόνια

την αντικειμενικότητα και διαφάνεια στις προσλήψεις εκπαιδευτικών, σε μια περίοδο εκτεταμένων αθλοιστήτων του κομματικού κράτους στον τομέα των προσλήψεων. Γι' αυτό έχουν ευθύνη αυτοί που κυβέρνησαν τη χώρα και όχι οι εκπαιδευτικοί.

Η ανεξαρτησία των εκπαιδευτικών από δουλείες στους πελατειακούς μηχανισμούς και η διαφύλαξη της αξιοπρέπειάς τους έναντι αυτών, επέτρεψαν την ενεργητικότερη παρουσία τους, τόσο ως δασκάλων, όσο και ως εργαζόμενων. Βαθμιαία όμως και εξαιτίας του μικρού σχετικά αριθμού προσλήψεων στα σχολεία, άρχισε να επιμυκνείται μέχρι υπερβολής για ορισμένες ειδικότητες ο χρόνος αναμονής στην επετηρίδα, με αποτέλεσμα να μετατοπίζονται όλο και προς τα πάνω οι ηλικίες, που διορίζονται στην εκπαίδευση.

Ταυτόχρονα, στην κοινωνία γεννάται το ερώτημα, αν μαζί με τη διαφύλαξη της αντικειμενικότητας και διαφάνειας, μπορούν να εισαχθούν και ποιοτικά αξιολογικά κριτήρια στις προσλήψεις των εκπαιδευτικών, χωρίς βεβαίως να θίγονται όσοι περιμένουν το διορισμό τους μέσω της επετηρίδας.

Γι' αυτό ο Συνασπισμός υποστήριξε ότι είναι αναγκαίο αφ' ενός να προσδιοριστεί με ακρίβεια το πρόβλημα και αφ' ετέρου να ακολουθήσει διάλογος με προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα για την αναζήτηση της βέλτιστης θέσης. Ο διάλογος αυτός είναι αναγκαίος ενόψει του ανοίγματος των πυλών των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Κυβέρνηση εκώφευσε σ' αυτήν την πρόταση. Επιμένει στην αντικατάσταση της επετηρίδας με ένα σύστημα εξετάσεων. Το σύστημα αυτό δεν μπορεί με κανένα τρόπο να γίνει, τουλάχιστον από εμάς, αποδεκτό, διότι πρώτον, δεν μπορεί να εγγυηθεί τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την επιστημονική εγκυρότητα. Αντίθετα, ανοίγει πελώριο πεδίο ρουσφετολογίας.

Δεύτερον, δεν εισάγει κανένα ποιοτικό, αξιολογικό κριτήριο στις προσλήψεις των εκπαιδευτικών, που για μας είναι εξαιρετικά κρίσιμο θέμα.

Τρίτον, αδικεί όσους περίμεναν επί μακρόν τη σειρά τους για διορισμό. Επομένως, η λύση που προτείνει το νομοσχέδιο, δεν πρόκειται...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ρουσφετολογικό είναι το ΑΣΕΠ; Οι δικαστές πώς διορίζονται;

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Παρακαλώ μη με διακόπτετε, γιατί και την προηγούμενη φορά με διακόψατε και δεν με αφήσατε να τελειώσω.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΗΣ: Γενικές εξετάσεις.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Θα πω για τις γενικές εξετάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Σε ελάχιστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η σχετική επιλογή γίνεται μόνο με διαγωνισμό, αλλά και στο δημόσιο διάλογο, που διεξάγεται αυτές τις μέρες, από τις στήλες των εφημερίδων, αμφισβητείται η προτεινόμενη λύση.

Κύριε Υπουργέ, διαβάσατε τις απόψεις του κ. Μαρκάτου στην "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ", τις απόψεις του κ. Γέμτου, του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Αλασιώτη, του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Γλάρου στο προχθεσινό "ΒΗΜΑ"; Όλοι αυτοί έχουν σοβαρές αντιρρήσεις.

Γιατί επιμένετε αμετακίνητα σε μία ρύθμιση, που δημιουργεί τόση αναστάτωση, ενώ αμφισβητείται τόσο έντονα; Και εσείς ο ίδιος, όμως, στην επιτροπή αμφισβητήσατε την αξιοπιστία της πρότασής σας. Κατά τη διάρκεια της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων ο κύριος Υπουργός είπε "προβλέπω ότι θα δημιουργηθούν ειδικά φροντιστήρια, που θα προετοιμάζουν τους υπό εξέταση εκπαιδευτικούς".

Θα έχουμε δηλαδή νέα θύματα της παραπαιδείας με το σύστημα που προτείνετε. Γνωρίζετε την έκθεση των εμπειρογνομώνων του ΟΟΣΑ -δεν είναι μόνο οι Έλληνες- από το 1996 που έγινε για την ελληνική εκπαίδευση με παραγγελία του τότε Υπουργού Παιδείας κ. Παπανδρέου. Ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορισμένα αποσπάσματα στο θέμα της επετηρίδας από την έκθεση αυτή και τι λένε ξένοι εμπειρογνομόμενοι του ΟΟΣΑ.

"Η κατάργηση της επετηρίδας θα ισοδυναμούσε με στέρηση για πολλές χιλιάδες αδιορίστων δασκάλων και καθηγητών μίας σίγουρης, έστω καθυστερημένης, προοπτικής για μία θέση εργασίας.". Και καταλήγει: "Ως τόσο μία ανοιχτή συζήτηση πολλών εναλλακτικών λύσεων με τους εκπαιδευτικούς και τους αντιπροσώπους τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε μία νέα πρόοδο." Ο ΟΟΣΑ προτείνει διάλογο με τους εκπαιδευτικούς, για να βρούμε τη λύση, το διάλογο που εσείς κατηγορηματικά αρνηθήκατε.

Ο Συνασπισμός έχει συγκροτημένη και ολοκληρωμένη πρόταση για το θέμα της επετηρίδας. Σκεφθήκαμε να καταθέσουμε τροπολογία. Αλλά θα κάναμε το ίδιο σφάλμα που κάνετε και εσείς. Ούτε η δική μας πρόταση έχει γίνει αντικείμενο ευρύτερου διαλόγου. Την κρατάμε και είμαστε έτοιμοι -σας είπα ορισμένες σκέψεις μας- να την καταθέσουμε σε ένα διάλογο ο οποίος θα οργανωθεί.

Το άρθρο 8 αναφέρεται σε ένα άλλο σημαντικό θέμα. Στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού. Διαφωνούμε με βασικές προτάσεις, που περιέχονται στο νομοσχέδιο. Κατά την άποψή μας η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου πρέπει να υπηρετεί τους παραγωγικούς σκοπούς του σχολείου και ν' αφορά όλους τους παράγοντες, που συμμετέχουν στο εκπαιδευτικό έργο και το επηρεάζουν. Στο πλαίσιο αυτό η αξιολόγηση λειτουργίας μιας διαδικασίας πληροφόρησης και ανατροφοδότησης των ενδιαφερομένων σε όλα τα επίπεδα -μαθητές, μαθητρίες, γονείς, εκπαιδευτικοί-...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλω τρία- τέσσερα λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Πήραν και οι προηγούμενοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα έχετε δυο λεπτά.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Η αξιοποίηση των στοιχείων που παρέχει αυτού του τύπου η αξιολόγηση διευκολύνει τις αναγκαίες διορθωτικές κινήσεις και συμβάλλει πραγματικά στη συνολική βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή αναγνωρίσατε ότι η πρότασή σας για πρόσληψη τετρακοσίων εξωτερικών αξιολογητών δημιουργεί σοβαρά προβλήματα και καχυποψίες. Γι' αυτό άλλωστε είπατε στους εκπαιδευτικούς "ελάτε να συζητήσουμε σε προεδρικά διατάγματα μερικές εγγυήσεις για να μειωθούν τα αρνητικά". Παρ' όλα αυτά εμμένετε και καλείτε τους εκπαιδευτικούς σε διάλογο για δευτερεύοντα ζητήματα.

Η λύση, όμως, είναι μια, να τροποποιηθεί ριζικά αυτή η διάταξη του νομοσχεδίου, να μην προσληφθούν οι τετρακόσιοι εξωτερικοί αξιολογητές, να εξασφαλιστεί η ουσιαστική αξιολόγηση στα πλαίσια των προτάσεών μας. Στο θέμα αυτό έχουμε καταθέσει τροπολογία, την οποία θα αναπτύξουμε διεξοδικά στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Αυτό που σας προτείνουμε θα απαλλάξει εκτός των άλλων το κράτος από μια δαπάνη εξήμισι δισεκατομμυρίων (6.500.000.000) δραχμών ετησίως. Αυτό θα κοστίσουν οι τετρακόσιοι κύριοι και θα παίρνουν -δεν ξέρω αν το διαβάσατε στην "ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"- επτακόσιες χιλιάδες (700.000) δραχμές έκαστος μισθό το μήνα.

Εμείς, λοιπόν, τι λέμε; Στη θέση αυτών των τετρακοσίων, που μόνο προβλήματα θα δημιουργήσουν, να διορίσετε με αξιολογικές διαδικασίες, πολλούς περισσότερους σχολικούς συμβούλους, που δεν διορίζονται σήμερα, γιατί το Υπουργείο λέει ότι δεν έχει πόρους. Και αυτοί οι σχολικοί σύμβουλοι μπορούν να συμβάλουν και στην αξιολόγηση, αλλά και στην ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος ευρύτερα.

Με τα δυο αυτά άρθρα διαφωνούμε και για έναν πρόσθετο λόγο. Ενώ αφορούν άμεσα τους εκπαιδευτικούς, είπα και πριν ότι δεν υπήρξε ίχνος διαλόγου μαζί τους. Αλλά ποιοι καλούνται να υλοποιήσουν τη μεταρρύθμιση, κύριε Υπουργέ; Το Κοινοβούλιο θα περατώσει το έργο του την Πέμπτη το βράδυ. Η Κυβέρνηση, το Υπουργείο Παιδείας και οι άλλοι θεσμοί θα έχουν μια γενική εποπτεία. Την καθημερινή μάχη για την

υλοποίηση των αλλαγών οφείλουν να τη δώσουν οι εκπαιδευτικοί σε όλες τις βαθμίδες. Αλλά πώς θα καταστεί αυτό δυνατόν όταν είναι ριζικά αντίθετοι με το νομοσχέδιο, όταν κυριαρχεί κλίμα εχθρότητας και βαθιάς δυσπιστίας ανάμεσα στους συνδικαλιστικούς φορείς και το αρμόδιο Υπουργείο; Το κλίμα αυτό πρέπει να αλλάξει αμέσως και ριζικά. Το κυβερνητικό κόμμα, αλλά και η Αξιωματική Αντιπολίτευση οφείλουν να πάψουν να λοιδορούν ή να αγνοούν τους φορείς των εκπαιδευτικών και τις απόψεις τους. Η διαφωνία είναι θεμιτή, αλλά ο σεβασμός απέναντί τους και απέναντι στους αγώνες τους είναι απολύτως αναγκαίος. Τι επιθυμείτε, κύριοι της Κυβέρνησης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης; Ένα συνδικαλιστικό κίνημα υποταγμένο στις επιλογές σας; Μια κοινωνία απονευρωμένη, μια κοινωνία αδρανών πολιτών; Αυτές οι κοινωνίες είναι καταδικασμένες στην ακινησία και στην οπισθοδρόμηση. Το ΠΑΣΟΚ ορθώς χαιρέτισε τη μεγάλη αλλαγή στη Γαλλία. Πώς νομίζετε ότι πραγματοποιήθηκε αυτή; Προηγήθηκε της αλλαγής ένα τεράστιο κίνημα της νεολαίας και των εργαζομένων που άλλαξε τις συνειδήσεις της μεγάλης πλειοψηφίας του γαλλικού λαού. Μόνο έτσι πραγματοποιούνται αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Εμείς χαιρετίζουμε τα ζωντανά μαζικά κινήματα και τους διεκδικητικούς αγώνες.

Θα είμαστε πάντα σε διάλογο μαζί τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα υιοθετούμε πάντα το σύνολο των απόψεών τους. Ο Συνασπισμός πιστεύει βαθιά στον αλληλοσεβασμό, αλλά και στην αμοιβαία αυτονομία του μαζικού κινήματος και των κομμάτων. Δεν αρκούν βέβαια ο διάλογος, η συναίνεση, ο σεβασμός στο έργο τους προκειμένου να εργαστούν με έμπνευση οι εκπαιδευτικοί. Προτείνουμε τα παρακάτω μέτρα, μαζί με την απόσυρση του άρθρου 6 για την επετηρίδα.

(Στο σημείο αυτό, κτυπά παρατεταμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Μου ζητήσατε τρία λεπτά επιπλέον και σας έδωσα τέσσερα.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Αποκλείεται να μην τα πω αυτά, κύριε Πρόεδρε. Σας παρακαλώ, δώστε μου ένα λεπτό ακόμα.

Προτείνουμε τα παρακάτω μέτρα, μαζί με την απόσυρση του άρθρου 6 για την επετηρίδα και τη ριζική αναμόρφωση του άρθρου 8 για την αξιολόγηση. Πρώτον, να διοριστούν νηπιαγωγοί, δάσκαλοι και καθηγητές που είναι απαραίτητοι για να καλυφθούν τα σημερινά μεγάλα κενά και οι νέες ανάγκες που πηγάζουν από τις μεταρρυθμίσεις. Δεύτερον, να καθοριστεί ειδικό αναβαθμισμένο μισθολόγιο για τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων. Τρίτον, να διαμορφωθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα υποχρεωτικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ανά πενταετία και πολλαπλής προαιρετικής επιμόρφωσης στις νέες επιστημονικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις.

Απ' όσα ανέφερα, έγινε σαφής η διαφωνία του Συνασπισμού με το νομοσχέδιο και δεν καταλαβαίνω τι εννοούσε ο εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. Να είμαστε ακριβείς όταν κρίνουμε τα άλλα κόμματα. Ήσασταν σε όλες τις συνεδριάσεις και ήμουν κατηγορηματικός κάθε φορά που μίλησα γι' αυτό το θέμα. Η λάσπη στο Συνασπισμό, δεν πιάνει. Οι αναδιατυπώσεις που πιθανώς θα γίνουν, δεν αλλάζουν τη βασική εκτίμησή μας.

Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Στη διάρκεια της συζήτησης θα κάνουμε θετικές προτάσεις, γιατί ο Συνασπισμός εμμένει στο ρόλο της προγραμματικής αντιπολίτευσης και καμία συκοφαντία δεν πρόκειται να τον αποτρέψει απ' αυτήν τη στάση του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσαφούλιας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, μια περίοδος γεμάτη αντιπαλότητα στο θέμα της παιδείας ήταν η περίοδος 1974-97. Ήταν μια περίοδος με συνεχείς διακηρύξεις για διακομματική συμφωνία και για διακομματική προσπάθεια

καθώς και για αναβάθμιση της λειτουργίας του θεσμού της παιδείας, σε εθνικό θέμα όμοιο με τα μεγάλα εθνικά μας θέματα.

Όμως, δεν έγινε τίποτε απολύτως και αυτή τη στιγμή το θέμα βρίσκεται πάλι στην αντιπαλότητα. Κύριε Υπουργέ, σας είπα και στην επιτροπή, ότι οι διαφορετικές απόψεις, είναι κομματική αντιπαλότητα ή είναι ιδεολογική αντιπαλότητα και ποια προσπάθεια έγινε για να συντεθεί αν υπάρχει αυτή η ιδεολογική αντιπαλότητα, σ' ένα ενιαίο σκοπό για την αντιμετώπιση αυτού του εθνικού προβλήματος;

Είπαμε ότι υπάρχει ριζική διαφωνία της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ, των αδιόριστων της Νέας Δημοκρατίας και όλων των μικρών κομμάτων της αντιπολίτευσης. Πιστεύετε στην ιδεολογική μας διαφοροποίηση, κύριε Υπουργέ, στην ιδεολογική διαφορά που έχουμε για το θέμα της Παιδείας, ή πιστεύετε ότι γίνεται αυτό από κομματική αντιπαλότητα; Εξηγήσατέ το στην Εθνική Αντιπροσωπεία, διότι έτσι θ' αρχίσει πλέον ο διάλογος. Εάν πιστεύετε σε κομματική αντιπαλότητα, γιατί πάντοτε διακηρύττετε την αξία της έννοιας της λειτουργίας της εθνικής ενότητας στο θέμα της παιδείας; Για να γίνονται αυτά από κομματική αντιπαλότητα, τότε οπωσδήποτε συνεχίζετε εσείς αυτή την προσπάθεια. Συνεχίζετε την προσπάθεια των προκατόχων σας που άφησαν το θέμα της παιδείας στα χέρια της κομματικής εξυπηρέτησης της εκάστοτε κυβερνώσης παράταξης.

Αυτό είναι η συνείδηση του ελληνικού λαού. Δεν είναι δυνατόν ο ελληνικός λαός με τη σωρεία των νομοσχεδίων και την αλλαγή των νομοσχεδίων στο θέμα της παιδείας να υπολογίσει ότι υπήρξε ποτέ ομοφωνία ως προς το θέμα της λειτουργίας του σαν εθνικού. Γιατί πιστεύει ότι οι εκάστοτε διατάξεις και νόμοι γίνονται για τους υμετέρους, γίνονται μόνο και μόνο για να εξυπηρετηθούν κομματικά συμφέροντα και σκοπιμότητες. Καταργείται η λειτουργία της παιδείας ο ελληνικός λαός. Φοβάται για το μέλλον των παιδιών του. Και ουδέποτε συμφώνησε με την τακτική αυτή. Έπρεπε -σας είπα και τότε- στην επιτροπή να τα καταφέρνατε. Διότι εκτός του ότι είστε Υπουργός Παιδείας, είστε και πολιτικός ηγέτης. Και ως εκ τούτου, έπρεπε να έχετε συνενώσει όλους και την ΟΛΜΕ και τα κόμματα σε μια πανστρατιά εκστρατείας και σταυροφορίας για τη λύση του εθνικού αυτού προβλήματος και όχι να το φέρντε μέσα στο θερινό Τμήμα προ δύο και τριών ημερών ως κατεπείγοντες και είναι ασφαλιστικά μέτρα προς αποτροπή κινδύνου ένα τέτοιο τεράστιο εθνικό πρόβλημα. Έπρεπε να υπάρξει ένας διάλογος έτους και πλέον με όλες τις τάξεις, με όλους τους φορείς, με την πλατιά κοινωνία, με τα κόμματα και με όλο τον κόσμο, για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα στην έκτασή του και να υπάρξει λόγος κοινής αποδοχής όλων των προτάσεων, των σκέψεων, των εναντίσεων, αντιθέσεων, σε σχέση με την πορεία του προβλήματος και του θέματος, το οποίο θέτετε σήμερα κρυφά στον ελληνικό λαό. Διότι η θερινή περίοδος είναι θερινή περίοδος, που ο κόσμος απασχολείται σε οτιδήποτε άλλο εκτός από το να δυνήσει να δει στις αληθινές του διαστάσεις το εθνικό αυτό πρόβλημα.

Είμαστε υπέρ της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, όπως όλοι είναι. Αλλά δεν αποτελεί μεταρρύθμιση αυτή που επιβάλλουν οι συνθήκες στο παρόν νομοσχέδιο. Το σχέδιο νόμου αναφέρεται σε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση προσαρμοσμένη σε ξένα πρότυπα, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της την ελληνική πραγματικότητα. Δεν κάνει βήμα προς την κατεύθυνση της δωρεάν παιδείας και των άνευ διακρίσεως παροχών της. Ενισχύει την παραπαιδεία από την Α' λυκείου και το κόστος για γονείς και μαθητές. Δεν επιφέρει τομές στα εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να προσαρμοστούν στις σημερινές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες. Είναι με προχειρότητα κατασκευασμένο, είναι αρνητικό στοιχείο οι αντιδράσεις των φορέων για την εφαρμογή του νόμου. Μάλιστα σε πέντε μέρες αρχίζει το σχολικό έτος. Το σύστημα είναι πολύπλοκο γιατί επιφέρει τις λογικές των επιθεωρητών.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πιο αργά, κύριε συνάδελφε, γιατί δεν μπορούμε να σας παρακολουθήσουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κύριε συνάδελφε, γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι έχετε νόση ταχυτάτη που μπορεί να προσαρμοστεί σε οποιαδήποτε λεκτική ταχύτητα που είναι

δυνατόν να υπάρξει. Και ως εκ τούτου, αφήστε τα αυτά και ακούστε εκείνα που θέλω να πω.

Είπαμε ότι δεν επιφέρει τομές στα εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να προσαρμοστούν στις σημερινές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες. Είναι με προχειρότητα κατασκευασμένο. Το σύστημα είναι πολύπλοκο γιατί επαναφέρει τις λογικές των επιθεωρητών.

Είμαστε υπέρ της κατάργησης των πανελληνίων εξετάσεων, αφού δημιουργηθούν προϋποθέσεις υλικοτεχνικής υποδομής και αφού η πρώτη και δεύτερη βαθμίδα σπουδών δεν θα αποτελεί τροχοπέδη σε κάποιους που θέλουν να μορφωθούν και δε θα οδηγεί σε υποβάθμιση εκπαίδευσης προγραμμάτων. Η επετηρίδα διασφάλιζε την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη στους εκπαιδευτικούς που διορίζονταν καθώς και τη σταθερότητα εργασιακής σχέσης. Η κατάργηση επαναφέρει πελαταικές σχέσεις και ανατρέπει τις ισχύουσες εργασιακές σχέσεις, πράγμα που θα αποβεί εις βάρος της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, των καθηγητών και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Θετικό είναι το ολοήμερο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο. Αποτελεί, όμως, παρωνυχίδα για ωριοποίηση των προτεινομένων για ψήφιση, αφού η λειτουργικότητά του θα είναι εις βάρος των Ελλήνων που θα πληρώσουν το κόστος. Διακηρύττετε προχθές καθαρά από το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης το έτος 1998-99 ως έτος λιτότητας. Πώς είναι δυνατόν να συνδυάσετε το ολοήμερο δημοτικό σχολείο και το νηπιαγωγείο με τα αυστηρά μέτρα λιτότητας, όταν αυτό θέλει δαπάνη και η δαπάνη θα πέσει στους ώμους των γονέων;

Όσον αφορά την επετηρίδα, η κατεύθυνση της Κυβέρνησης είναι να μετατρέψει τη σταθερή εργασία σε απασχόληση, να αντικαταστήσει τη μόνιμη εργασία σε δημόσια εκπαίδευση με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ή καθόλου συμβάσεις. Η ίδια αναλογία αναπληρωτών-μόνιμων εκπαιδευτικών είναι ένας προς τέσσερις. Παράλληλα, λειτουργεί ο θεσμός του ωρομισθίου. Εκπαιδευτικό δηλαδή έργο με το κομμάτι, που δεν αποτελεί εκσυγχρονισμό. Πράγματι μετά τη μεταπολίτευση ο θεσμός της επετηρίδας εδραιώθηκε εκφράζοντας το αίτημα για αντικειμενικότητα και δικαιοσύνη.

Η περσινή έκθεση του ΟΟΣΑ, όπως επεσημαίνουν και οι καθηγητές, καθώς και η Λευκή Βίβλος αντιμετωπίζει την επετηρίδα ως τροχοπέδη για τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και την άρση της μονιμότητας. Δεν είναι παράξενο, γιατί το Υπουργείο και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης σε κάθε ευκαιρία καταγγέλλουν την επετηρίδα. Μήπως έχει γίνει συνείδηση στον ελληνικό λαό μέσα από αυτή την προσπάθεια ότι πράγματι η κατάργηση της επετηρίδας είναι κάτι το δίκαιο και σωστό; Είναι μαζί σας ο λαός σε αυτό το θέμα, κύριε Υπουργέ; Ακούει ο λαός ότι υπάρχουν πολλοί καθηγητές και δεν πρόκειται να διοριστούν ποτέ. Δεκαεπτά χιλιάδες αναπληρωτές προσλαμβάνονται και απολύονται κάθε χρόνο. Δέκα χιλιάδες πραγματικά κενά καλύπτονται από αναπληρωτές. Σαραντά χιλιάδες παιδιά παλιννοστούντων Ποντίων και αλλοδαπών, καθώς και τριάντα χιλιάδες τσιγγανόπουλα χρειάζονται εκπαιδευτικούς. Πρόκειται τουλάχιστον για πέντε χιλιάδες θέσεις εργασίες, όπως αντικειμενικά έχουν αξιολογήσει οι μελετητές του προβλήματος. Ένδεκα χιλιάδες παιδιά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χρειάζονται ενισχυτική διδασκαλία. Και πρόκειται τουλάχιστον για χίλιες θέσεις εκπαιδευτικών.

Ψηφίσαμε το νομοσχέδιο για τον Τελωνιακό Κώδικα και για τους λαθρέμπορους, τις ΠΑΕ, το ποινολόγιο και καλέσαμε τον Υπουργό, τον κ. Δρυ, να μας αναφέρει τους μεγάλους οφειλότες, αλλά δεν μας εδόθη απάντηση. Ιδού τα χρήματα που μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Και όλα αυτά έχουν σχέση με την ανάπτυξη του εθνικού προβλήματος, ώστε να δοθούν για τη λύση όλων των εκπαιδευτικών προβλημάτων.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου πρέπει να στοχεύει στην αναμόρφωση της σχολικής ζωής, σε μία κατεύθυνση χειραφέτησης των δρωσών κοινωνικών δυνάμεων, στον εκδημοκρατισμό του εκπαιδευτικού συστήματος, στη μορφωτική και παιδαγωγική ενίσχυση της εκπαιδευτικής πράξης, στη

διαρκή επιστημονική ανανέωση του γνωστού περιεχομένου, στην κοινωνιολογική αποτίμηση της εκπαιδευτικής λειτουργίας, στην προώθηση του στόχου του κλάδου των εκπαιδευτικών.

Η αξιολόγηση είναι μία δυναμική διαδικασία, που πρέπει να συνεχίσει ένα σύνολο θεσμικών αλλαγών, με γενναία χρηματοδότηση, που σας ανέφερα -από πού μπορούμε να την πάρουμε;- ουσιαστική επιμόρφωση, ευελιξία στα αναλυτικά προγράμματα, αλλαγές στο σύστημα της εποπτείας και εκπαίδευσης, συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό και τη χάραξη της εκπαιδευτικής πολιτικής, συνεργασία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με τους συνδικαλιστικούς φορείς. Για όλους αυτούς τους λόγους πιστεύουμε ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι δυνατόν να προσαρμοστεί προς την πραγματικότητα.

Και τώρα, κύριε Υπουργέ, θέλω να πω ότι σε αυτή την ιστορία θα μπορούσατε να αντιμετωπίσετε περισσότερο το πρόβλημα που έχει σχέση με την επετηρίδα. Το πρόβλημα που εδώ, εκτός των όσων ανέφερα, χρειάζονται εκπαιδευτικοί για κάλυψη του λειτουργικού αναφαριθμισμού και του αναφαριθμισμού των ενηλίκων. Χρειάζονται εκπαιδευτικοί για ενισχυτική διδασκαλία, ιδία για τις πάγιες ανάγκες των περιοχών προοδευτικής προτεραιότητας, όπως είναι η Δυτική Αττική, Δυτική Θράκη, ο Πειραιάς και η Δυτική Θεσσαλονίκη. Είναι εκεί μεγάλος ο αριθμός για να καλύψετε.

Επίσης, πόσες θέσεις εκπαιδευτικών προκύπτουν εάν η ΝΕΛΕ και ο ΟΑΕΔ, τα δημόσια ΙΕΚ και τα ΚΕΚ, η Σιβιτανίδειος και τα πολλά άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα προσλαμβάνουν από την επετηρίδα;

Εάν προσθέσει κανείς την περιφέρεια πλέον μείωση των μαθητών ανά τάξη, πόσες νέες θέσεις εργασίας προκύπτουν; Αν σε κάθε δημοτικό λειτουργεί και νηπιαγωγείο, αν για τη δημιουργική απασχόληση προσλαμβάνονται από την επετηρίδα, πόσες νέες θέσεις εργασίας προκύπτουν;

Αυτά όλα μπορεί εσείς να μη τα λαμβάνετε υπόψη σας αυτή τη στιγμή, σας λέγω όμως ότι προκύπτει τεράστιο θέμα για τους αδιόριστους. Οι αδιόριστοι είναι ένα λαϊκό κίνημα το οποίο αυτή τη στιγμή αμφισβητείται. Η προχθεσινή πορεία της Παρασκευής ήταν μεγαλειώδης και όχι κομματική. Είχαν έρθει από όλα τα σημεία της Ελλάδος και εξέφρασαν την αγανάκτησή τους γι' αυτό που γίνεται.

Σε αυτό το σημείο θέλω να σας πω ότι έχει διαβρωθεί τελείως ο ν.2190/1994. Υπό το σύστημα λειτουργίας και ιδρύσεως ιδρυμάτων και ανωνύμων εταιριών στα Υπουργεία, έχετε παραβιάσει την αξία του ν.2190. Έχετε καταντήσει κουρελόχαρτο το νόμο αυτό. Έχει καταστεί νόμος του καραγκόζη. Και σας το λέω γιατί:

Πρώτον, το Ίδρυμα Πολιτισμού του Υπουργείου των Εξωτερικών, το οποίο ψηφίσαμε προχθές, εξασφαλίζει εκατό πενήντα με διακόσιες θέσεις, εξασφαλίζει θέσεις έξω από το ν.2190 και τις θέσεις αυτές τις δίνει το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο διορίζει ο Υπουργός των Εξωτερικών. Ο Υπουργός των Εξωτερικών θα προσλάβει διακόσιους, εκατόν πενήντα, εκτός από το ν.2190/1994. Έρχεται η "ΘΕΜΙΣ Κατασκευαστική", εκατό, εκτός του ν.2190.

Τρίτον, έρχεται προς συζήτηση η ΔΕΚΑ, η εταιρεία η οποία θα διαχειρίζεται τις μετοχές των οργανισμών και των τραπεζών και θα αποτελεί έκφραση ανωνύμου εταιρείας με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Εκεί θα προσλάβετε όσους θέλετε.

Έρχοστε να μετατρέψετε σε ανώνυμη εταιρεία τον ΕΟΤ και εκεί θα προσλάβετε όσους θέλετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιος τα λέει αυτά;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Τα λέω εγώ, κύριε Γεωργακόπουλε, διότι αποτελούν πραγματικότητα και μη με διακόπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Γεωργακόπουλε, σας παρακαλώ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κάνετε λάθος. Παραπληροφορείτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Μην υπεραμύνεστε, κύριε Γεωργακόπουλε, και μην κάνετε τον υπερκομματικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Γεωργακόπουλε, παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Μην κάνετε τον υπερκομματικό,

διότι προχθές ήσασταν ο μόνος, ο οποίος ζήτησε την κατάργηση του άρθρου 24 και την άλλη ημέρα δεν ήρθατε να ψηφίσετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Παραπληροφορείτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Μη με διακόπτετε εμένα, όταν έχετε θέσεις οι οποίες λαμβάνονται με ηθικό ανάστημα πολιτικού ανδρός ανεξαρτήτως του κόμματος που υπηρετείτε. Να έχετε τη γενναιότητα να υπερασπίσετε το κόμμα σε όλες τις περιπτώσεις. Όχι να καταδικάζετε το κόμμα όπου θέλετε και να έρχεστε τώρα να υπεραμύνεστε για να πάρετε κομματικό βραβείο.

Εκείνο που θέλω να πω, κύριοι, είναι ότι οι ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες θα λειτουργήσουν σε κάθε υπουργείο και τα ιδρύματα τα οποία φτιάχνετε, αποτελούν πλήρη καταστρατήγηση του νόμου.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, θα μπορούσατε να είχατε καλύψει όλα τα κενά των αδιόριστων εκπαιδευτικών, έξω από το ν.2190, σ' αυτές τις ανώνυμες εταιρείες και τα ιδρύματα. Καλέσατε τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς να πάρουν τις θέσεις τις οποίες δίνετε στους δικούς σας επιλέκτους που υπηρετούν στις ανώνυμες εταιρείες και στα ιδρύματα τα οποία φτιάχνετε;

Κάνετε τέτοια προσπάθεια, ώστε να καταστείλετε το κίνημα των αδιόριστων και από εκεί και πέρα να τηρήσετε την επετηρίδα; Είσατε υποχρεωμένος αυτό το μικρό λαϊκό κίνημα των αδιόριστων να το τακτοποιήσετε έξω από κομματικές παρεμβάσεις, να του χαρίσετε τουλάχιστον τις ανώνυμες εταιρείες ιδιωτικού δικαίου και να του δώσετε θέσεις εκεί και στα ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου που φτιάχνετε σε κάθε υπουργείο όπως στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Πόσοι μορφωμένοι εκπαιδευτικοί αδιόριστοι δεν θα ήσαν ικανοί να επανδρώσουν το Ίδρυμα Πολιτισμού του Υπουργείου των Εξωτερικών; Και εσείς καταφθάνετε στους ημετέρους για να δημιουργήσετε κομματικά υποκαταστήματα και κομματικές, πελαταικές σχέσεις, ώστε να τις χρησιμοποιήσετε αύριο το πρωί για την επάνοδό σας στην εξουσία.

Με αυτά τα εθνικά κριτήρια μπορείτε να αλοιώσετε αυτήν την κατάσταση που παρουσάζεται σήμερα. Και μη νομίζετε ότι αυτή η κατάσταση θα είναι μόνο η εκδήλωση της Παρασκευής. Οι άνθρωποι αυτοί θα έχουν δικίο και θα συνεχίσουν τον αγώνα μετά το Σεπτέμβριο και τότε θα βρεθείτε προ αδιεξόδου. Μη νομίζετε ότι αυτοί οι άνθρωποι, τους οποίους εξεπέμψαμε αυτές τις θερινές ημέρες, έξω από τη λειτουργία του διαλόγου για την αντιμετώπιση του εθνικού προβλήματος, θα μείνουν με σταυρωμένα τα χέρια την ώρα του αγώνα και την ώρα εκείνου του αγώνα που θα θυμίζει αγώνα του 1989, όταν ήταν Υπουργός Παιδείας ο Γεώργιος Παπανδρέου και όταν ήταν και ο κ.Κοντογιαννόπουλος.

Είδατε τα εκπαιδευτικά κινήματα εκείνης της εποχής και είδατε τι επέφεραν τα νικηφόρα εκπαιδευτικά κινήματα. Επομένως μη νομίζετε ότι αυτό θα είναι μικρότερας αξίας και έντασης, από εκείνα τα οποία υπήρξαν τις εποχές που ανέφερα.

Σε συνέντευξη που έδωσε ο Υφυπουργός Παιδείας κ.Ανθόπουλος στις 26.5.1997 στο "ΕΘΝΟΣ" -την ξέρει, είναι πολυσυζητημένη, αλλά θα την επαναλάβω- αναφέρει ότι η πρώτη λυκείου θα έχει ένα προπαρασκευαστικό χαρακτήρα. Έτσι η βαθμολογία της πρώτης λυκείου δεν θα συνυπολογίζεται από το μοριακό εκείνο σύστημα που θα καθορίζει τον τρόπο ελεύθερης πρόσβασης στα πανεπιστήμια χωρίς γενικές εξετάσεις. Δηλαδή, η πρώτη λυκείου δεν θα λαμβάνεται υπόψη. Ακόμη θα υπάρξει ένα μοριακό σύστημα, το οποίο θα στηρίζεται στη βαθμολογία των δύο τελευταίων τάξεων.

Είναι φανερό ότι καταργούνται οι εξετάσεις εισαγωγής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στα ΤΕΙ και καθιερώνονται εξετάσεις εξαγωγής από το λύκειο.

Είπατε, κύριε Υπουργέ: "Θα έχουμε τα προφορικά. Θα έχουμε ενδεχομένως κάποια τέστ. Θα έχουμε ίσως κάτι άλλο μέσα στη διάρκεια του σχολικού έτους".

Επίσης, είπατε εν συνεχεία στο "ΕΘΝΟΣ": "Οι εξετάσεις

επομένως θα υπάρχουν πάλι, απλώς θα είναι περισσότερες". Σας ερωτούν: "Θα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια, ώστε να μην είναι το στοιχείο της τύχης έντονο; Αυτό λέτε;". Ανθόπουλος: "Ακριβώς. Θέλουμε να εξουδετερώσουμε το στοιχείο της τύχης, το στοιχείο του υποκειμενισμού. Εξάλλου θα υπάρχουν και διέξοδοι".

Έτσι με τις πολλαπλασιαζόμενες εξετάσεις για την απόκτηση του εθνικού απολυτηρίου δυναμώνουν οι ταξικοί φραγμοί, η πελατεία και τα κέρδη των φροντιστηρίων θα αυξηθούν κατακόρυφα με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της πλειοψηφίας των λαϊκών στρωμάτων όχι μόνο από την απόκτηση του εθνικού απολυτηρίου, αλλά και από την ίδια την εισαγωγή του στο λύκειο.

Εδώ δεν ισχύει η φράση του Γεωργίου Παπανδρέου ότι "οι καταγόμενοι από το σχολείο και τον άγριο πριόλιθον, οι φτωχοί, θα εύρουν το δρόμο της μεγάλης ευδοκίμησης.

Και το γνωρίζει πολύ καλά και ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος τότε ήταν Υπουργός των Οικονομικών. Η ρήση αυτή του Γεωργίου Παπανδρέου δεν ισχύει εδώ, διότι οι φτωχοί οι καταγόμενοι από το σχολείο και τον άγριο πριόλιθον δεν θα εύρουν ανοικτό το δρόμο της μεγάλης ευδοκίμησης, διότι δεν θα έχουν τη προσαρμογή τους στα φροντιστηριακά δεδομένα, σ' εκείνα που δημιουργούν πλέον όλα τα άλλα, για να μπορούν να μπουν τα παιδιά.

Και ποιος σας εγγυάτε ότι εδώ δεν θα διαδοθεί αυτό μεταξύ των καθηγητών; Ποιοι είναι οι εκλεκτοί παρακαθηγητές δίπλα από τους εξετάζοντας καθηγητές, ώστε να παρακινήσουν τα παιδιά; Και ποιος σας λέει ότι και οι ίδιοι οι καθηγητές μυστικά ότι δεν θα κάνουν μαθήματα; Δημιουργείται επαγγελματισμός στους ήδη υπάρχοντες καθηγητές. Και ποιος σας είπε ότι, αν δεν θέλουν οι ίδιοι να κάνουν, δεν θα παραπέμπουν στους ημετέρους και θα κάνουν οι ίδιοι τα μαθήματα; Και θα χρηματίζονται όχι απλά, αλλά θα χρηματίζονται υπό τη λειτουργία της "αγοράς ελπίδος" ότι θα πάρουν εισιτήριο για την τρίτοβάθμια εκπαίδευση πολύ ακριβά.

Επομένως, δεν πιστεύω ότι αυτό το λειτουργικό σύστημα της παραπαιδείας δημιουργεί προϋποθέσεις για μία επαναστατική τάξη που θέλετε να βάλετε, κύριε Υπουργέ, στην παιδεία.

Το σχολείο με το εθνικό απολυτήριο ευνοεί ακόμη περισσότερο τον αποκλεισμό των φτωχών. Μετατρέπεται έτσι σε σχολείο για λίγους και εκλεκτούς όπου η γνώση πλήρως εμπορευματοποιείται. Επιπλέον είναι γνωστό ότι σ' ένα εξεταστικοκεντρικό σχολείο δεν υπάρχουν δυνατότητες και περιθώρια για τους γοητευτικά και απατηλά διακηρυγμένους από το Υπουργείο Παιδείας στόχους, όπως η κριτική και η συνθετική διάνοηση.

Μέσα στο νομοσχέδιο γράφεται λόγια, όπως συνθετική και διακριτική ικανότητα. Άμα διαβάσουμε το νομοσχέδιο βρίθκει ωραίας, λογοτεχνικής διάρθρωσης, ρομαντισμού, ευκαιριασμού, γλυκύτητας, χωρίς όμως να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Σας παρακαλώ να μου δώσετε δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τελειώστε, σας παρακαλώ. Και θα τελειώσετε με ρομαντικά λόγια από ό,τι ακούω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Ρομαντικά τελειώνω, αλλά προηγουμένως ρομαντικά αφήσατε είκοσι πέντε λεπτά να μιλήσει ο συνάδελφός μου. Εγώ σας ζητάω δύο.

Σας ζήτησε η επιτροπή να οριστούν οι όροι του διατάγματος για την αξιολόγηση των μαθητών. Από τώρα να ξέρουμε το περιεχόμενο του διατάγματος που θα εκδοθεί για την αξιολόγηση των μαθητών. Να υπάρχει ένας καταστατικός χάρτης λειτουργίας, προδιάθεσης, μελέτης των νέων ότι εκείνο θα περιλαμβάνει και που πάνε. Το αφήνετε στην απόλυτη ευχέρεια του Υπουργού. Με απόφαση του Υπουργού πάλι ρυθμίζονται όλα.

Δεν προλαβαίνω να πω περισσότερα, θα τα πούμε στα κατ' ιδίαν άρθρα.

Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι και η εξωτερική αξιολόγηση είμαστε τελειώς αντίθετοι. Το αναπτύξαμε και στην επιτροπή. Δημιουργείται ένα σώμα κομματικής σκοπιμότητας. Είναι

αδύνατον να συμβιβαστεί η αξία της έννοιας της λειτουργίας της πραγματικής αξιολόγησης με τους τετρακόσιους και με το σύνολο των καθηγητών. Η αντιπαλότητα, η οποία θα υπάρχει, η διάρρηξη των σχέσεων η οποία θα υπάρχει, αυτή η υποψία, αυτό το κρυφό πράγμα της έχθρας, που θα συνδέει το κόσμο εκείνο με τους άλλους, θα δημιουργήσει παραπαιδεία, αλλά και εχθρότητα στον εκπαιδευτικό κόσμο. Αυτή την εχθρότητα πρέπει να την απαλείψετε και πρέπει εδώ οπωσδήποτε να ανακαλέσετε τη διάταξη περί εξωτερικής αξιολογήσεως.

Τελειώνοντας θέλω να πω πάλι για το προσανατολισμό. Είπατε ότι πρέπει να διαχωριστεί το επάγγελμα από την εκπαίδευση. Είναι αδιανόητο αυτή τη στιγμή να διαχωριστεί η αξία της έννοιας του επαγγέλματος από τον κόπο, το μόχθο και τον αγώνα που καταβάλλει ο μαθητής για να γίνει κάτι. Δεν μπορεί να αποσυνδέσει τον εαυτό του ψυχολογικά και από ιστορική παράδοση από εκείνο που επιδιώκει. Αυτό δεν μπορείτε να το καταφέρετε με το νομοσχέδιο αυτό ούτε εκεί που μιλάτε για προσανατολισμό επαγγελματικό κλπ.

Έπρεπε να έχει γίνει διάλογος να γνωρίζουν ότι μόνο από τους έχοντας πτυχίο 20% μόνο θα απορροφηθούν, οι υπόλοιποι θα κάνουν άλλες δουλειές και τις δουλειές που θα κάνουν να τις αναλάβουν από τώρα υπευθύνους τους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Αυτή την πληροφόρηση, αυτή την αντικειμενικότητα και αυτή την ερμηνευτική δήλωση ούτε την κάνατε ούτε έγινε ζωή στην Ελλάδα, στους Έλληνες και στους γονείς και στους μαθητές, ώστε πράγματι να προκύψει ένας σωστός δρόμος για αυτό που λέτε επάγγελμα και εκπαίδευση.

Δηλαδή το 80% των πτυχίων των Ανωτάτων Σχολών είναι εισιτήρια ανεργίας, όπως επίσης είναι εισιτήρια ανεργίας τα απολυτήρια του λυκείου, που ούτε ο Καραμανλής ούτε ο Ανδρέας Παπανδρέου έδωσαν ποτέ τα χέρια να διδάξουν την αντικειμενική αλήθεια και τη διάσταση του προβλήματος σε όλους τους νέους της Ελλάδος επί μία εικοσαετία και να πουν "το απολυτήριο του λυκείου είναι άχρηστο, μην επαναπαύεσθε στο απολυτήριο του λυκείου".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσαφούλια, τελειώνετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Πρέπει να γίνει συνείδηση στους νέους ότι το απολυτήριο του λυκείου είναι μηδέν. Δεν το έκαναν, γιατί η λειτουργία των πελατειακών σχέσεων ήταν υπερτέρα έννοια και αξία του εθνικού προβλήματος και της εθνικής αποκατάστασης για τη μόρφωση, την παιδεία και το Έθνος.

Με αυτά τελειώνω, λέγοντας ότι είναι πολλοί οι λόγοι -θα τους αναφέρουμε στα άρθρα- για τους οποίους καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο και το καταψηφίζουμε από συνείδηση και όχι από λόγους που αφορούν κομματική αντιπαλότητα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Γεωργακόπουλε, πείτε μας σε τι συνιστάται το προσωπικό σας θέμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Τσαφούλιας, μιλώντας σε μια διακοπή την οποία του έκανα, αναφέρθηκε στο πρόσωπό μου, όσον αφορά τις σχέσεις μου με το κόμμα μου.

Πρώτον, εγώ υπερασπίζομαι πάντοτε σ' αυτήν την Αίθουσα το δίκαιο και την αλήθεια. Δεύτερον, οι σχέσεις οι δικές μου με το κόμμα μου και του κόμματός μου με εμένα, δεν αφορούν τον κ. Τσαφούλια. Αλλά ο κ. Τσαφούλιας θα έκανε καλά να πληροφορηθεί τι προβλέπει ο ν. 2190 για τις ανώνυμες εταιρείες του δημοσίου. Όταν το δημόσιο έχει μετοχές πάνω από 51% διορίζονται όλοι με το ΑΣΕΠ. Να μην παραπληροφορεί, λοιπόν, τον ελληνικό λαό και να μη λέει ψεύδη από το Βήμα της Βουλής, που δημιουργούν εντυπώσεις οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Η Κυβέρνηση, κύριε συνάδελφε, είναι εδώ για να υπερασπισθεί το ν. 2190 και όχι για να ανοίξει "παράθυρα". Γι' αυτό δεν πρέπει

να λέτε αυτά τα πράγματα από το Βήμα της Βουλής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να απαντήσω πάνω σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσαφούλια, θα σας δώσω για ένα λεπτό το λόγο, ακούστε με όμως πρώτα.

Όταν προηγούμενα καταφερθήκατε κατά του κ. Γεωργακόπουλου...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Όχι, δεν καταφέρθηκα εναντίον του κ. Γεωργακόπουλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Μα, με συγχωρείτε. Όταν αναφέρετε κάποιον συνάδελφο...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Με έθιξε κατά την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Μα, θα με αφήσετε να σας εξηγήσω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Όταν ονοματίζετε κάποιον συνάδελφο και έχετε μία άποψη και αντιδρά ο κύριος συνάδελφος, λέει την άποψή του. Αν συνεχίσουμε αυτόν τον διάλογο μεταξύ σας, δεν νομίζω ότι αυτό θα είναι επί προσωπικού. Σε τι σας έθιξε ο κ. Γεωργακόπουλος;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου, ενώ οφείλατε, κύριε Πρόεδρε, να τον διακόψετε, με διέκοπτε και υπέβαλε αντιρρήσεις, οι οποίες πράγματι ήταν θικτικές για εμένα. Αν αναγνώσατε τα Πρακτικά θα δείτε ότι με έθιξε. Βεβαιότατα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Εντάξει, κύριε Τσαφούλια. Σας παρακαλώ να βοηθήσετε το Προεδρείο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Εγώ ήμουν υποχρεωμένος να αμυνθώ και αμύνθηκα και λέω του κ. Γεωργακόπουλου ότι οποιαδήποτε θέση στο κόμμα του είναι σεβαστή, αλλά την άλλη μέρα ο κ. Γεωργακόπουλος, εφ' όσον έχει τη θέση αυτή, έπρεπε να έρθει εδώ να ψηφίσει. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, του το λέω αυτό για να καταλάβει ότι όταν θίγει έναν άλλο συνάδελφο, άλλου κόμματος, θα πρέπει να προσδιορίζει και την δική του θέση από απόψεως σταθερότητας απονομής της θέσης που ιδεολογικά αποφασίζει.

Τρίτον, όσον αφορά τις ανώνυμες εταιρείες, το Ίδρυμα Πολιτισμού που ιδρύθηκες έχει ανθρώπους εκτός του ν. 2190; Η "ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ" έχει ανθρώπους εκτός του ν. 2190;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Καταθέστε μία επερώτηση, κύριε Τσαφούλια, για να σας πληροφορήσει ο κύριος Υπουργός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Πόσες περιπτώσεις είναι κάτω του σαράντα εννέα που μπορείτε να τις απαριθμήσετε, πόσες περιπτώσεις είναι εκείνες του εργατοτεχνικού προσωπικού των ΟΤΑ; Προχθές δεν ψηφίσαμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσαφούλια...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Λυπάμαι πάρα πολύ, αλλά θα τα πούμε στον ν. 2190. Τότε θα έχουμε την ευκαιρία όχι μόνο να αποκρούσουμε τον κ. Γεωργακόπουλο, αλλά να συνεντισθεί ο κ. Γεωργακόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Επειδή έρχεται και σχετικό νομοσχέδιο, να τα πείτε εκεί, όχι όμως σε αυτή τη διαδικασία.

Ο συνάδελφος κ. Ακριτίδης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ο κ. Κατσιλιέρης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε.

Επειδή ακούω κάποιους ψιθύρους για τη σειρά, ήθελα να πω ότι ο κ. Ακριτίδης αντικατέστησε τον κ. Σαρρή. Έκαναν αμοιβαία αλλαγή στη θέση, γι' αυτό δόθηκε ο λόγος στον κ. Ακριτίδη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Θα επαναλάβω, λοιπόν κύριε Πρόεδρε, ότι ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ο κ. Κατσιλιέρης, με την έσοχη πραγματικά εισηγήση του, προσδιόρισε με επάρκεια τον χαρακτήρα του νομοσχεδίου και ανέλυσε με πληρότητα τους στόχους του και την σοβαρότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεών του.

Δεν θα επανέλθω -και για λόγους χρόνου, κύριε Πρόεδρε, και τώρα έχασα μερικά δευτερόλεπτα- αλλά θα τονίσω επιγραμματικά τα εξής:

Με το νομοσχέδιο αυτό επιχειρείται μια ουσιαστική, λειτουργική, μεταρρύθμιση στο σύνολο του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Οι σημαντικότερες μεταβολές, όπως ήδη τονίστηκε, που επιφέρει το νομοσχέδιο είναι η κατάργηση του γνωστού συστήματος των γενικών εξετάσεων, η αναμόρφωση και ο επαναπροσδιορισμός του χαρακτήρα και του ρόλου του λυκείου, οι μεγάλες αλλαγές που επιχειρούνται στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με κύρια χαρακτηριστικά το άνοιγμα αυτής της βαθμίδας στη νεολαία και με την εισαγωγή νέων θεσμών μέσα από τους οποίους καθίσταται δυνατή η αύξηση θέσεων και ο επαγγελματικός επαναπροσδιορισμός των επιστημόνων, οι θεσμοί, δηλαδή, του προγράμματος επιλογής σπουδών και του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Κοντά σ' αυτές τις αλλαγές πρέπει να προσθέσουμε ως ουσιώδη την κατάργηση της επετηρίδας. Δεν θέλω να υποτιμήσω όλες τις υπόλοιπες. Κάθε άρθρο αυτού του νομοσχεδίου αποτελεί και μια ουσιαστική πρόταση αλλαγής στο χώρο της εκπαίδευσης. Μεταβολές που πρέπει να σημειώσουμε ότι ήταν ώριμες από καιρό, τόσο στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας, όσο επίσης και στη συνείδηση της εκπαιδευτικής κοινότητας, οι οποίες, όμως, δεν αποτολμήθηκαν. Η Κυβέρνηση σήμερα το τολμά και αυτό αποτελεί ένα πολιτικό χαρακτηριστικό που πρέπει να το αξιολογήσουμε, ο καθένας με τις δικές του αρχές.

Φαίνεται, όμως, ότι είναι μια τόλμη, η οποία έχει δημιουργήσει αμηχανία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι πολιτικές δυνάμεις που βρίσκονται μέσα στην Αίθουσα καταψηφίζουν, ενώ συμφωνούν επί της ουσίας, και άλλες ενώ υπερθεματίζουν επίσης το καταψηφίζουν. Επίσης παρατηρούμε πολιτικές δυνάμεις και φορείς της εκπαίδευσης να καταφεύγουν σε διαδικαστικές αιτιάσεις περί διαλόγου, π.χ. ή ακόμα να αναζητούν σε δευτερεύοντα ή και έξω από το νομοσχέδιο κεφάλαια της παιδείας να στρατολογήσουν επιχειρήματα.

Να ξεκινήσω από την κατάργηση των γενικών εξετάσεων. Είναι ιδιαιτέρως σημαντική η αλλαγή. Οι γενικές εξετάσεις απετέλεσαν ένα σύστημα, το οποίο υπέταξε το λύκειο, κατήργησε την αυτονομία του, οδήγησε το λύκειο σε μια λειτουργία που αποτελούσε τον προθάλαμο για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και φυσικά δημιούργησε νεοπλασματικές παραμορφώσεις στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, όπως είναι το φροντιστήριο, ή η παραπαιδεία γενικότερα.

Ακόμη, είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, ότι ουσιαστικά έκλεισε την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την άφησε να λειτουργεί χωρίς πίεση ως κυρίαρχη που πρώτη προσδιόριζε την προσφορά θέσεων.

Διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα εάν οι απόφοιτοι κάποιου λυκείου θα αποκτούσαν το δικαίωμα εισόδου στην τελευταία βαθμίδα, χωρίς το διαγωνιστικό σύστημα των γενικών εξετάσεων. Πέρα από τον περιορισμό του διδακτικού προγράμματος αφού το περιεχόμενό τους αποτελούσαν κλισέ, κονσέρβες όπως εύστοχα έχει ειπωθεί γι' αυτό το σύστημα. Ήταν, λοιπόν, ανάγκη να αναμορφωθούν.

Το λύκειο είναι μια αυτόνομη βαθμίδα τώρα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Οι εξετάσεις, που ούτως ή άλλως πρέπει να υπάρχουν στο λύκειο, δεν έχουν άμεση σχέση με την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και δεν συνιστούν εσωτερικό διαγωνισμό. Από καμία εξέταση δεν εξαρτάται η εισαγωγή ενός παιδιού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αντιθέτως μάλιστα, αυτοκεντρώνονται στο λύκειο. Ορίζει το νομοσχέδιο ότι η επιλογή του μαθητή και η αίτηση που θα καταθέσει, θα γίνει, μετά την οριστική εξαγωγή από τις εξετάσεις -συνολικά θα πω όπως προβλέπονται- των μορίων του και επί τη βάσει αυτού, θα επιλέξει εκ των υστέρων τον κύκλο σπουδών.

Δηλαδή, προσέξτε το, κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει πουθενά διαγωνιστική εξέταση. Δηλαδή εκείνος που θα πάρει το μεγαλύτερο βαθμό θα περάσει στη σχολή, την οποία έχει προεπιλέξει, πριν προσέλθει στις εξετάσεις. Αυτό δεν υπάρχει.

Ο ανταγωνισμός αυτού του τύπου φεύγει από το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Υπάρχει η μεγάλη κουβέντα των πολλών εξετάσεων και του κινδύνου να μετατραπεί το λύκειο σε εξεταστικό κέντρο.

Αυτό μπορεί, ως ένα βαθμό να γίνει πραγματικότητα, μπορεί, όμως, και να αποφευχθεί, εάν για παράδειγμα προσδιοριστεί ο λειτουργικός στόχος των εξετάσεων, ως διαδικασίας οργανικής της διδακτικής διαδικασίας. Ακόμα έχει σημασία και το περιεχόμενο ύλης των εξετάσεων.

Θα πω ένα παράδειγμα. Εάν ακόμα και στα δύο μαθήματα επιλογής της Γ λυκείου που είναι οι μοναδικές εξετάσεις που δίνονται μέσα στο σχολείο και σχετίζονται με την εισαγωγή, με μία ορισμένη βαρύτητα, η εξεταστέα ύλη περιοριστεί στη διδακτέα ύλη, δηλαδή, η διδακτέα ύλη του αναλυτικού προγράμματος είναι και η εξεταστέα ύλη και όχι προσδιορισμένη περιοχή ύλης, τότε οι εξετάσεις αυτές δεν έχουν την έννοια του διαγωνισμού. Δεν είναι διαγωνιστικές.

Δεν ευσταθεί η άποψη ότι τώρα θα ανθίσει περισσότερο η παραπαιδεία, γιατί η παραπαιδεία ανθεί όταν η εξέλιξη του μαθητή εξαρτάται μονοσήμαντα από ένα διαγωνισμό. Και αυτό δεν γίνεται ή τουλάχιστον περιορίζεται.

Δεν θα μιλήσω για τους στόχους του λυκείου. Θα κάνω, όμως, μία παρατήρηση. Λέει η παράγραφος 5 του άρθρου 1, ότι το εθνικό απολυτήριο είναι η προϋπόθεση για να προχωρήσει το παιδί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Αποσυνδέεται δηλαδή, και επαγγελματική εκπαίδευση και η κατάρτιση από το λύκειο. Το ενιαίο λύκειο, λοιπόν, έχει αποστολή να παράσχει γνώσεις, μορφωτικά και ψυχοπνευματικά εφόδια, και δεξιότητες ώστε να κάνει τις επιλογές του και να μπορεί να προχωρήσει παραπέρα.

Έρχομαι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Θα έπρεπε, κύριοι συνάδελφοι, κάποια ώρα αυτή να ανοίξει τελείως. Οι προσανατολισμοί του νομοσχεδίου και η διαβεβαίωση του Υπουργού είναι ότι σύντομα, ίσως από τώρα σε έξι χρόνια περίπου, η προσφορά θέσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα ικανοποιεί τη ζήτηση. Αυτό θα υποβοηθηθεί και με τα τμήματα σχολών επιλογής, ένας θεσμός ο οποίος είναι δυνατόν να ικανοποιεί άμεσες επαγγελματικές ανάγκες για το νέο και επίσης να ικανοποιεί ανάγκες επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού των ίδιων των επιστημόνων -πολύ σημαντικός- και επίσης με το θεσμό του ανοικτού πανεπιστημίου.

Θα ήθελα να κάνω τώρα μία γενική παρατήρηση. Το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται αυτό το νομοσχέδιο ιστορικά και ιδεολογικά είναι το πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης αυτής της γιγαντιαίας προσπάθειας με τους σισύφειους κύκλους που έναν αιώνα τώρα αποτελεί ένα κύριο μέτωπο αγώνων για την ελληνική κοινωνία και το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Όλες οι αρχές του υιοθετούνται στο νομοσχέδιο και αποτελούν τη σταθερή βάση λειτουργίας ολοκλήρου του εκπαιδευτικού συστήματος, και κατ'εξοχήν του λυκείου.

Αυτό είναι το ιδεολογικό πλαίσιο και έχει τεράστια σημασία, διότι σ' αυτό κατατέθηκαν όλα τα εκπαιδευτικά ρεύματα, συντέθηκαν μέσα από συγκρούσεις και επεκράτησαν πιστεύουμε τα προοδευτικά, με τελευταίο βήμα την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του '76-'77 και την υιοθέτηση της γλωσσικής μεταρρύθμισης από τον κ. Ράλλη και την τότε κυβέρνηση του κ. Καραμανλή.

Αλλά επίσης μέσα στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση καταχωρήθηκαν οι δημοκρατικοί αγώνες και τα οράματα, θα έλεγα, του λαού μας. Αυτό είναι το ιδεολογικό πλαίσιο.

Γεγονός που δεν αποτελεί μόνο ένα σταθερό και δοκιμασμένο πλαίσιο ασφαλούς πορείας αλλά αποτελεί και ετοιμοπόλεμο οπλοστάσιο. Διερωτώνται ορισμένοι πως θα ξεκινήσουν οι αλλαγές τώρα, σε λίγες εβδομάδες, στην α' λυκείου. Η απάντηση είναι ότι οι δοκιμασμένες δυνάμεις του σχολείου είναι δυνατό να φέρουν σε πέρας με επιτυχία αυτήν την αρχή. Και είναι τεράστιας σημασίας γεγονός ότι οι βαθιές αλλαγές του νομοσχεδίου αρχίζουν αμέσως και δεν αφήνονται στην αβελανότητα ενός μέλλοντος.

Ποιο είναι, όμως, το κοινωνικό πλαίσιο; Είναι η συνειδητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας ότι το σύστημα στην ευαι-

σθητη περιοχή του λυκείου, των γενικών εξετάσεων και στην αύξηση εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να αλλάξει ριζικά. Να αντιστραφεί.

Μέσα σ' αυτό το ιδεολογικό και κοινωνικό πλαίσιο διαμορφώνονται οι πολιτικοί όροι που υπαγορεύουν την πορεία της παιδείας μας. Οι πολιτικοί όροι που επιβάλλουν σε όλους. Και στις ιθύνουσες δυνάμεις της εκπαιδευτικής κοινότητας αλλά και στις δυνάμεις του πολιτικού κόσμου και του Κοινοβουλίου να αντιμετωπίσουν με ευθύνη το πρόβλημα και να προχωρήσουμε με σταθερά βήματα σε τομές.

Θα κάνω δύο πολύ επιγραμματικές παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε. Η πρώτη είναι η εξής: Όλοι γνωρίζουμε ότι σχολείο χωρίς τον ήρεμο και ικανοποιημένο εκπαιδευτικό, δεν μπορεί να υπάρξει. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για την ικανοποίηση των αναγκών του πρώτον, και δεύτερον για τη διαμόρφωση των συνθηκών εκείνων που θα επιτρέπουν επαγωγική, και ευχάριστη σχολική λειτουργία. Να ξαναφτιάσουμε τον αφοσιωμένο εκπαιδευτικό που ιστορικά έχουμε γνωρίσει.

Θα έλεγα πρακτικά ότι πρέπει, πέραν των προσπαθειών, να αυξήσουμε τις πιστώσεις στην παιδεία, να είναι προτεραιότητα η αύξηση των αποδοχών. Για παράδειγμα κατά τη γνώμη μου δεν μπορούμε να συζητούμε τώρα για μείωση ωρών διδασκαλίας ή για άλλα αντίστοιχα που θα επιβαρύνουν το κόστος της παιδείας. Νομίζω ότι η προτεραιότητα πρέπει να είναι στην άμεση αύξηση του μισθού.

Και τελευταία παρατήρηση. Κύριε Υπουργέ, το γνωρίζετε, το διατυπώσατε με πειστικό τρόπο στη διαρκή επιτροπή, ότι όλες αυτές οι προτάσεις θα δοκιμασθούν στο πεδίο της εφαρμογής, όπως το θέλει και η ιστορική εμπειρία γύρω από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Γι' αυτό εγώ εκτιμώ, όπως νομίζω και άλλοι συνάδελφοι, ότι η προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί πρέπει να είναι γιγαντιαία, και να είναι συνολική, σε μια πορεία συνθετική. Και έχετε δικío να ζητάτε τη στήριξη του πολιτικού κόσμου, παράλληλα με τη στήριξη της κοινωνίας η οποία σας την προσφέρει.

Και αυτήν τη στήριξη πρέπει να την έχετε από σήμερα. Γι' αυτό αξίζει να επαινεθείτε γι' αυτή σας την πρωτοβουλία, στο πρώτο βήμα και να υποστηριχθεί με την ψήφο μας η πρότασή σας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Στάθης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα πάρα πολύ σημαντικό κατά τη δική μου άποψη νομοσχέδιο. Έχει ορισμένους σημαντικούς στόχους που εγώ απ' όλους αυτούς θεωρώ ως πιο σημαντικό τον ανθρωπινό παράγοντα, που είναι και κλειδί στην όλη αυτή υπόθεση και προσπάθεια, που είναι η βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων των νυν εκπαιδευτικών μέσω των κατάλληλων προγραμμάτων μετεκπαίδευσης και του τρόπου διορισμού των καλύτερων εκπαιδευτικών με το θεσμό των εξετάσεων αντί της επετηρίδας που καταργείται.

Ένας άλλος στόχος που συνδέεται μ' αυτήν τη γενικότερη προσπάθεια, είναι η κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων στα πανεπιστήμια και η δημιουργία του νέου ενιαίου λυκείου. Και βέβαια χωρίς να εξαντλείται ο κατάλογος είναι η ποιοτικά αναβαθμισμένη δημόσια δωρεάν παιδεία που επιτέλους μπορεί να γίνει πραγματικότητα ώστε οι ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση να αποκτήσουν περιεχόμενο.

Η κατάργηση από το 2000 των εισαγωγικών εξετάσεων στα πανεπιστήμια δίνει στην ελληνική κοινωνία τη δυνατότητα να ασχοληθεί επιτέλους με τα ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινωνία και το εκπαιδευτικό μας σύστημα από τα οποία εξαρτάται η πορεία και το μέλλον της χώρας μας.

Η Ελλάδα είναι μια μικρή χώρα και για να επιβιώσει στις ανταγωνιστικές συνθήκες πρέπει να απελευθερωθεί από τα δεσμά της γραφειοκρατικής αδράνειας και από τις παρωχημένες

νοοτροπίες. Χρειάζεται ευελιξία και αυτό μπορεί να το πετύχει με τη γνώση και τη σκληρή δουλειά.

Αυτό που θυμάμαι ότι συνεχώς μας απασχολεί για πάρα πολλά χρόνια τώρα, είναι το σύστημα των γενικών εξετάσεων στα πανεπιστήμια και όχι τόσο, όσο χρειάζεται, το τι γνώσεις και εφόδια θα αποκτήσει ο νέος και η νέα στα πανεπιστήμια.

Το ενιαίο λύκειο, σε συνδυασμό με την κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων στα πανεπιστήμια πρέπει να επιδιώξει και με κάθε τρόπο να πετύχει -και αυτό εξαρτάται πολύ από τον Υπουργό Παιδείας- πρώτον τη σταδιακή και τελικά σύντομα απόλωση και εξαφάνιση της παπαγαλίας. Και δεύτερον την απόκτηση από τους μαθητές και τις μαθήτριες ουσιαστικής αλλά κύριας, βασικής γνώσης και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης. Απόκτηση εφοδίων, δηλαδή, τα οποία στο νέο και στη νέα και για όλη τους τη ζωή δίνουν τη δυνατότητα προσαρμογής στις νέες και γρήγορα εξελισσόμενες μορφές γνώσης ή ακόμα και στη νέα γνώση, η οποία στην Ελλάδα δεν εμφανίζεται δυστυχώς στο μέγεθος που εμφανίζεται σε άλλες χώρες όπου η έρευνα κατέχει άλλη θέση στις προτεραιότητες αυτών των κοινωνιών.

Κύριε Υπουργέ, ο στόχος αυτός είναι ανάγκη να επιτευχθεί γιατί αποτελεί την ικανή συνθήκη για επιβίωση της κοινωνίας μας στο σημερινό σκληρό ανταγωνιστικό περιβάλλον που έχει επιβάλει άκριτα και σε παγκόσμια βάση η απελευθέρωση της αγοράς, δηλαδή, ο καπιταλισμός.

Θα επικαλεσθώ την παροιμία "το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι", για να τονίσω και να δώσω έμφαση στη σημασία του ελληνικού πανεπιστημίου. Διότι αυτό αποτελεί στο τέλος τέλος την κορυφή στην εκπαιδευτική πυραμίδα. Σε αυτά τα πανεπιστήμια θα αποκτήσουν τη χρήσιμη και βασική γνώση τα στελέχη, οι καθηγητές και οι δάσκαλοι που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο όλης αυτής της προσπάθειας. Σε αυτό θα αναπτυχθούν τα απαραίτητα προγράμματα της συνεχούς απόκτησης γνώσης από τους καθηγητές και τους δασκάλους. Από αυτά, αν θέλετε, θα προκύψουν και τα αντικειμενικά κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης και ανέλιξης των εκπαιδευτικών που χωρίς αυτή η όλη προσπάθεια θα αποτύχει.

Άκουσα ορισμένους προβληματισμούς και υπάρχουν και αυτές οι διαφωνίες που εκφράζονται εδώ, αλλά δεν με πείθει η προσπάθεια ορισμένων συναδέλφων να χρησιμοποιούν το στοιχείο της αδιαφάνειας και να θυσιάζουν επομένως σε αυτό το βωμό, που είναι πιστεύω περισσότερο τώρα ξεπερασμένος, την ποιότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Υπήρξαν ασφαλώς στο παρελθόν συνθήκες που επικρατούσαν στη χώρα μας που η επετηρίδα είχε κάπως προστατεύσει τον εκπαιδευτικό, έδωσε τη δυνατότητα να περάσει και ο ικανός γιατί στο παρελθόν το κομματικό κράτος περισσότερο ήταν στις προτεραιότητες της άρχουσας τάξης και λιγότερο το κράτος που θα προωθούσε την αξιοκρατία. Οι συνθήκες αυτές νομίζω ότι έχουν ξεπεραστεί, οι συνθήκες είναι ώριμες να καταργήσουμε τις επετηρίδες και όλα αυτά τα μέσα που επιβλήθηκαν από τις συνθήκες εκείνης της εποχής, ώστε το ποιοτικό στοιχείο, η αναβάθμιση του ανθρωπίνου Παράγοντα που θα συμβάλει αποφασιστικά στην προσπάθεια αυτή, στην πορεία αυτή για την επιβίωση της χώρας μας, να πετύχει.

Δεν είναι δυνατόν, επομένως, να θυσιάζουμε την ποιότητα που είναι δυνατή σήμερα. Είναι εφικτός ο στόχος αυτός. Δεν μπορούμε εν ονόματι της αδιαφάνειας, η οποία θα πρέπει ασφαλώς και αυτή να αντιμετωπισθεί - και υπάρχουν τρόποι και έχουμε ήδη τέτοια παραδείγματα, οι γενικές εξετάσεις οι νέες εξετάσεις οι οποίες οργανώνονται από το ΑΣΕΠ και άλλα μέσα τα οποία πρέπει να επινοηθούν από - όλα τα πολιτικά κόμματα - όχι εν ονόματι δήθεν της αδιαφάνειας, να διατηρήσουμε συστήματα τα οποία έχουν αποτύχει. Αυτή είναι η ουσία της σημερινής συζήτησης εδώ στη Βουλή και οι ευθύνες όλων μας είναι πάρα πολύ μεγάλες.

Κύριε Υπουργέ, το βάρος αυτά τα μέτρα να υλοποιηθούν, να γίνουν πράξη ασφαλώς πέφτει σε εσάς. Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο και ασφαλώς από εκπαιδευτικούς ειδικούς θα αξιολογηθούν. Δεν πρέπει να αξιολογηθούν ούτε από κομματάρχες ούτε από κόμματα, ούτε από Υπουργούς. Και αυτό μπορούμε να το πετύχουμε. Αυτός θα πρέπει να είναι ο στόχος μας.

Εάν τώρα θα πρέπει να είναι εσωτερική ή εξωτερική, θα έλεγα ότι επειδή η παράδοση της αξιοκρατίας στη χώρας μας δεν είναι μεγάλη και επειδή πάντοτε το στοιχείο της αξιοκρατίας ήταν τυχαίο συμβάν και όχι συμβάν σχεδιασμού, ας πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα που είναι απαραίτητα, ώστε να υπάρξει η αντικειμενική αξιολόγηση, γιατί πολλές φορές οι εσωτερικές αξιολογήσεις -και το βλέπουμε σήμερα και στα πανεπιστήμια όπου εκεί στην κορωνίδα της εκπαιδευτικής μας πυραμίδας θα έπρεπε η αξιοκρατία να ευημερεί- είναι του τύπου "ο Γιάννης κερνάει και ο Γιάννης πίνει". Και αυτά τα στοιχεία είναι εκείνα τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσετε με επιτυχία, κύριε Υπουργέ.

Είναι γεγονός ότι είναι δύσκολο να καλύψει κανείς σε αυτά τα λίγα λεπτά όλα αυτά τα στοιχεία που φέρνει αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή. Και έχει -και καλώς έχει- την επιδίωξη το Υπουργείο Παιδείας να το κάνει νόμο του Κράτους.

Ελπίζω οι προσπάθειές σας, κύριε Υπουργέ, μετά την ψήφιση αυτού του νόμου να επικεντρωθούν στην εφαρμογή των όσων ο νόμος θα διατυπώνει από την ζητά από τον Υπουργό να υλοποιήσει. Ελπίζω ότι μέσα από το διάλογο που είναι απαραίτητος να γίνει με όλους τους εκπαιδευτικούς, θα εξασφαλιστούν αυτές οι διαδικασίες ώστε και αυτοί που θεωρούν ότι αδικούνται από την κατάργηση της επετηρίδας, αλλά και αυτοί οι οποίοι θεωρούν ότι πρέπει να έχουν το μεγαλύτερο λόγο σε αυτές τις διαδικασίες κρίσης, θα μπορέσουν να απαλύνουν τους φόβους τους και να συνευθετοποιήσουν την αναγκαιότητα της νέας πια εποχής, η οποία θα συμβάλει σε αυτό που αρχικά είπα, στην σκληρή μάχη που δίνουμε για την επιβίωσή μας ως χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος ο κ. Χρυσανθόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που έχουμε στα χέρια μας έχει μια τεράστια ιστορική και εθνική σημασία γιατί τολμά σε αυτές τις κρίσιμες -με βάση τους παγκόσμιους όρους- στιγμές να θέτει ζητήματα προχωρημένα που πολλές φορές θίγουν νοοτροπίες και αντιλήψεις, αλλά ανοίγουν ορίζοντες και δημιουργούν ένα άλλο αίσθημα, μία άλλη προοπτική στην ελληνική κοινωνία.

Οι άνισες δυνατότητες εκπαίδευσης είναι ο βασικός μηχανισμός της ταξικής διαίρεσης της κοινωνίας μας και ακριβώς σε αυτό το σημείο γίνεται μία μεγάλη παρέμβαση. Διότι σαφώς όλοι γνωρίζουν ότι τα άνισα εκπαιδευμένα άτομα είναι άνισοι παραγωγοί. Και αυτό σημαίνει πάρα πολλά στην αγορά εργασίας.

"Ετσι, λοιπόν, θα ξεκινήσω από το σημαντικότερο, αυτό που απετέλεσε το κύριο αίτημα της γενιάς της μεταπολίτευσης, το όνειρο της νέας γενιάς:

Την κατάργηση των εισαγωγικών εξετάσεων, την ελεύθερη πρόσβαση στο πανεπιστήμιο. Το ελεύθερο, ανοιχτό πανεπιστήμιο ήταν αυτό που ζητούσαν για πολλά χρόνια η ΕΦΕΕ, η ΕΣΕΕ και όλες οι παρατάξεις και οι πλευρές της φοιτητικής νεολαίας.

Ζητούσαν να σταματήσει αυτός ο φραγμός στη μόρφωση που καταδίκασε τη νεολαία μας και τη χώρα μας, που δημιουργούσε κοινωνικές ανισότητες και ανθρώπινες ανισότητες και εμπόδιζε στη συνέχεια να μπουν όλοι ισότιμα στην αγορά εργασίας. Γιατί οι έχοντες οικονομικές δυνατότητες φρόντιζαν να σπουδάσουν τα παιδιά τους είτε μέσα από τη βοήθεια που είχαν από τα φροντιστήρια, από τα πανάκριβα φροντιστήρια είτε τα έστελναν στο εξωτερικό σε κάποια συγκεκριμένα κολέγια. Έμεναν πίσω πάρα πολλοί οι οποίοι κοιτούσαν από μακριά, κοιτούσαν από μακριά, αισθάνονταν μειονεκτικά και οδηγούνταν στο κοινωνικό περιθώριο. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα που συγκλόνισε για δεκαετίες τη νέα γενιά.

Είναι μεγάλη κατάκτηση και θα έπρεπε να χαιρετιστεί από όλες τις παρατάξεις, γιατί επιχειρείται πράγματι να δοθεί διεξοδική προοπτική σε όλους να φθάσουν σ' αυτό το στόχο. Γιατί όλοι

ωφελούνται και η πολιτεία και η κοινωνία, όταν έχουμε αναβάθμιση των πολιτών, όταν οι πολίτες χωρίς στεγανά, είτε με την απόκτηση επίσημου τίτλου σπουδών είτε με τη δια βίου εκπαίδευση, μπορούν να αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις που είναι κινητήρας της καθημερινής ζωής και στον παραγωγικό τομέα.

Η γνώση είναι ο κοινωνικός πλούτος και θα πρέπει όλοι να προσεγγίζουν προς αυτή, χωρίς εκείνους τους φραγμούς που στο παρελθόν είχαν τεθεί.

Η πιο αποδοτική, σίγουρη, μακροχρόνια και επικερδής επένδυση με μέγιστα οφέλη είναι η εκπαίδευση, η παραγωγή του ικανού ανθρώπινου δυναμικού. Και αν δεν ξεκινήσουμε αξιολογικά σ' αυτήν την Αίθουσα να αντιλαμβανόμαστε τα νομοσχέδια και τις προοπτικές, θα τρωγόμαστε στις δευτερεύουσες υποθέσεις που αφορούν το θίξιμο, πιθανόν, κάποιων μικροσυμφερόντων.

Η μεταρρύθμιση στην παιδεία πρέπει να συνεχιστεί σε όλα τα επίπεδα και να συγκρουστεί με εκείνους που γίνονται τροχοπέδη. Πρέπει να τολμήσει η Κυβέρνηση να θίξει τα κακώς έχοντα και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση στη συνέχεια με ειδικές παρεμβάσεις, γιατί αρκετά γινόμαστε όμηροι κάποιων που αυτονομούνται, ελέω μιας ιδιότυπης εξουσίας, όπου και αν βρίσκεται αυτή.

"Ετσι, λοιπόν, -και επιμένω σ' αυτό το σημείο- γίνεται μεταρρύθμιση κάτι που ήταν αίτημα της νεολαίας, που εξορίστηκε ένα μέρος απ' αυτήν, που οδηγήθηκε στη φοιτητική μετανάστευση με μεγάλες φθορές, γιατί το 40% αυτών των παιδιών δεν μπόρεσαν να σπουδάσουν γιατί δεν είχαν τα χρήματα να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Τα λέω αυτά για να δούμε όλες τις πτυχές της πραγματικότητας και την τραγωδία στην οποία τελικά οδήγησε το σύστημα που προϋπήρχε.

"Ετσι, λοιπόν, χτυπιέται και η ιδιωτικοποίηση και έχουμε πράγματι δωρεάν και ανοικτή παιδεία για όλους και έχουμε μια πράξη κοινωνικής ισοτιμίας και ελευθερίας.

Πιστεύω ότι αυτά αποτελούν πλέον κοινή συνείδηση, γιατί η μεταρρύθμιση στην παιδεία δεν είναι μόνο αναπροσδιορισμός στη δομή της εκπαίδευσης, πρέπει να είναι και αλλαγή περιεχομένου σπουδών, μια διαρκής αναπροσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Η παραγωγή παραγγέλνει στην εκπαίδευση και η εκπαίδευση προετοιμάζει το μέλλον, ετοιμάζοντας ικανούς ανθρώπους να προάγουν τη χώρα μας και να τηνβάλουν στην πρωτοπορία των παραγωγικών αντικειμένων ή των υπηρεσιών ακόμα.

Είναι καθοριστικό να λειτουργούμε μ' αυτούς τους όρους. Το μεγάλο ερώτημα στη γαλλική μεταρρύθμιση ήταν: Εντάξει με τους στόχους, βάλουμε καλούς σκοπούς, προσδιόρισαμε αυτό που πρέπει να γίνει και τώρα, ποιος θα εκπαιδεύσει τους εκπαιδευτές; Αυτά είναι καίρια ερωτήματα και επ' αυτών πρέπει πράγματι να ισχύσει η αξιοκρατία.

Υπάρχουν και σημεία τριβής στο νομοσχέδιο. Η επετηρίδα, ως σύστημα βραδείας δικαιοσύνης, λειτουργήσει για πολλά χρόνια, δίνοντας ασφάλεια και ένα πρόγραμμα ζωής. Όμως, ταυτόχρονα, κτύπησε και την καχυποψία για το κομματικό κράτος και την έλλειψη αξιοκρατίας.

Πρέπει να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη στους θεσμούς, την εμπιστοσύνη μεταξύ μας. Και εδώ το Κοινοβούλιο έχει καίρια ευθύνη, το τονίζω και εγώ γιατί σε όλα τα νομοσχέδια δεν μπορούν οι εξαιρέσεις να ακυρώνουν τους κανόνες. Δεν μπορούν τα διάφορα παράθυρα ή οι ειδικές περιπτώσεις να αμαυρώνουν μεγάλους στόχους.

Επ' του συγκεκριμένου, λοιπόν, πρέπει να πω ότι μια πράξη δίκαιη και αναπόφευκτη θα ήταν η ολική απορρόφηση όλων των αναπληρωτών, που απέδειξαν ότι ήθελαν και μπορούν να διδάσουν, επέδειξαν φιλοτιμία, καλύπτοντας τα δύσκολα και συχνά ανεπιθύμητα κενά και οφείλουμε να τους προσλάβουμε. Προς τούτο, αναμένω κι εγώ και θα ήθελα να υπάρξει σαφέστατη ρύθμιση και διατύπωση που θα τους διευκολύνει, είτε με μοριοποίηση ανά έτος διδασκαλίας είτε με κάποιο άλλο τρόπο. Είναι μια πράξη δικαιοσύνης να πηγήσουμε τους

εκπαιδευτικούς εκείνους που πήγαν στα δύσκολα και δεν αρνήθηκαν-όπως κάποιοι άλλοι έκαναν κατ' επανάληψη για δικούς τους λόγους, σεβαστούς βέβαια-να προσέλθουν και να προσχωρήσουν στην εκπαίδευση. Γι' αυτό βέβαια και το κίνητρο της αναβάθμισης των εκπαιδευτικών και μισθολογικά έχει ιδιαίτερη σημασία.

Υπάρχει και μια άλλη πλευρά και αυτό είναι σημείο τριβής: Η αξιολόγηση. Όλοι συμφωνούν στην αναγκαιότητα να υπάρχει, αλλά διαφωνούν στη σύνθεση των αξιολογητών. Ένα σχήμα επιστημονικό, διοικητικό, με εκπαιδευτική εμπειρία και με αντικειμενικό κώδικα αξιολόγησης πρέπει να γίνει αποδεκτό απ' όλους, να το προσυπογράψουν όλοι και να μην υπάρχουν δευτερεύουσες τριβές για το τι πτυχίο έχει ο αξιολογητής απέναντί μου, αν κάποιοι εκτός του συγκεκριμένου αντικειμένου εκπαίδευσης έχουν δικαίωμα ή λόγο να αξιολογούν.

Επ' αυτού, λοιπόν, πιστεύω ότι μέχρι και την ψήφιση του νομοσχεδίου οι ενδιαφερόμενοι φορείς, πρέπει να είναι σαφείς και το Υπουργείο να είναι ευέλικτο να αναπροσαρμόσει συγκεκριμένες διατυπώσεις, αν αυτές είναι σαφείς από την άλλη πλευρά που θα ήθελε να υπάρξει διόρθωση.

Θα ήθελα τελειώνοντας, να ευχαριστήσω εκ μέρους της πλευράς της Πλειοψηφίας όλους όσους από την πλευρά της Αντιπολίτευσης βρίσκουν θετικά σημεία στο νομοσχέδιο και μας συμπολιτεύονται κατά περίπτωση με δηλώσεις τους δημόσια. Τους πημά, γιατί, άσχετα αν υπάρχουν κομματικές σκοπιμότητες, μ' αυτό τον τρόπο εμφανίζονται στο προσκήνιο και αναγνωρίζουν ότι σ' αυτό το νομοσχέδιο περιλαμβάνονται στόχοι που πράγματι δίνουν μια κάλυψη σ' αυτούς που έχουν πρόβλημα. Όταν έχεις το ολοήμερο νηπιαγωγείο, όταν έχεις το ολοήμερο δημοτικό, όταν δηλαδή αυτοί που δεν μπορούν να δώσουν λύση στα οικογενειακά τους ζητήματα βρίσκουν θαλπωρή από το κράτος που ετοιμάζει τα παιδιά τους να τα κάνει και επιστήμονες ακόμα, καταλαβαίνετε πόσο σημαντικό είναι να υπάρχουν μεμονωμένα άτομα από την Αντιπολίτευση που ήδη έχουν δηλώσει ότι βρίσκουν θετικά αρκετά από τα σημεία του νομοσχεδίου.

Έτσι θα μπορούσαμε να πούμε ότι απ' όλες τις μεριές, ακόμα και αν δεν υπάρχει πάντοτε ανοικτή συναίνεση, υπάρχει και μια σιωπηρή συναίνεση απέναντι στη δύναμη αυτών των ιδεών που γίνονται διατύπωση άρθρων νομοσχεδίου που έχουν υπεροχή ιδεολογική και υπεροχή αξιών και που δίνουν προοπτική στην ελληνική κοινωνία, δίνουν ένα αίσθημα βεβαιότητας, ότι ο επόμενος αιώνας θα βρει την Ελλάδα έτοιμη με προοπτική, αξιόμαχη στον επιστημονικό τομέα και στη γνώση. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαδημόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως μέχρι σήμερα δεν ακούμε τίποτε περισσότερο από την αγωνία αυτή που εκφράζεται από παιδαγωγούς, από φιλολόγους, από κοινωνιολόγους, από εκπαιδευτικούς κάθε ειδικότητας για την πορεία της παιδείας. Έχουμε, βέβαια, πολλά σοβαρά πράγματα να αντιμετωπίσουμε. Το θέμα, όμως, της παιδείας είναι αυτό που πρέπει κατ' εξοχήν να απορροφά μεγαλύτερο ποσοστό προσοχής από άλλα θέματα, γιατί χρειάζεται ιδιαίτερη αντιμετώπιση, αφού είναι ένα θέμα πανεθνικό, είναι η βάση του πολιτισμού, η βάση της προόδου μιας κοινωνίας και από αυτό εξαρτώνται τα πάντα.

Μέχρι τώρα, όμως, δεν είχαμε την ευκαιρία ή δεν θελήσαμε να καθήσουμε να φτιάξουμε ένα νομοσχέδιο-πλαίσιο -το σύνταγμα θα έλεγα της παιδείας- όπου κατά κεφάλαια ή κατά μέρη να αναφερόμεθα στη βασική εκπαίδευση, στη μέση εκπαίδευση και στην ανώτατη εκπαίδευση, ένα νόμο που θα μπορούσε να ισχύσει τουλάχιστον για μια ή δύο δεκαετίες.

Όμως, αντ' αυτής της προσπάθειας κάθε φορά, ανάλογα με τις πιέσεις που δεχόμαστε από διάφορες κοινωνικές ομάδες, προσπαθούμε να ικανοποιήσουμε ορισμένα αιτήματα, χωρίς αυτό να σημαίνει βέβαια ότι οι εκάστοτε Υπουργοί παιδείας δεν διακατέχονται και αυτοί από τον καημό να φτιάξουν πραγματικά

μια παιδεία αντάξια του ελληνικού πολιτισμού.

Δεν έγινε, όμως, η προσπάθεια αυτή μέχρι τώρα. Το παρόν νομοσχέδιο έχει αρκετές θετικές διατάξεις και μπορώ να πω κατ' αρχήν ότι το στηρίζω με ορισμένες επιφυλάξεις, αλλά δεν είναι και αυτό άμοιρο λαθών και πολλών περιπτώσεων που θα δημιουργήσουν στο εγγύς μέλλον προβλήματα για την παιδεία, όπως δημιούργησαν και οι μέχρι τώρα εφαρμοσθέντες νόμοι. Κατ' αρχήν θα ήθελα να πω δυο λόγια για το ενιαίο λύκειο. Βεβαίως δοκιμάσαμε το πολυκλαδικό, παλιότερα το ενιαίο, βάλαμε και την τεχνική εκπαίδευση σε έναν χωριστό και αυτόνομο κλάδο μέσα στην εκπαίδευση, αλλά πάλι οι κραυγές αγωνίας είναι έντονες απ' όλα τα σημεία ότι παιδεία δεν μπορέσαμε τελικά να φτιάξουμε.

Ερχόμαστε τώρα με το ενιαίο λύκειο να δώσουμε μια πλατύτερη, μια γενικότερη μόρφωση στα παιδιά. Πώς, όμως, θα το πετύχουμε, αφού μέχρι τώρα έχουν κυριαρχήσει -μπορώ να πω από το 1982 με την κατάργηση τότε των επιθεωρητών- οι αρχές της ήσσονος προσπάθειας; Δεν μπορεί να προκόψει καμιά κοινωνία, δεν μπορεί να σημειωθεί καμιά πρόοδος αν γίνουμε οπαδοί της ήσσονος προσπάθειας και δεν ζητούμε βελτίωση, εντατικοποίηση των σπουδών, δεν ζητούμε να γίνουμε πραγματικά οπαδοί της μέγιστης προσπάθειας για να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα και να πλησιάσουμε πιο κοντά στην αξιοκρατία, πιο κοντά στην ποιότητα.

Πολύ φοβόμυ ότι με το παρόν νομοσχέδιο που βεβαίως καλώς προβλέπεται εντατικοποίηση των σπουδών σ' αυτό το στάδιο, υπάρχουν πάρα πολλά ερωτηματικά για το τι θα γίνει με τον αγώνα δρόμου που θα έχουν όλοι οι μαθητές ιδίως προς την τελευταία τάξη του λυκείου, τι θα γίνει με την ευσυνειδησία των εκπαιδευτικών. Θα είναι πράγματι αντάξιοι της αποστολής των; Θα θελήσουν να βαθμολογούν σωστά ή θα υποκύπτουν σε πιέσεις και θα δίνουν βαθμούς με απλοχεριά και θα έχουμε αριστούχους μαθητές χωρίς να είναι αριστοχού;

Βλέπετε την κατάντια της παιδείας σε ευρέα στρώματα όπου σε κάποια τηλεοπτικά παιχνίδια ζιτάνε από το μαθητή να δείξει την Κέρκυρα και ψάχνει στην Κεντρική Αφρική να την βρει. Ζητάμε να μας πει πόσα κράτη έχει η Ευρώπη και αν του πεις πως έχει διακόσια ή τριακόσια, λέει "μπορεί αλλά σαν πολλά τα βλέπω". Δεν είναι σε θέση να το προσδιορίσει γιατί δεν έχει δει ποτέ χάρτη κρεμασμένο στον τοίχο. Δεν έχει αντιληφθεί ότι δεν υπερβαίνουν τα διακόσια τα κράτη της γης και στην Ευρώπη που ζει δεν ξέρει καλά- καλά ποιες χώρες υπάρχουν και πού είναι τοποθετημένες.

Θέλω να πω με αυτά τα τελευταία λόγια, πως πράγματι δεν υπήρξε μέχρι τώρα προσπάθεια σωστής παιδείας. Γιατί; Γιατί το 1982, κύριε Υπουργέ, ήρθαν οι συνδικαλιστές εκπαιδευτικοί οι οποίοι δεν κοίταξαν πρώτα την βελτίωση της παιδείας και εν συνεχεία τα συνδικαλιστικά τους θέματα, αλλά αρχίσαν με το σύνθημα "δεν θέλουμε δασκαλοπατέρες". Γιατί κύριοι; Ξέρετε καμιά κοινωνία, κανένα κράτος σήμερα που να στερείται επιβλεψής και επιθεώρησης; Στο σπίτι είναι ο πατέρας και ακολουθεί η μητέρα, στο εργοστάσιο είναι ο γενικός διευθυντής, ο πρόεδρος της εταιρείας, ο διευθύνων σύμβουλος, στο στρατό είναι ο διοικητής μονάδος, στο αστυνομικό τμήμα ο αστυνόμενος. Ποιοι είναι αυτοί οι εκπαιδευτικοί τέλος πάντων που πήραν αυτήν τη θέση και καταλήγουμε να έχουμε για δυο δεκαετίες μια παιδεία αφημένη, παραπεταμένη σαν έρμαιο στη γωνία; Δεν θέλουν αξιολόγηση. Γιατί δεν θέλουν; Γιατί φοβούνται την αξιολόγηση;

Πολύ σωστά κάνετε, κύριε Υπουργέ, που φέρνετε το θέμα της αξιολόγησης στο παρόν νομοσχέδιο γιατί κανείς δεν είναι ανεξέλεγκτος για τη δράση του στον κλάδο, όπου ο καθένας προσφέρει.

Βεβαίως, εκείνοι με τη σειρά τους, κυρίως κάποιοι τεμπέληδες, λένε, ποιος είναι αυτός που θα με κρίνει, θα με αδικήσει. Βεβαίως μπορεί να σε αδικήσει. Κανείς δεν είναι τέλειος σε αυτήν τη γη. Υπάρχουν, όμως, ασφαλιστικές δικλίδες, υπάρχουν υπηρεσιακά συμβούλια, υπάρχουν ενστάσεις. Δε σημαίνει ότι επειδή θα αδικηθούν και κάποιοι και ότι επειδή κάποιοι επιλήψιμοι επιθεωρητές δεν θα κάνουν σωστά τη δουλειά τους, ότι δεν πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση. Συνεπώς, η αξιολόγηση είναι επιβεβλημένη.

Αντίρρηση έχουμε μόνο όσον αφορά τον τρόπο και από ποιους θα γίνεται, γιατί απλούστατα είναι κατανοητό στον καθένα μας ότι μπορεί να γίνει σωστή αξιολόγηση ενδοοικογενειακά με αυτούς που έχουν επαφή μέσα στο σχολείο, δηλαδή, από το διευθυντή του σχολείου, από το σχολικό σύμβουλο ή από τον διευθυντή της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τους επιθεωρητές ελέγχθη ότι ακούγεται κακόχη αυτή η λέξη. Αυτό γίνεται γιατί έτσι το παρουσίασαν οι συνδικαλιστές. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι παντού υπάρχουν επιθεωρητές. Όπου υπάρχει έλεγχος, ο ελέγχων λέγεται επιθεωρητής. Τώρα αν εσείς γενικότερα τον ονομάζετε αξιολογητή, εγώ θα έλεγα ότι είναι πιο δόκιμος όρος να πούμε ότι ο επιθεωρητής κάνει αξιολόγηση, παρά να πούμε ότι ο αξιολογών κάνει επιθεώρηση. Είναι κάτι που δεν πρέπει να το φοβηθείτε. Επιθεώρηση πρέπει να υφίστανται οι πάντες. Κανείς δεν είναι ανεξέλεγκτος στη θέση που κατέχει.

Έρχομαι τώρα στην επετηρίδα. Βεβαίως, όλοι καταλαβαίνουμε, έξω από κομματικές και προσωπικές θέσεις, ότι και η επετηρίδα έχει τα μειονεκτήματά της και ότι ο μακρός χρόνος αναμονής για διορισμό ισοδυναμεί με κατάργηση της. Πρέπει, όμως, να δεχθούμε και το γεγονός ότι αυτοί οι άνθρωποι που σπουδάζαν για να διοριστούν δάσκαλοι και καθηγητές είχαν την υπόσχεση της πολιτείας ότι σε αυτό τον τομέα θα δραστηριοποιηθούν αύριο, ενώ αυτοί που τελείωσαν Νομική και Πάντειο ήζεραν ότι θα είναι οι πόρτες ανοικτές για την Εφορία, για τη Νομαρχία κλπ. Όμως, οι εκπαιδευτικοί πίστεψαν ότι κάποια μέρα θα έρθει η σειρά τους για να διοριστούν. Η πολιτεία, όμως, σ' αυτή την περίπτωση δεν είναι συνεπής, διότι αυτούς τους ανθρώπους τους μπλοκάρισε στην επετηρίδα.

Ασφαλώς η οικονομία μας και η κοινωνία μας δεν έχει τη δυνατότητα να διορίσει εκατό χιλιάδες ανθρώπους. Πρέπει, όμως, να μείνει ανοικτό το θέμα και να δούμε κατά τη συζήτηση των άρθρων πως θα μπορέσουμε να προσφέρουμε ελπίδα σε αυτούς τους ανθρώπους, διότι και ο Χριστός, όταν ήρθε στη γη, μίλησε για κοινωνική δικαιοσύνη, για αλήθεια, αλλά κυρίως μίλησε για την ελπίδα. Είπε, μη φοβάστε, υπάρχει μία άλλη ζωή που σας περιμένει, όπου θα λείπει ο πόνος και θα κυριαρχεί μόνον η ευτυχία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ελπίδα στην επετηρίδα δεν θέλουμε να δώσουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ασφαλώς όχι, κύριε Υπουργέ, αλλά θα πρέπει να επιμηκύνουμε το χρόνο και αντί στα πέντε να πάμε στα επτά χρόνια, για να απορροφήσουμε περισσότερους. Είναι πιο δίκαιο έτσι.

Τέλος, μη φοβηθείτε τις οποιοσδήποτε πιέσεις για να προχωρήσετε προς τη σωστή κατεύθυνση του νομοσχεδίου, το οποίο ούτως ή άλλως δεν είναι τέλειο διότι κανένα νομοσχέδιο δεν είναι τέλειο. Ούτε είναι μεταρρυθμιστικό, διότι δύο κύρια θέματα που θίγονται για πρώτη φορά δεν μπορεί να πει κανείς ότι αποτελούν σημαντική μεταρρύθμιση. Απλώς κάνει ό,τι κάνει κάποιος νόμος που αλλάζει τα άρθρα κάποιου προηγούμενου νόμου. Απλώς εδώ οι μεταρρυθμίσεις είναι πιο σοβαρές. Παραταύτα χρειάζεται προσοχή και πρέπει μερικά θέματα να αφιεθούν σε προεδρικά διατάγματα, για να δούμε στην πορεία πως μπορούν να λυθούν καλύτερα, γιατί πολύ φοβάμαι ότι, εάν όλα ρυθμιστούν όπως έχουν στη διατύπωση του νομοσχεδίου, από την επαύριο θα χρειαστεί να κάνουμε πάλι τροποποιήσεις. Θα είναι μία μάταιη προσπάθεια κάθε λίγο και λιγάκι να ταραζούμε τα νερά στο χώρο της παιδείας και έτσι ποτέ οι νέοι της Ελλάδος να μην ξέρουν τι τους περιμένει αύριο και τη μία φορά να μιλάμε για πανελληνίες εξετάσεις, την άλλη για πανελλαδικές και την άλλη για γενικές. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, ανακοινώνω προς το Τμήμα ότι οι Υπουργοί Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο". Παραπέμπεται στην αρμόδια

διαρκή επιτροπή.

Ο κ. Μπράτακος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, πήρα το λόγο όχι μόνο για να πω τις απόψεις μου για το συζητούμενο νομοσχέδιο, αλλά και για να εκφράσω τη βαθύτατη ανησυχία μου για την κατάσταση η οποία επικρατεί σήμερα στην Παιδεία μας και για όσα πράττει η Κυβέρνηση και η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας εις βάρος της παιδείας. Είναι εξαιρετικά δραματικές όσο και τραγικές οι ώρες που περνάει η εκπαιδευτική κοινότητα από την ολιγωρία, την αναληγσία και την ανικανότητα των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Για πρώτη φορά βάζουν λουκέτο τα πανεπιστήμια και οι σπουδαστές χάνουν τις εξεταστικές περιόδους τους. Για πρώτη φορά πρυτάνεις σύρονται στα δικαστήρια. Για άλλη μία φορά οι εκπαιδευτικοί, δάσκαλοι και καθηγητές, βρίσκονται σε κινητοποίηση με απρόβλεπτες συνέπειες για την ομαλή λειτουργία των σχολείων και αυτήν τη σχολική χρονιά. Και όλα αυτά σε μία εποχή που η Παιδεία πρέπει να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο και το βασικό μοχλό όλων των προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη και την πρόοδο της χώρας μας. Και όταν η παιδεία βρίσκεται σ' αυτήν την κατάσταση, χάνονται ταυτόχρονα και οι ελπίδες της νέας γενιάς για ένα καλύτερο μέλλον.

Τι κάνει η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Μετά από μία πρωτοφανή στα πολιτικά χρονικά περίοδο απραξίας και μία απροσμέτρητη αδιαφορία και ανικανότητα που επέδειξε για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της εκπαίδευσης επί σειρά ετών, έρχεται τώρα ξαφνικά και βεβιασμένα να δώσει "θερινές λύσεις" για το "χειμώνα" της Παιδείας, χωρίς διάλογο με τους αρμόδιους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας και τα κόμματα και με επικίνδυνη προχειρότητα και βιασύνη, νομίζοντας ότι έτσι θα έπιανε τους εκπαιδευτικούς κατά το κοινώς λεγόμενο "στον ύπνο". Έρχεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση να προτείνει, να νομοθετήσει λύσεις -εντός εισαγωγικών- για τα πιο κρίσιμα και για τα πιο μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η παιδεία μας, ακολουθώντας τη μέθοδο των διαρρηκτών που κτυπούν τον Αύγουστο γιατί ξέρουν ότι λείπουν οι ένοικοι.

Κύριε Υπουργέ, είστε εκτεθειμένος είστε εκθειμένος έναντι των κομμάτων και υποχρεωμένος να δώσετε εξηγήσεις. Με το υπ' αριθμόν 323 έγγραφό σας που στείλατε στα κόμματα, ζητήσατε να ορισθεί εκπρόσωπός τους για διακομματική συνάντηση στο πλαίσιο του εθνικού διαλόγου για τα θέματα της παιδείας. Και λέτε στο έγγραφο σας "η ημερομηνία της οποίας θα καθοριστεί άμεσα", αλλά καμία ημερομηνία δεν καθορίσατε. Και πριν γίνει αυτή η συνάντηση φέρατε το νομοσχέδιο αυτό για ψήφιση στη Βουλή. Είστε υποχρεωμένος γι' αυτή σας την ασυνέπεια να δώσετε εξηγήσεις στα κόμματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι προαπαιτούμενο για την επιτυχία των όποιων μέτρων λαμβάνει η πολιτεία στο χώρο της παιδείας είναι τα μέτρα αυτά να έχουν ευρύτερη δυνατή αποδοχή και συναίνεση, πράγμα το οποίο κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος επιτυγχάνεται με το διάλογο. Και εσείς, κύριε Υπουργέ, αυτόν το χρυσό κανόνα δεν τον εφαρμόσατε από τότε που πήγατε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Έρχομαι στο συζητούμενο νομοσχέδιο αυτό καθεαυτό. Θα κάνω κατ' αρχήν μία παρατήρηση. Δεν φαντάζομαι να νομίζει κανείς από τους συναδέλφους, εδώ στην Αίθουσα, ότι συζητάμε σχέδιο νόμου με τη γνωστή συνταγματική έννοια της πρότασης ενός συνόλου κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν ορισμένα θέματα;

Αντίθετα αυτό που συζητάμε εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μία εξουσιοδοτική διάταξη που δίνει το δικαίωμα στον κύριο Υπουργό να ρυθμίζει σοβαρότατα θέματα της εκπαίδευσης με προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις κατά το δοκούν.

Μας καλείτε, δηλαδή, κύριε Υπουργέ, να ψηφίσουμε μία εξουσιοδοτική διάταξη χωρίς να ξέρουμε καν πως θα αξιοποιήσετε αυτήν τη διάταξη στη συνέχεια. Δηλαδή, με λίγα λόγια, μας καλείτε να ψηφίσουμε χωρίς να ξέρουμε τι

ψηφίζουμε και επειδή έχετε την Πλειοψηφία στη Βουλή θα υπαρππάσετε την ψήφο των συναδέλφων της Πλειοψηφίας -γιατί περί υπαρππάγής πρόκειται- και όλα θα είναι εντάξει, ούτε γάτε ούτε ζημιά.

Ε, κύριοι της Κυβέρνησης, αυτό δεν λέγεται δημοκρατική διαδικασία. Λέγεται κοινοβουλευτική δικτατορία και το επισημαίνω προς τους συναδέλφους της Πλειοψηφίας, κυρίως, όμως, το επισημαίνω προς τον Πρόεδρο του Τμήματος, που πρέπει να παρέμβει και να προστατεύσει τα συνταγματικά δικαιώματα της Βουλής. Να προστατεύσει, δηλαδή, τη νομοθετική εξουσία από την κατάχρηση εξουσίας που ασκεί αυτή η εκτελεστική εξουσία.

Ειδικότερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω μία σύντομη παρέμβαση σε ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου, μια και θα αναφερθούμε αναλυτικότερα στη συζήτηση επί των άρθρων.

"Ερχομαι στην καθιέρωση του θεσμού του ενιαίου λυκείου που επιχειρείτε με το άρθρο 1 του συζητούμενου νομοσχεδίου. Λέω "επιχειρείτε" γιατί είναι βέβαιο ότι το ενιαίο λύκειο ούτε πρέπει, αλλά ούτε και πρόκειται να καθιερωθεί, γιατί αυτοί που εισηγούνται την εφαρμογή του δεν λαμβάνουν υπόψη τους τον πληθυσμιακό χαρακτήρα της χώρας μας και τις τεχνικές και οικονομικές αδυναμίες. Ακόμη δεν λαμβάνουν υπόψη τους το γεγονός ότι σε καμία χώρα δεν ισχύει αυτό το καθεστώς του ενιαίου λυκείου, εκτός από την Σουηδία όπου και εκεί ισχύει με διαφορετική μορφή. Και στην Αγγλία που έγινε απόπειρα εφαρμογής εγκαταλείφθηκε πολύ σύντομα.

Εκείνο που πρέπει να κάνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ακλόνητη την πεποίθηση ότι το πρόβλημα της ελληνικής εκπαίδευσης δεν είναι διαιρητικό, αλλά είναι κυρίως ποιοτικό, είναι να αξιοποιήσουμε την μακρόχρονη εμπειρία που έχουμε στην εκπαίδευση και κυρίως στα σχολεία που λειτουργούν σήμερα όπως είναι τα γενικά λύκεια, τα πολυκαδικά λύκεια και τα τεχνικά-επαγγελματικά λύκεια, να πάρουμε και να μελετήσουμε τις πληροφορίες που έχουμε και να επιδιώξουμε σωστότερη λειτουργία τους.

Στη κατάσταση που βρίσκεται η χώρα μας, κύριε Υπουργέ, και ειδικότερα ο χώρος της εκπαίδευσης, μόνο αυτά τα πράγματα μπορεί να κάνει γιατί το κόστος αυτό το αντέχει και η κοινωνία και η εθνική μας οικονομία. Αυτά που λέτε εσείς, κύριε Υπουργέ, δεν μπορούν να γίνουν, γιατί είναι λόγια παχιά και μεγάλα χωρίς κανένα αντίκρουσμα. Το μόνο που θα κάνετε είναι να ξαναανακατώσετε την εκπαίδευση και να την οδηγήσετε σε καινούρια περιπέτεια.

Συναφές με το θέμα του γενικού λυκείου είναι και το πρόβλημα της πρόσβασης αποφοίτων του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που αναφέρεται στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου. Τι να πρωτοπεί κανείς εδώ; Πρόκειται για μία απάτη, για μια επικίνδυνη απάτη. Θα περιορισθώ μόνο σε ορισμένες παρατηρήσεις.

Πρώτα απ' όλα ψεύδεσθε κύριοι της Κυβέρνησης, όσοι λέτε ότι θα καταργήσετε τις εισαγωγικές εξετάσεις και ότι όσα παιδιά θέλουν να μπουν θα μπουν να μπουν στα πανεπιστήμια.

Η διάταξη και μόνο της παρ. 3 του άρθρου 2 με την αναφορά - διαβάζω το άρθρο σας- ότι: "Οι προτεραιότητες ικανοποίησης των προτιμήσεων των υποψηφίων για συγκεκριμένα τμήματα στα οποία δεν επαρκούν οι θέσεις προσδιορίζονται από τα συνολικά μόρια του υποψηφίου", αποκρύπτει και την απάτη και το μέγεθος της απάτης.

Και είναι ντροπή να κατεβάζετε τα όνειρα νέων ανθρώπων και τις προσδοκίες των γονιών τους για ένα καλύτερο μέλλον, στο πεζοδρόμιο της μικροπολιτικής, γιατί για μικροπολιτική πρόκειται.

Το δεύτερο που θέλω να πω -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- για το θέμα αυτό είναι ότι καταργείτε το αδιάβλητο και την αμεροληψία της εισαγωγής των σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αφού επαναφέρετε ως στοιχείο της εισαγωγής το βαθμό του απολυτηρίου του λυκείου. Είστε άξιοι συγχαρητηρίων, αφού καταφέρατε να καταργήσετε το μόνο

αδιάβλητο σύστημα κρίσης που υπάρχει στη χώρα μας, αυτό της εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το τρίτο που θέλω να πω, τέλος κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι στην προσπάθειά σας να καλύψετε αυτήν την απάτη θεσπίζετε τρία πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τρεις διαφορετικές ταχύτητες. Και ξέρετε τι θα συμβεί όταν προκύψουν οι πρώτοι πτυχιούχοι αυτών των προγραμμάτων που δημιουργείτε; Θα θεθεί αμέσως θέμα επαγγελματικών δικαιωμάτων, το ίδιο θέμα που υπάρχει σήμερα με τα ΤΕΙ. Και φανταστείτε την έκταση του θέματος, όταν μεθαύριο θα έχουμε τριών ειδών πτυχία στην αγορά και θα ζητούν αυτές οι τρεις κατηγορίες να τους καθορίσετε τα επαγγελματικά τους δικαιώματα. Θα φέρετε ακεραία την ευθύνη, για την κοινωνική αναστάτωση, η οποία θα προκληθεί και θα είναι οζύτατη, την οποία θα δημιουργηθεί αμέσως μόλις πάρουν τα πρώτα τους πτυχία οι πτυχιούχοι αυτών των προγραμμάτων.

Δυστυχώς, λόγω ελλείψεως χρόνου δεν μπορώ να αναφερθώ και στα άλλα θέματα. Θα αναφερθώ στην κατ' άρθρο συζήτηση. Θα κλείσω, όμως, συμπεραίνοντας ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε είναι ένα κείμενο, μνημείο μικροπολιτικής, και γι' αυτό περιέχει γενικότητες, συντάχθηκε στο γόνατο χωρίς καμιά μελέτη σε βάθος, είναι ένα κείμενο ανεφάρμοστο και προ παντός είναι ένα κείμενο επικίνδυνο, γι' αυτό το λόγο θα το καταψηφίσω επί της αρχής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Γεωργιάδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. συνεχίζοντας την υλοποίηση του προεκλογικού της προγράμματος φέρνει προς συζήτηση σήμερα και το παρόν σχέδιο νόμου για την αλλαγή στην παιδεία, για τον εκσυγχρονισμό της παιδείας. Μετά, δηλαδή, τα νομοσχέδια για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, (νόμος για την Περιφέρεια και τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), της Γεωργίας (μετατροπή του ΟΓΑ σε ταμείο κύριας ασφάλισης αγροτών, μέτρα για τους νέους αγρότες), της οικονομίας, (κωδικοποίηση των φορολογικών παραβάσεων), της υγείας, (τροποποίηση διατάξεων του ΕΣΥ) και άλλα νομοσχέδια, ήλθε και η σειρά του εκσυγχρονισμού της παιδείας με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ήταν χρόνια τώρα κοινή διαπίστωση ότι η παιδεία συνολικά νοσούσε, γι' αυτό και οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ τα τελευταία χρόνια έκαναν αρκετές προσπάθειες για τη βελτίωση της ελληνικής εκπαίδευσης, όπως παραδείγματος χάρη η καθιέρωση εννεαστούς υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αναμόρφωση της οργάνωσης και εκδημοκρατισμός της διοίκησης της εκπαίδευσης, δημιουργία ενιαίου πολυκαδικού λυκείου, ίδρυση ΤΕΙ, καθιέρωση των ΙΕΚ.

Όλα τα πιο πάνω μέτρα σίγουρα ήταν θετικά και προχώρησαν σε αρκετούς τομείς στη μεταρρύθμιση της παιδείας. Όμως, το βασικό πρόβλημα της παιδείας, η όχι επαρκής μάθηση, η αδυναμία να παρακολουθήσει η ελληνική παιδεία τις σύγχρονες εξελίξεις στην τεχνολογία, στην πληροφορική, η αδυναμία να ανταποκριθεί στη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για φοίτηση στα ΑΕΙ, παρέμεινε. Έπρεπε, συνεπώς, να εντοπισθούν τα αίτια και να παρθούν γενναία και τολμηρά μέτρα για να κτυπήσουν επιτέλους στη ρίζα τα κακώς κείμενα στην εκπαίδευση, ώστε να αρχίσει και ο εκσυγχρονισμός στην ελληνική παιδεία και να επιταχυνθεί ο ρυθμός προσαρμογής της στις διεθνείς εξελίξεις.

Όλες οι μέχρι τώρα προσπάθειες για τη μεταρρύθμιση στην παιδεία αφορούσαν περισσότερα διαδικασίες πρακτικές, αριθμούς και αμοιβές και δεν ασχολήθηκαν καθόλου ή δεν ασχολήθηκαν τουλάχιστον επαρκώς με τον ίδιο τον εκπαιδευτικό.

Είναι βέβαιο ότι το θέμα της παιδείας, πέρα από πρακτικές, διαδικασίες, αριθμό μαθητών, αριθμό διορισθέντων εκπαιδευτικών είναι πρώτα και κύρια θέμα προσωπικότητας του εκπαιδευτικού. Είναι θέμα δάσκαλου και καθηγητού, είναι θέμα επάρκειας, ικανότητας μάθησης, ικανότητας μετάδοσης του γνωστικού αντικείμενου, είναι θέμα προσήλωσης στο καθήκον του εκπαιδευτικού, προσπάθειας συνεχούς βελτίωσής του,

ώστε να γνωρίζει πρώτα ο ίδιος και στη συνέχεια να αποκτήσει τη δυνατότητα να μεταδώσει τη γνώση στους μαθητές.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι η διατήρηση της επετηρίδας και η έλλειψη αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του έργου του στην εκπαίδευση, ήταν τα δύο στοιχεία που εμπόδιζαν μέχρι τώρα το ριζικό εκσυγχρονισμό της παιδείας. Γνωρίζοντας ο καθηγητής, ο δάσκαλος, ότι το μόνο προσόν που απαιτείται για να διοριστεί και να αναλάβει το έργο του εκπαιδευτικού είναι το πτυχίο, δεν καταβάλλει καμιά προσπάθεια να βελτιώσει τις δικές του δυνατότητες μόρφωσης, να αποκτήσει περισσότερες γνώσεις, να παρακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις, ώστε να είναι σε θέση να μεταδώσει καλύτερα το γνωστικό αντικείμενο, αλλά και να μεταδώσει περισσότερες και σύγχρονες γνώσεις. Στο ίδιο αποτέλεσμα οδηγεί μέχρι τώρα και η έλλειψη αξιολόγησης. Ο εκπαιδευτικός, γνωρίζοντας ότι δεν πρόκειται ποτέ να αξιολογηθεί για το αν είναι σε θέση να επιτελέσει και για το αν πράγματι επιτελεί ενσυνείδητα και σωστά το έργο του στην τάξη, έχει γίνει ίσως και άθελά του απλός επαγγελματίας. Λείπει από τον εκπαιδευτικό, τον καθηγητή και το δάσκαλο εκείνη η αγάπη που πρέπει να νοιώθει για τη δουλειά του, εκείνη η φλόγα που πρέπει να καίει μέσα του στην επιτέλεση του έργου του. Δεν ενδιαφέρεται αν έτσι μονότονα που διδάσκεται το μάθημα, που επιτελείται το καθήκον, θα βγάλει ή όχι άτομα χρήσιμα στην κοινωνία, προσωπικότητες ολοκληρωμένες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι για να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να παράξει σωστό έργο δύο τρόποι υπάρχουν.

Ο ένας είναι να έχει ο εκπαιδευτικός από μόνος του ως άτομο τη θέληση, την έφεση να μορφωθεί, δηλαδή, να μην περιοριστεί μόνο στη λήψη ενός πτυχίου, αλλά να διευρύνει τον ορίζοντα των γνώσεών του και των επιδεξιοτήτων του, να θελήσει να αποκτήσει από μόνος του όλα εκείνα τα προσόντα που του χρειάζονται για να ανταποκριθεί επαρκώς στο έργο που θα αναλάβει να επιτελέσει. Αυτός είναι ο ένας τρόπος.

Ο άλλος τρόπος είναι, το κράτος να θεσπίσει ορισμένες προϋποθέσεις, ορισμένους υποχρεωτικούς κανόνες, τους οποίους θα πρέπει όλοι οι εκπαιδευτικοί να ακολουθήσουν. Να καθιερώσει πέραν του πτυχίου, δηλαδή, ορισμένα αυξημένα προσόντα, ώστε μόνο όσοι εκπαιδευτικοί έχουν αυτά τα αυξημένα προσόντα, που αποτελούν εγγύηση για τη σωστή εκτέλεση του έργου τους να μπορούν να αναλάβουν το ρόλο του εκπαιδευτικού. Μέχρι τώρα πιστεύω ότι αφενός μεν η κάτω από λόγους που ανάγονται σε μετεμφυλιακές τραυματικές εμπειρίες, εισαγωγή και διατήρηση της επετηρίδας και αφετέρου η κάτω από συνδικαλιστικές πιέσεις, κατάργηση της αξιολόγησης ως δήθεν προσβάλλουσας την αξιοπρέπεια του εκπαιδευτικού οδήγησε στην καθιέρωση του πρώτου τρόπου, που ανέλυσα προηγουμένως παραγωγής εκπαιδευτικού έργου. Δηλαδή, η πολιτεία άφησε τους εκπαιδευτικούς μόνους τους, πέραν του τυπικού προσόντος της κατοχής του πτυχίου, να κρίνουν πως μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στο έργο τους. Πιστεύω, όμως, ότι ο τρόπος αυτός απέτυχε και αυτός ακριβώς ο λόγος είναι κατά την άποψη τη δική μου, που συνετέλεσε, ώστε, όπως εξήγησα παραπάνω, να αποτύχουν οι μέχρι τώρα προσπάθειες ριζικής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας τολμά να κάνει αυτήν τη μεγάλη ρήξη, χωρίς να υπολογίζει το βραχυπρόθεσμο πολιτικό κόστος, κάτι που δυστυχώς είναι γενικώς παραδεχόμενο, ότι είναι σπάνιο στα πολιτικά μας πράγματα.

Κεντρικό σημείο του παρόντος σχεδίου νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι, όπως δυστυχώς θέλουν να το παρουσιάσουν ορισμένοι, η υπόθεση της επετηρίδας. Η κατάργηση της επετηρίδας, η αλλαγή του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών και η εισαγωγή της αξιολόγησης, δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά τα μέσα που θα οδηγήσουν ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η επαναφορά, την οποία εσείς καταργήσατε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Θα το αναφέρω παρακάτω, κύριε Πρόεδρε. Ναι, επαναφορά της αξιολόγησης.

"Ελεγα, ότι η αλλαγή του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών

και η επανεισαγωγή, όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, της αξιολόγησης, δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά τα μέσα που θα οδηγήσουν αυτήν τη φορά στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Το νομοσχέδιο βλέπει μπροστά, στοχεύει στους νέους, στοχεύει στον πέρα του 2000 ορίζοντα. Έτσι, λοιπόν, οι μεγάλες τομές του νομοσχεδίου είναι πρώτον, η δημιουργία ενιαίου λυκείου, δεύτερον, η κατάργηση του συστήματος των γενικών εξετάσεων και η καθιέρωση νέας διαδικασίας πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τρίτον, η καθιέρωση ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου.

Είναι ιατρικώς αποδεδειγμένο ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει πολύ μεγαλύτερη ικανότητα αφομοίωσης των διδασκομένων το πρωί, παρά τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας. Γι' αυτό και η καθιέρωση του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου είναι πλέον αναγκαία και επιβεβλημένη.

Τέταρτον, η καθιέρωση σχολείων δευτέρας ευκαιρίας, πέμπτον, ο εκσυγχρονισμός του παιδαγωγικού ινστιτούτου, έκτο, η αναμόρφωση του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού.

Τα μέτρα αυτά, συνδυασμένα με την αλλαγή του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών και την επανεισαγωγή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, θα ανοίξουν τα φτερά του εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης, θα δώσουν νέα πνοή στο έργο του εκπαιδευτικού και θα δώσουν έτσι τη δυνατότητα στην Ελλάδα του 2000 να διαδραματίσει πολύ πιο σπουδαίο ρόλο στα Βαλκάνια και την Ενωμένη Ευρώπη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα αμφιλεγόμενα σημεία του σχεδίου νόμου, είναι οι εξετάσεις που καθιερώνονται και το αν θα έπρεπε, παράλληλα με τις εξετάσεις, να εισαχθεί και ο θεσμός της συνέντευξης.

Είναι γνωστό, ότι σε όλα τα κράτη της Ευρώπης ισχύει ο θεσμός των εξετάσεων, αλλά η συνέντευξη ισχύει μόνο στα βόρεια κράτη. Και δεν είναι τυχαίο αυτό. Στην Πορτογαλία, στην Ισπανία, στην Ιταλία και την Ελλάδα, ισχύει μόνο ο θεσμός των εξετάσεων, γιατί ακριβώς στις μεσογειακές αυτές χώρες υπάρχει έλλειμμα αξιοπιστίας του κράτους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος Υπουργός στη συζήτηση στην επιτροπή είπε, ότι παρά το γεγονός ότι πιστεύει ότι θα ήταν τελειότερο το σύστημα, αν παράλληλα με τις εξετάσεις ίσχυε και ο θεσμός της συνέντευξης, ακριβώς για να δώσει τη βεβαιότητα ότι θέλει να διατηρήσει την διαφάνεια και την αντικειμενικότητα των εξετάσεων, δεν εισηγείται αυτήν τη στιγμή τη συνέντευξη.

Πιστεύω, ότι θα πρέπει, παράλληλα με τις εξετάσεις, να ισχύσει και η συνέντευξη, για να είναι πιο ολοκληρωμένη η διαδικασία της πρόσληψης των εκπαιδευτικών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω λέγοντας ότι πιστεύω πως με το παρόν σχέδιο νόμου το Υπουργείο Παιδείας, ο κ. Αρσένης και ο κ. Ανθόπουλος θα γράψουν ιστορία στο θέμα της παιδείας.

Πιστεύω -και δεν είναι σχήμα λόγου- για τους λόγους που ανέφερα προηγουμένως, ότι μετά το ν. 2190, το παρόν σχέδιο νόμου, μετά την ψήφισή του, θα είναι ο δεύτερος νόμος με ονοματεπώνυμο. Θα καθιερωθεί ως νόμος του Αρσένη που θα ταραξεί τα λιμνάζοντα νερά της εκπαίδευσης.

Για τους λόγους που ανέφερα, πιστεύω ότι θα πρέπει να ψηφισθεί το σχέδιο νόμου επί της αρχής. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ. ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να τηρούμε το δεκάλεπτο, γιατί είναι πολλοί εγγεγραμμένοι και θα πάμε πολύ αργά απόψε.

Ο κ. Ντούσκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΟΥΣΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο ξεκινάει μια σοβαρή προσπάθεια για αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ώστε η παιδεία στη χώρα μας να αποκτήσει περιεχόμενο

και ποιότητα και να ανταποκριθεί στον εθνικό της ρόλο.

Τα τελευταία χρόνια, παρά τις σημαντικές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες, το εκπαιδευτικό μας σύστημα περνούσε τη μεγάλη σαρακοστή και τη σαρακοστανή αυτή περίοδο, την εκμεταλλεύθηκαν, όπως ήταν φυσικό αρκετοί, γι' αυτό φούντωσε η παραπαιδεία των φροντιστηρίων και η μαύρη παιδεία, θα μου επιτρέψετε, του καθηγητή "κατ' οίκον".

Η Κυβέρνηση του Κώστα Σημίτη και το Υπουργείο Παιδείας πραγματοποιούν ένα τολμηρό ιστορικό βήμα με τις νέες και αποφασιστικές μεταρρυθμίσεις σε ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα που στηρίζεται στις αρχές του δημοκρατικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης, του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα, της ανθρωπιστικής παιδείας, της εκπαίδευσης των ίσων ευκαιριών για όλους και της ποιοτικής αναβάθμισης της παιδείας.

Όλοι σήμερα υποστηρίζουν ότι το εκπαιδευτικό σύστημα μιας χώρας είναι το βασικό θεμέλιο, πάνω στο οποίο χτίζεται η κοινωνική, η πολιτιστική και η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Αυτή η επένδυση επιχειρείται και στη χώρα μας με το παρόν σχέδιο νόμου και με άλλα που θα ακολουθήσουν, που περιλαμβάνουν επενδύσεις και σε κτίρια και σε βιβλία και στο εκπαιδευτικό προσωπικό, γιατί χωρίς σύγχρονα σχολεία, χωρίς σύγχρονα μέσα και καλά βιβλία και χωρίς μορφωμένους και αφοσιωμένους εκπαιδευτικούς, δεν μπορούμε να έχουμε ούτε εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος ούτε ποιοτική αναβάθμιση.

Αλλά θα μου επιτρέψετε κύριε Υφυπουργέ, να πω ότι οι καλά μορφωμένοι και αφοσιωμένοι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι και καλοπληρωμένοι. Δυστυχώς, όμως, ενώ σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι εκπαιδευτικοί αμείβονται πολύ καλά, στην πατρίδα μας και λειτουργοί και νηπιοί. Για κάποιους άλλους λειτουργούς ψηφίσθηκε στη Βουλή νομοσχέδιο για χορηαστικούς μισθούς και μάλιστα κατηγορηθήκαμε ότι εξ' αντανάκλασας τα πήραμε και εμείς. Πρέπει να τολμήσετε και να επιμείνετε για μισθούς που θα εξασφαλίζουν στους εκπαιδευτικούς την αξιοπρέπεια, γιατί έχουν δάσκαλο και ξέρω ότι οι μονόμισθοι παρ' όλη τη θέλησή τους, δεν τα καταφέρνουν και το πάθος της παιδαγωγίας τους εξατμίζεται στην αγωνία για επιβίωση.

Κύριοι συνάδελφοι, κάθε μεταρρύθμιση όπως είναι επόμενο δημιουργεί προβλήματα σε κατεστημένες νοοτροπίες, δημιουργεί αβεβαιότητα και ειδικότερα στην πατρίδα μας που έχει γίνει τρόπος ζωής η αδράνεια και η απραξία. Δεν μπορώ, όμως, να εξηγήσω την αντίδραση από μεριάς της Αντιπολίτευσης και τη διαφωνία και των συνδικαλιστικών οργάνων της εκπαιδευτικής κοινότητας στο συζητούμενο νομοσχέδιο και στο επίμαχο θέμα της επετηρίδας και της αξιολόγησης.

Κανένας μα κανένας δεν ισχυρίζεται ότι η επετηρίδα ευθύνεται για τα χάλια της παιδείας. Κανένας δεν ισχυρίζεται ότι η επετηρίδα ευθύνεται για τα σχολεία που υπολειτουργούν, για την έλλειψη προσωπικού και το καθεστώς των αναπληρωτών, για κάποια βιβλία "άλλης εποχής", για τον αναλφαριθμητισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ούτε ότι με την κατάργηση της επετηρίδας θα λυθεί όπως έχει γραφεί ο γόρδιος δεσμός και οι χιλιάδες αδιόριστοι θα βρουν δουλειά. Αλλά για να είμαστε ειλικρινείς, αν κάποιος ενδιαφέρεται για την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δεν μπορεί να σιωπά ή να υποβαθμίζει το πρόβλημα της επετηρίδας και της αξιολόγησης, γιατί έτσι δεν το λύνει. Διότι το πρόβλημα της αναβάθμισης της εκπαίδευσης δεν λύνεται μόνο με το καλό βιβλίο και τη μεταστέγαση σε καλύτερα σχολεία.

Ψυχή του εκπαιδευτικού συστήματος είναι ο εκπαιδευτικός. Ποιος, όμως, εκπαιδευτικός; Ο καλά εκπαιδευμένος και αφοσιωμένος. Και με την επετηρίδα δεν λαμβάνονται υπόψη ποιοτικά κριτήρια. Αυτό είναι και περίεργο, και παράλογο και άδικο. Δεν μπορεί ένας αριστούχος φοιτητής που τέλειωσε κανονικά το Πανεπιστήμιο να είναι ποιοτικά ίσος, κατά το σύστημα της επετηρίδας, με κάποιον άλλο που μετά βίας πήρε

πτυχίο στα επτά ή δέκα χρόνια. Ούτε στο όνομα του αδιάβλητου της επετηρίδας μπορούμε να καταπατούμε το δικαίωμα κάθε γονιού να ζητά από την πολιτεία τους ικανότερους για δασκάλους των παιδιών του.

Δεν μπορεί να θέλουμε όλοι τον καλό γιατρό και στο θέμα της μόρφωσης των παιδιών μας να ικανοποιούμαστε με την τύχη που μας επεφύλαξε η επετηρίδα. Ούτε το επιχείρημα, ότι επειδή στην Ελλάδα κυριαρχεί το ρουσφέτι και ότι άπαντες πουλιούνται και αγοράζονται -το ρουσφέτι έχει καταργηθεί κατά 95%- οι διαγωνισμοί θα είναι διαβλητοί και οι αδιόριστοι εκπαιδευτικοί θα γίνονται πολιτικοί όμηροι των κομμάτων, είναι σοβαρό.

Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έκανε το νόμο 2190 για να υπάρχει αξιοκρατία στις προσλήψεις του δημοσίου, θα τον επεκτείνει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και δεν πάσχει από πολιτική σχιζοφρένεια. Η επετηρίδα, όπως ήταν να διασφαλίσει, το διασφάλισε, όπως ήταν να δώσει το έδωσέ. Με ή χωρίς επετηρίδα δεν λύνεται το πρόβλημα των αδιορίστων. Ούτε είναι υποχρεωμένη η πολιτεία να την ακολουθήσει, γιατί δημιουργεί σε αρκετούς προσδοκίες να διοριστούν μετά από δεκαπέντε ή είκοσι χρόνια.

Όσον αφορά την αξιολόγηση, θα ήθελα να ρωτήσω όσους διαφωνούν, τι θα πούμε στους γονείς και πως θα προστατεύσουμε το μαθητή από την αδιαφορία ή την ανεπάρκεια των ολιγων εκπαιδευτικών που δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους; Η αξιολόγηση και το εκπαιδευτικό έργο του εκπαιδευτικού, πρέπει να αρχίσει αμέσως, αν θέλουμε να μάθουν τα παιδιά γράμματα. Δεν γίνεται εκπαίδευση χωρίς σύστημα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του έργου του. Ένας λόγος που φούντωσε η παραπαιδεία είναι και αυτός. Να σταματήσουν επομένως να επικαλούνται και εδώ την πελατειακή σχέση ή τους διοικητισμούς. Γιατί με αυτήν τη λογική, πώς να υπάρχει έγκυρη επετηρίδα, όταν πιθανόν και το πτυχίο είναι αποτέλεσμα πελατειακής σχέσης; Διότι εύκολα γίνεται ευχάριστος και γενναίος, όταν δεν έχεις τίποτα να χάσεις. Έχουμε μπουχτίσει από μπροστάρθηδες και ήρωες. Στην πατρίδα μας έχουμε ανάγκη επιτέλους από έργο, από ηρωικές πράξεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε απόψε ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας μια σημαντική μεταρρύθμιση, που έρχεται να ταραξεί, αλλά και να διαμορφώσει νέους όρους στο μεγάλο ζήτημα που λέγεται εκπαίδευση των νέων της χώρας μας.

Μετά τις μεγάλες προσπάθειες του Ελευθερίου Βενιζέλου από το Δελμούζο, τον Τριανταφυλλίδη και το Γλυνό, μετά τις μεγάλες προσπάθειες του Γεωργίου Παπανδρέου το 1930, όταν έξω από τη σημαντική παρέμβαση στη δημιουργία υποδομών με εκείνες τις τεχνικές δυσκολίες της εποχής, έξω από τη μεγάλη προσπάθεια στο ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα, υιοθέτησε, κύριοι συνάδελφοι, την μετεκπαίδευση στο εξωτερικό δεκάδων εκπαιδευτικών, γιατί ακριβώς ήθελε να διαμορφώσει και να δημιουργήσει παιδαγωγική σκέψη στην Ελλάδα, μετά τη μεγάλη μεταρρύθμιση του 1964, τις προσπάθειες του Γεωργίου Ράλλη, του Απόστολου Κακλαμάνη, του Γεωργίου Σουφλιά, έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση με συνέπεια να προχωρήσει, παρεμβαίνοντας και προσπαθώντας να απελευθερώσει το αγκυλωμένο εκπαιδευτικό μας σύστημα, που καθ' ομολογία όλων, και του εκπαιδευτικού κόσμου, και του επιστημονικού κόσμου, ύστερα από στα νέα δεδομένα που δημιουργεί το νέο παγκόσμιο περιβάλλον, είμαστε υποχρεωμένοι να απελευθερώσουμε την παιδεία από τις όποιες αγκυλώσεις, για να διαμορφώσουμε συνθήκες και όρους, μέσα στις οποίες ο Έλληνας νέος θα μπορεί να αποκτήσει εκείνη τη γνώση, που θα του είναι απαραίτητη, για να μπορέσει να συναγωνιστεί, να επιβιώσει μέσα στον ανταγωνισμό, που διαμορφώνει το νέο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον παγκοσμίως.

Το έρωτημα, λοιπόν, είναι: Ποιος είναι ο νέος τύπος σχολείου, το νέο κοινωνικό, πνευματικό και εκπαιδευτικό εργαστήριο, που θα διαμορφώνει την προσωπικότητα του νέου πολίτη, ενός πολίτη που θα είναι καταναλωτικός; Θα είναι

πολίτης που θα είναι παραγωγική μηχανή χωρίς αίσθημα και συναίσθημα; Ή θα είναι ένας πολίτης, που θα μπορεί παράλληλα με τη δυνατότητα αξιοποίησης της γνώσης, χρησιμοποίησης των νέων δεδομένων να μπορεί παράλληλα να διατηρήσει και τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά;

Σε μια εποχή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπου οι άνεμοι του ατομοκεντρισμού και του κοινωνικού δαρβινισμού, οδηγούν τον άνθρωπο στον αυτισμό και στον ατομοκεντρισμό, σε μια εποχή που ο άνθρωπος δυστυχώς κάτω από το βάρος αυτών των καθημερινών συνθηκών έχει χάσει την εμπιστοσύνη του στις αξίες του ανθρωπισμού και πιστεύει στη φθορά των αξιμάτων της καθημερινότητας, οφείλουμε ως οργανωμένη κοινωνία να διαμορφώσουμε εκείνους τους μηχανισμούς αναχαίτισης αυτών των φαινομένων μέσα από ένα σύγχρονο σχολείο, στο οποίο ο νέος θα μπορεί να αξιοποιεί όλες τις δημιουργικές του δυνατότητες, μέσα από την κατοχύρωση του δικαιώματος προσπέλασης σ' αυτές τις γνώσεις.

Το δε επίκεντρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτού του νέου τύπου σχολείου είναι ο εκπαιδευτικός. Θέλουμε, λοιπόν, έναν εκπαιδευτικό, που με τα σημερινά δεδομένα δεν θα παίζει μόνο το ρόλο του εκπαιδευτικού, που θα διδάξει τους μηχανισμούς και τις μεθόδους στο νέο, για να μπορεί να αποκτήσει τη γνώση, να γίνεται ένας πολίτης με κρίση, με δυνατότητα κρίσης, σύγκρισης και διάκρισης, να μπορεί να είναι πολίτης αυτόνομος, αυτοδύναμος, πολίτης αυτόφωτος, που θα μπορεί να έχει τη δυνατότητα να επιλέγει τη ζωή του και να αντιστέκεται στις επιλογές, που θα θέλουν να του επιβάλουν. Θέλουμε, λοιπόν, έναν εκπαιδευτικό, ο οποίος πραγματικά να μπορεί να δικαιώσει τις προσδοκίες του λαού και της κοινωνίας. Πώς όμως θα δημιουργήσουμε έναν τέτοιο εκπαιδευτικό; Πώς δηλαδή θα του δώσουμε τη δυνατότητα έξω από αυτήν του την υποχρέωση να καλύψει ακόμα και το κενό, που σήμερα ο γονιός, κάτω από το βάρος της καθημερινότητας και της ανάγκης δεύτερης εργασίας δεν μπορεί να προσφέρει στο παιδί αυτό που θα μπορούσε να του προσφέρει στον ελεύθερο χρόνο του; Πώς θα μπορούσαμε να του δώσουμε τη δυνατότητα ακόμα να καλύψει και την προσφορά της γιαγιάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που μέσα από το παραμύθι προσέφερε την αισθητική στο παιδί, τη γιαγιά που λείπει σήμερα από την ελληνική οικογένεια; Κάτω από το βάρος των σημερινών καθημερινών οικονομικών αναγκών, σήμερα η γιαγιά είναι στο γηροκομείο.

Θέλουμε, λοιπόν, έναν εκπαιδευτικό τον οποίο θα πρέπει να τον έχουμε προετοιμάσει. Πρέπει, λοιπόν, να δώσουμε σε όλους τους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα μέσα από επιμορφωτικά προγράμματα, επιμορφωτικά προγράμματα ουσίας χωρίς να είναι η οικονομική τους θέση συνάρτηση της δυνατότητας να αποκτούν αυτές τις γνώσεις να μπορούν όλοι αυτοί που έχουν τις δυνατότητες να τις αξιοποιήσουν μέσα από επιμορφωτικά προγράμματα, για να μπορούν μέσα σε ένα νέο σύστημα αξιολόγησης να κρίνονται οι καλύτεροι.

Έρχεται, λοιπόν, το ζήτημα της επετηρίδας. Παλιότερα προσέφερε, γιατί πραγματικά υπήρχαν ιστορικοί λόγοι που έπρεπε να επιβληθεί ένα τέτοιο σύστημα, ένα σύστημα που, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει εμπεδωθεί στη συνείδηση του λαού ως αξιοκρατικό.

Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, είναι μεγάλο το ρίσκο που αναλαμβάνει η Κυβέρνηση και σεις προσωπικά. Πρέπει, λοιπόν, το σύστημα που θα έρθει να καλύψει το καταργούμενο σύστημα να είναι εξίσου αξιόπιστο και να εμπεδωθεί γρήγορα στη συνείδηση του ελληνικού λαού.

Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι ότι μέσα απ' αυτό το νέο σύστημα θα κρίνονται αξιοκρατικά από τη μια μεριά, αλλά και θα επιλέγονται οι καλύτεροι για να αιμοδοτούν, αυτό το σύστημα το οποίο έχει ανάγκη η χώρα, ένα σύγχρονο σύστημα, ένα σύγχρονο σχολείο που θα αποτελεί πραγματικά την κυψέλη διαμόρφωσης της προσωπικότητας των νέων πολιτών, για να φτιάξουμε πολίτες όχι ευνοχησμένους, όχι παθητικούς δέκτες αποδοχής ρύθμισης της τύχης τους, αλλά πολίτες που θα μπορούν να διεκδικούν τη ζωή τους και να προσφέρουν στην κοινωνία. Πολίτες που να έχουν μέσα τους τα στοιχεία της αλληλεγγύης για να φτιάξουν μια κοινωνία ανθρωποκεντρική,

μια κοινωνία που να αποπνέει στοιχεία αλληλεγγύης, μια κοινωνία που να διατηρήσει τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά, για να μην αφήσουμε, κυρίες και κύριοι, την κοινωνία να διολισθήσει σε συμπεριφορές και σε ατραπούς που θα την οδηγούν σε υπάνθρωπες λειτουργίες και συμπεριφορές.

Εμείς πιστεύουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με τις μεταρρυθμίσεις που εισάγει ο νέος αυτός νόμος, ένας νόμος που αποτυπώνει τη βούληση της σημερινής Κυβέρνησης, μια γενναία προσπάθεια -έλεγε ο Γεώργιος Παπανδρέου ότι οι μεταρρυθμίσεις χρειάζονται γενναιότητα- και νομίζω ότι έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση, χωρίς να υπολογίζει ενδεχομένως και το πολιτικό κόστος, να προχωρήσει σ' αυτές τις παρεμβάσεις και τις τομές γιατί ακριβώς πιστεύουμε ότι μόνο έτσι θα αιμοδοτήσουμε το σύστημα, θα διαμορφώσουμε εκείνες τις συνθήκες και τους όρους που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των καιρών και στις απαιτήσεις τους.

Υπάρχουν όμως, ορισμένα επιμέρους ζητήματα. Είναι το ζήτημα, κύριε Υπουργέ, των καθηγητών και των δασκάλων που διδάσκουν σήμερα ως αναπληρωτές στα σχολεία. Πιστεύω ότι έχετε όλη τη διάθεση και στην κατ' άρθρον συζήτηση, να βρεθεί μια λύση για τους ανθρώπους που ακόμα προτίμησαν να πάνε σε παραμεθόριες περιοχές, σε άγονες περιοχές, γιατί πραγματικά πιστεύουν στο ρόλο του εκπαιδευτικού. Και αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να μην τους αδικήσουμε. Πρέπει να τους δώσουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο εκπαιδευτικό σύστημα, έστω μεσοπρόθεσμα, γιατί πραγματικά είναι άνθρωποι που επέλεξαν να υπηρετήσουν αυτόν τον ευαίσθητο τομέα της εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς πιστεύουμε ότι το δημόσιο σχολείο -όσοι το πιστεύουμε αυτό το δημόσιο σχολείο και δεν υποκρινόμαστε, όσοι στέλνουμε τα παιδιά μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το δημόσιο σχολείο, γιατί πιστεύουμε μέσα απ' αυτό μπορεί να αναδειχθούν οι προσωπικότητες που προσδοκούμε- πρέπει να το στηρίξουμε, να γίνουμε κοινωνοί αυτής της μεγάλης προσπάθειας. Πρέπει να απαλλαγούμε από τις μικροκομματικές προκαταλήψεις και τις στενοκομματικές αντιλήψεις. Πρέπει να γίνουμε κοινωνοί αυτής της προσπάθειας, γιατί αυτός είναι ο σκοπός που πρέπει να υπηρετήσουμε. Πρέπει να συμπληρώσουμε με τις καλύτερες σκέψεις μας αυτήν τη μεταρρύθμιση για να υπηρετήσει την κοινωνία, για να δώσει προοπτική. Δεν έχει να κερδίσει κανένας αν αποτύχει αυτή η μεταρρύθμιση. Έχουμε να χάσουμε όλοι. Έχουμε όμως, να κερδίσουμε όλοι αν με τη συμμετοχή μας, με τη συμβολή μας, με τη μεγαλοκαρδία μας, μπορέσουμε πραγματικά να συμβάλουμε με τη σκέψη μας στον εμπλουτισμό αυτής της μεγάλης μεταρρύθμισης.

Εμείς πιστεύουμε ότι το μέλλον θα μας δικαιώσει. Εάν δεν μας δικαιώσει, ο ελληνικός λαός θα κρίνει τη σημερινή Κυβέρνηση και τον σημερινό Πρωθυπουργό και τον αρμόδιο Υπουργό που φέρνει τη μεταρρύθμιση αυτή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας αυτήν την παρέμβασή μου, καλώ όλους και στην κατ' άρθρο συζήτηση να αναλογιστούμε, ότι πρέπει να συνεισφέρουμε ώστε να βελτιώσουμε αυτήν την προσπάθεια, γιατί μόνο έτσι θα υπηρετήσουμε την κοινωνία μέσα από ένα σύστημα δωρεάν παιδείας που θα πρέπει να το προστατεύσουμε για να μη νοιώσουν οι νέοι εκείνο που ένοιωσαν εκείνοι που πήγαν στον Υπουργό Θηβαίο πριν από δεκαετίες και τους είπε: "Να κλαίτε τη μοίρα σας που γεννηθήκατε φτωχοί".

Πρέπει να δώσουμε το δικαίωμα σε όλους τους νέους ανεξάρτητα από κοινωνική και οικονομική θέση να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους δυνατότητες μέσα από ένα αξιόπιστο σύστημα που θα μπορεί να στέκεται ανταγωνιστικά μέσα από την καλλιέργεια και την ανάπτυξη του ελληνικού πολιτισμού που θα αποτελεί τη νέα ιδεολογία του Ελληνισμού. Μέσα από την εμπέδωση του πολιτισμού, μέσα από ένα τέτοιο σχολείο θα μπορέσουμε πραγματικά να δώσουμε το σημαντικό αισθητικό παρόν μας στην Ευρώπη, στην αυριανή κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλοί είναι οι νόμοι που ψηφίζονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και περνούν απαρατήρητοι από την κοινωνία, τους φορείς και τους πολίτες, παρά το γεγονός ότι αναφέρονται σε σημαντικά θέματα που προσδιορίζουν την οικονομική, την κοινωνική και την προσωπική ζωή των πολιτών. Είναι λίγοι όμως οι νόμοι που ακόμη και η αναγγελία της πρόθεσης της Κυβέρνησης για κατάθεση, είναι αρκετή για να προκαλέσει το ενδιαφέρον των πολιτικών κομμάτων, της κοινής γνώμης, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των απλών πολιτών.

Ένας τέτοιος νόμος που προσελκύει το ενδιαφέρον και αγκυλιάζεται απ' όλη την κοινωνία, από τα παιδιά, με το δικό τους φυσικά τρόπο, από τη νεολαία μας, από τους γονείς, από την εκπαιδευτική κοινότητα, από τους παραγωγικούς φορείς, είναι ο νόμος το σχέδιο του οποίου σήμερα συζητούμε και αφορά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που επιχειρείται από τη σημερινή Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Φυσικά, μόνο μια κυβέρνηση ΠΑ.ΣΟ.Κ. προωθεί μεταρρυθμίσεις, προχωρεί σε ρήξεις με το παλιό, αναζητά το νέο, μετασχηματίζει οράματα και στόχους σε πράξη. Και θα ήταν αρκετή μια σύντομη αναφορά στα τέσσερα χρόνια που πέρασαν από το 1993 μέχρι σήμερα με κυβερνήσεις του αείμνηστου Προέδρου μας Ανδρέα Παπανδρέου και του σημερινού Πρωθυπουργού και γέγνη μας, Κώστα Σημίτη.

Τέτοιοι, λοιπόν, νόμοι μεταρρυθμιστικοί και βαθιά εκσυγχρονιστικοί ήταν ο νόμος για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ο νόμος 2190 για αξιοκρατικές προσλήψεις στο δημόσιο, ο νόμος για την περιφερειακή συγκρότηση της χώρας, ο νόμος για τον κύριο κλάδο ασφάλισης των αγροτών, ο νόμος για τις συνενώσεις των ΟΤΑ, που σε λίγες μέρες πιστεύω, ότι θα ψηφίσουμε εδώ στη Βουλή, καθώς και άλλοι νόμοι, μικρότερης εμβέλειας, αλλά πολύ σημαντικοί για το δημοκρατικό εκσυγχρονισμό της χώρας.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, εσείς που εισηγήσθε το νομοσχέδιο αυτό και εμείς οι Βουλευτές που με την ψήφο μας θα δημιουργήσουμε εκείνο το θεσμικό πλαίσιο εγκαταλείποντας τον αιώνα που φεύγει εκείνα που μας εμπόδισαν να ανεβάσουμε τον ήλιο της παιδείας μας πιο ψηλά, θα πρέπει να θεωρούμε τους εαυτούς μας ευτυχείς.

Ποιοι, όμως, είναι οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία αυτήν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που επιχειρείται; Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους με τόσο ενδιαφέρον αναμένει η κοινωνία την ψήφιση και στη συνέχεια την εφαρμογή του; Κατά την άποψή μου, δύο είναι οι βασικές αιτίες που καθιστούν επιτακτική την ανάγκη να προχωρήσουμε γρήγορα στις ρυθμίσεις που προβλέπει η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση.

Η μέχρι τώρα κατάσταση στο χώρο της εκπαίδευσης, δηλαδή οι γενικές εξετάσεις, η συνεχής αναζήτηση ενός τύπου λυκείου, η έλλειψη ουσιαστικής σύνδεσης των διαφόρων βαθμίδων της εκπαίδευσης, η φοιτητική μετανάστευση, η διδόνκωση της παραπαιδείας και άλλες λιγότερο σημαντικές παρενέργειες αυτής της παθογένειας, αναζητούν σήμερα απαντήσεις.

Απαιτούν τώρα λύσεις, πιέζουν άμεσα για διεξόδους, οι οποίες μπορούν και πρέπει να δοθούν μέσα από μια τολμηρή και αποτελεσματική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Η δεύτερη, η άλλη βασική αιτία, προσδιορίζεται από μια θετική προσέγγιση των αναγκών της εκπαίδευσής μας, ώστε αυτή να αποτελέσει τη βάση στην οποία θα στηριχθεί η ισότιμη παρουσία της πατρίδας μας στην οικονομική, επιστημονική και παραγωγική προοπτική στο μέλλον.

Η άρνηση, λοιπόν, από τη μια μεριά όλων όσων μας κούρασαν, όλων όσων μας κράτησαν μακριά από μια παράλληλη προς άλλους λαούς πρόοδο της παιδείας μας και η αποδοχή από την άλλη πλευρά των νέων προκλήσεων της επιστήμης, της τεχνολογίας, της παραγωγής, της οικονομίας, διαμορφώνουν τη συνισταμένη της αναγκαίας σήμερα προσπάθειας στο χώρο της

εκπαίδευσης.

Κεντρικό, λοιπόν, μήνυμα απ' αυτούς τους συλλογισμούς είναι: Μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση τώρα!

Αυτό, σαν απάντηση σε όσες φωνές εδώ μέσα -πολλές φορές ίσως και καλοπροαίρετα- μιλούν για απόσυρση του νομοσχεδίου, για αναβολές, για καθυστερήσεις, προβάλλουν διαδικαστικούς λόγους για το διάλογο, χάνοντας την ουσία της όλης προσπάθειας.

Έρχομαι τώρα στην ουσία του νομοσχεδίου.

Κεντρικό σημείο, λοιπόν, αυτής της μεταρρύθμισης που επιχειρείται είναι η κατάργηση των γενικών εξετάσεων, η οποία όμως συνοδεύεται από δύο κύριες αναγκαίες και τομές:

Η πρώτη είναι το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τη λειτουργία των συμβατικών σημερινών προγραμμάτων, με τη λειτουργία των προγραμμάτων επιλογής και του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η δεύτερη είναι η καθιέρωση του ενιαίου λυκείου.

Η ανάγκη εξυπηρέτησης αυτών των κεντρικών στόχων της μεταρρύθμισης, προσδιορίζει στη συνέχεια και τις άλλες αλλαγές που προβλέπει το νομοσχέδιο. Και αυτά, σαν απάντηση στο ότι τελικά η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που επιχειρείται, δεν είναι μόνο η επετηρίδα.

Έχουμε, λοιπόν, μια λογική συνέχεια όλων αυτών τα οποία προβλέπονται από το νομοσχέδιο, όπως παραδείγματος χάρι η καθιέρωση της συνεχούς και ήπιας παιδαγωγικής αξιολόγησης, η οποία αμβλύνει το άγχος των μαθητών και εξουδετερώνει τον παράγοντα τύχη, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται ένα πιο έγκυρο και αξιόπιστο αποτέλεσμα, που αυξάνει και το ενδιαφέρον των μαθητών και ξαναφέρει το μαθητή στο σχολείο.

Δεύτερον, η αλλαγή του τρόπου πρόσληψης των εκπαιδευτικών, η οποία δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά εντάσσεται στην εξυπηρέτηση των στόχων της λειτουργίας ενός αναβαθμισμένου λυκείου που θα παρέχει παιδεία υψηλού επιπέδου, θα προσφέρει στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις για τη συνέχιση των σπουδών τους στην επόμενη βαθμίδα, καθώς και θα τους προετοιμάζει, ύστερα από εξειδίκευση, για την αγορά εργασίας.

Όμως τα κοινωνικά προβλήματα που έχουν σχέση με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την ώριμη προσδοκία των εκπαιδευτικών για διορισμό, πρέπει να λυθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο μεταβατικό στάδιο της ολοκλήρωσης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, κάτι που επιχειρείται και από το σχέδιο νόμου και φυσικά, προκύπτει από τις δηλώσεις και τις δεσμεύσεις του Υπουργού Παιδείας του κ. Γεράσιμου Αρσένη, ιδιαίτερα σχετικά με την αντιμετώπιση των αναπληρωτών. Και εδώ θα συμπληρώνα και φυσικά και όσων άλλων έχουν ασχοληθεί, είτε εργαζόμενοι στα ΤΕΙ σαν ωρομίσθιοι είτε εργαζόμενοι στα ΙΕΚ είτε σε κάποιες στρατιωτικές σχολές.

Τρίτον, η για πολλά χρόνια απουσία αξιολόγησης στον εκπαιδευτικό χώρο επιβάλλει την ανάγκη αξιολόγησης όλων των συντελεστών της εκπαίδευσης, των υποδομών, του εξοπλισμού, της διακτέας ύλης, της οργάνωσης και λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Τέταρτον, η προετοιμασία αναλυτικών προγραμμάτων και η συγγραφή βιβλίων που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της μάθησης, ανάπτυξης της κριτικής σκέψης και της δημιουργικής ικανότητας και θα διευκολύνουν την αξιολόγηση και την κατεύθυνση των μαθητών προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επίσης, σαν πέμπτο, θα ανέφερα την εφαρμογή προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες, που συμπληρώνουν την παρέμβαση στο στάδιο του λυκείου.

Όλες αυτές είναι παρεμβάσεις που μπορούμε να πούμε, ότι αποτελούν και προϋποθέσεις και αναγκαίες, αλλά και μια συνέχεια της κατάργησης των γενικών εξετάσεων.

Έκτον, θα ήθελα να αναφέρω τη δημιουργία και λειτουργία του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου, το οποίο, πέρα από την παιδαγωγική και μορφωτική διάσταση, ενισχύει το ρόλο της κρατικής μέριμνας για εξυπηρέτηση των γονέων και τη μείωση των μορφωτικών και κοινωνικών διακρίσεων.

Ένα ουσιαστικό στοιχείο όμως αυτής της συνολικής παρέμβασης που επιχειρείται από το νομοσχέδιο είναι ο προσδιορισμός των εκπαιδευτικών στόχων κάθε σχολικής βαθμίδας, αλλά και του συνόλου της εκπαιδευτικής πυραμίδας, καθώς και η σύνδεση των διαδοχικών σχολικών βαθμίδων μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, η μεγάλη πλειοψηφία των εκπαιδευτικών συμφωνεί με την ανάγκη της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Γι' αυτό να είσατε σίγουρος. Όμως εκφράζουν κάποιους φόβους και κάποιες επιφυλάξεις για το αδιάβλητο και αποτελεσματικό του νέου τρόπου πρόσληψης των εκπαιδευτικών. Επίσης, θα έλεγα ότι δέχονται -έχουμε συζητήσει με εκπαιδευτικούς- την ανάγκη αξιολόγησης του εκπαιδευτικού αποτελέσματος και της εκπαιδευτικής μονάδας, ενώ για την αξιολόγηση των ιδίων ισχυρίζονται ότι οι εκπαιδευτικοί αξιολογούνται καθημερινά από τους μαθητές μπροστά στον πίνακα. Αυτό είναι αλήθεια. Αξιολογούνται καθημερινά.

Όμως, το ερώτημα που προκύπτει -και αυτό το ερώτημα το απευθύνω προς τους εκπαιδευτικούς και φυσικά προς την ελληνική κοινωνία- είναι το ποιος και πώς αξιοποιεί έστω αυτό το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης. Απάντηση δεν υπάρχει τουλάχιστον από τους εκπαιδευτικούς. Εμείς, όμως, έχουμε απάντηση και η Κυβέρνηση έχει απάντηση γι' αυτό προωθεί μία διαδικασία αξιολόγησης. Κύριε Υπουργέ, χωρίς να αλλοιώνεται η φιλοσοφία της προσπάθειας, χωρίς να χάνονται οι στόχοι αυτής της μεγάλης επιλογής, πρέπει να εξαντλήσει η Κυβέρνηση τη δημοκρατική και κοινωνική ευαισθησία, η οποία πραγματικά τη διακρίνει για όσους υποψήφιους εκπαιδευτικούς έχουν συμπληρώσει ένα σχετικά ώριμο χρόνο προσδοκίας για διορισμό φυσικά και για όσους έχουν ήδη προσανατολιστεί επαγγελματικά στο χώρο της εκπαίδευσης και ανέφερα προηγούμενως τους αναπληρωτές, αυτούς που εργάζονται στα ΤΕΙ, ΙΕΚ κλπ.

Να πείσουμε, επίσης, κύριε Υπουργέ, με εγγυήσεις, οι οποίες θα φθάνουν στο μέλλον και δεν θα σταματούν μόνο στο αύριο, για το αξιοκρατικό και αμερόληπτο των προσλήψεων και της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Να πείσουμε ακόμα τους δασκάλους των παιδιών μας, οι οποίοι αποτελούν, μαζί με άλλες σημαντικές παραμέτρους, την ψυχή του εκπαιδευτικού συστήματος και την κύρια παράμετρο από την οποία θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι σίγουρος ότι η αναγνώριση του δύσκολου έργου των εκπαιδευτικών, που με αυτήν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα γίνει ακόμα πιο ουσιαστικό, αλλά και πιο δύσκολο, δεν θα αργήσει ν' αναγνωρισθεί από την ελληνική κοινωνία. Όμως αυτή η αναγνώριση είμαι σίγουρος ότι θα συνοδευτεί και από μία αναγνώριση της ανάγκης ενός δικού τους μισθολογίου, κύριε Υπουργέ, που νομίζω ότι γρήγορα πρέπει να προχωρήσει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σαρρής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση στον ευαίσθητο χώρο της ελληνικής παιδείας που επιχειρείται με το παρόν σχέδιο νόμου, το οποίο συζητούμε στην Αίθουσα της Βουλής επί της αρχής, αποτελεί τη μεγαλύτερη και σοβαρότερη μεταρρύθμιση στο χώρο της παιδείας από το 1964, από τη μεταρρύθμιση Γεωργίου Παπανδρέου και Παπανούτσου.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα εισάγει toλμηρές καινοτομίες. Και η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία είναι toλμηρή και χαρακτηρίζεται ως τέτοια, γιατί αποπειράται να κάνει σημαντικές ρήξεις με κατεστημένες αντιλήψεις και συμφέροντα που μέχρι σήμερα αποτελούσαν "ταμπού" για λόγους κακώς εννοούμενου πολιτικού κόστους σε βάρος της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της ποιότητάς της.

Οι σημαντικές καινοτομίες που εισάγει είναι αρκετές. Εισάγει το

ενιαίο λύκειο που θα επιτευχθεί είτε με τη σταδιακή δημιουργία των νέων κατευθύνσεων στα λειτουργούντα γενικά λύκεια είτε με τη συγχώνευση των δύο αυτών τύπων λυκείου. Θα εφαρμοστεί δε από το έτος 1997-1998.

Η κατοχή του εθνικού απολυτηρίου του ενιαίου λυκείου αποτελεί επαρκή τίτλο για διορισμό στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, εισαγωγή στα προγράμματα σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο κλπ.

Πριν αρκετά χρόνια ο περιορισμός του αριθμού των εισαγομένων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπάκουε στη λογική ότι παράγουμε επιστήμονες που μπορούν να απορροφηθούν από την παραγωγική διαδικασία. Και εκεί υπεισέρχοντο οι ταξικές διακρίσεις όπου αυτοί που είχαν χρήματα μπορούσαν να σπουδάσουν. Και ήλθε η τομή της δωρεάν παιδείας του Γεωργίου Παπανδρέου το '64 να σπάσει αυτήν τη λογική.

Όμως, η ανάγκη για μάθηση αλλά και κοινωνικό prestige οδήγησε στη φοιτητική μαζική μετανάστευση και στη συνέχεια με την παλιννόστηση των φοιτητών μεταναστών και την αναγνώριση του πτυχίου τους από το ΔΙΚΑΤΣΑ ανετράπη η όποια ισορροπία υπήρχε και δημιουργήθηκε το λεγόμενο πνευματικό προλεταριάτο.

Το κόστος αυτής της μετακίνησης προς το εξωτερικό και της επανόδου, είναι τεράστιο και από οικονομική, αλλά ιδιαίτερα από κοινωνική άποψη. Με την αποδέσμευση, λοιπόν, της εισαγωγής, της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που επιχειρείται με το παρόν νομοσχέδιο, δίδεται λύση σ' αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που βέβαια προυποθέτει την αντίληψη ότι άλλο μόρφωση και άλλο επαγγελματική αποκατάσταση. Υπάρχει αποσύνδεση απ' αυτά τα δύο.

Ακόμη, η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση χωρίς να παραβλέπει τον έλεγχο των γνώσεων του μαθητή δίνει προτεραιότητα στην αξιολόγηση της κριτικής του ιδιαίτερα σκέψης, της συνθετικής και δημιουργικής του ικανότητας. Το σύστημα αξιολόγησης είναι αντικειμενικό και αδιάβλητο γιατί συνδυάζει την αξιολόγηση των μαθητών από τους δασκάλους με την αξιολόγηση εξωτερικών βαθμολογητών που δεν γνωρίζουν προσωπικά τα παιδιά, χωρίς όμως να απομακρύνει τους μαθητές από το φυσικό τους σχολικό χώρο. Στηρίζεται δε σε όλα τα διδασκόμενα μαθήματα και όχι μόνο σ' ένα μικρό μέρος όπως συνέβαινε με τις δέσμες. Το στοιχείο αυτό θα αυξήσει το ενδιαφέρον του μαθητή για όλα ανεξαίρετως τα σχολικά του μαθήματα και θα τον ξαναφέρει στο σχολείο, ιδιαίτερα θα του μάθει καλύτερα την ιστορία και την ελληνική γλώσσα, γιατί δυστυχώς ένα μεγάλο κομμάτι της σημερινής νεολαίας την αγνοεί.

Κατηγορούμενο το σύστημα αυτό από κάποιους προηγούμενους ομιλητές ακούστηκε ότι αυτό θα μετατρέψει το λύκειο σ' ένα συνεχές εξεταστικό κέντρο. Δεν ισχύει αυτός ο ισχυρισμός, αυτό το επιχείρημα, γιατί πουθενά δεν προστίθενται νέες εξετάσεις σε σχέση με ό,τι συνέβαινε μέχρι σήμερα. Έχουμε περισσότερο ποιοτική και όχι ποσοτική μεταβολή.

Ούτε η παραπαιδεία θα αυξηθεί μια που για να κάνει κανείς φροντιστήριο πρέπει να κάνει πλέον σε όλα τα μαθήματα και όχι στα τέσσερα της δέσμης. Βέβαια, η ανάπτυξη της παραπαιδείας οφείλεται στον μέχρι σήμερα ανελέητο ανταγωνισμό που δεν θα υπάρχει τώρα. Δεν θα υπάρχει το άγχος του ανταγωνισμού. Και ακόμη στηρίχθηκε η παραπαιδεία στην υποβάθμιση της ποιότητας των σπουδών του λυκείου κυρίως. Και οι δύο αυτοί παράγοντες αίρονται με την προτεινόμενη αυτή μεταρρύθμιση.

Ακόμα η δωρεάν παροχή βοήθειας στους αδύνατους μαθητές μέσω της ενισχυτικής διδασκαλίας και η πιθανή κατάργηση των επανεξετάσεων θα επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη της παραπαιδείας. Έτσι, λοιπόν, πιστεύουμε ότι τμηματικά θα εκλείψει.

Μία άλλη καινοτομία που εισάγεται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι η κλιμακωτή κατάργηση της επετηρίδας και ο διορισμός των εκπαιδευτικών με βάση την ημερομηνία λήψης των πτυχίων των. Η Ελλάδα έχει το μοναδικό "προνόμιο" για το διορισμό εκπαιδευτικών με το σύστημα της επετηρίδας. Η συντριπτική πλειοψηφία των ανισοκύχων πτυχιούχων πανεπιστημίων ή κατόχων τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών περιμέ-

νοντας δέκα και δεκαπέντε χρόνια να διοριστούν με αυτό το σύστημα σταδιοδρομώντας εκτός της εκπαίδευσης διαρρέουν σε ΔΕΚΟ σε τράπεζες ή στον ιδιωτικό τομέα. Έτσι υπάρχει μία σημαντική απώλεια έμφυχου υλικού που είναι ανοιχτή πληγή για την παιδεία. Η απώλεια των χρημάτων που επενδύθηκαν σε αυτούς για το κράτος είναι μεγάλη.

Η πενταετής δε μεταβατική περίοδος κατάργησης της επετηρίδας δίνει λύση στο πρόβλημα με ήπιο τρόπο. Αυτοί που θα διορίζονταν στο ορατό μέλλον θα διοριστούν και εκείνοι που δεν θα διορίζονταν ποτέ, έχουν πλέον σοβαρές ελπίδες διορισμού εφόσον ανταπεξέλθουν επιτυχώς στη διαδικασία που θα είναι άκρως αντικειμενική.

Αλλά και στον τομέα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών οι πολέμιοι αυτής της καινοτομίας μιλούν για "επιθεωρητισμό". Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι από το 1980 στον υπηρεσιακό φάκελο κανενός εκπαιδευτικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν έχει καταχωρηθεί ούτε το παραμικρό για το τι έργο έχουν κάνει και πώς το έκαναν. Η μη αξιολόγηση, λοιπόν, του εκπαιδευτικού έργου έχει σαν αποτέλεσμα η επιλογή των διευθυντών που γινόταν μέχρι τώρα, των σχολικών συμβούλων, των προϊσταμένων εκπαίδευσης να φαίνεται ότι είναι αποτέλεσμα κομματικής συναλλαγής και επιλογής γεγονότος που τους καθιστά πρόσωπα μειωμένου κύρους στην εκπαιδευτική κοινότητα όσο και αν είναι ικανοί, έστω και αν επελέγησαν αξιοκρατικά με όλες τις αυτονόητα δυσμενείς συνέπειες. Η αντικειμενική, λοιπόν, αξιολόγηση των εκπαιδευτικών θα δημιουργήσει σαφώς τις προϋποθέσεις για αναβάθμιση του έργου τους.

Ακόμη η καινοτομία που εισάγεται του ολοήμερου νηπιαγωγείου-δημοτικού σχολείου είναι σημαντική μια που ήδη λειτούργουν στη χώρα εκατοντάδες νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία με ωράριο 8.00' - έως 16.00'. Αυτό το επέβαλαν λόγοι κοινωνικοί, οικονομικοί, όπως η εργασία των δύο γονιών. Είναι υπό την εποπτεία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Είναι πλέον ένα ώριμο αίτημα η επέκταση σε όλη τη χώρα ενός θεσμού ο οποίος έχει επιτυχώς δοκιμαστεί.

Αλλά και τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας είναι μία σημαντική καινοτομία. Σε πολλούς νομούς της χώρας ένας πολύ μεγάλος αριθμός μαθητών μέχρι και 25% δεν ολοκληρώνει την υποχρεωτική εκπαίδευση με δυσάρεστα επακόλουθα για την επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση. Σε αυτούς τους μαθητές δίνεται και σωστά μία δεύτερη ευκαιρία φοίτησής τους. Είναι πράγματι ένα σημαντικό μέτρο.

Η μεταρρύθμιση που προτείνεται στο χώρο της παιδείας σε μία περίοδο που η χώρα μας πρέπει όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να πρωταγωνιστήσει στο διεθνές ανελέητο ανταγωνισμό, είναι ιστορικής σημασίας και θα μείνει στην ιστορία. Επειδή όμως η επιτυχία της στηρίζεται στο υποκείμενο εφαρμογής αυτής της μεγάλης προσπάθειας που είναι οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί κινδυνεύει, αν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί δεν πιστέψουν σε αυτήν τη μεταρρύθμιση και δεν αγωνιστούν με πάθος για την εδραίωσή της. Γι' αυτό πρέπει να εξαντλήσετε, κύριε Υπουργέ, την υπομονή σας και με διάλογο και να δώσετε λύση στα αιτήματά τους που μπορούν και πρέπει να λυθούν όσα από αυτά μπορούν να λυθούν. Προσεγγίστε τους με την καλύτερη δυνατή διάθεση διότι είναι ουσιαστικά συνεργάτες σας και μαζί θα ολοκληρώσετε την προσπάθεια για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Θα είναι τραγικό αν αυτοί που πρέπει να σηκώσουν τη σημαία της μεγάλης αυτής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης απεργούν ή απέχουν από την όλη αυτή κοσμογονία που γίνεται και που πρόκειται να γίνει στο χώρο της παιδείας. Πρέπει και μπορείτε να τους πείσετε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Βλασσόπουλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο: "Ενιαίο Λύκειο,

πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις", που εισήχθη για συζήτηση στο θερινό τμήμα του Αυγούστου, αποτελεί ώριμο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας, αποτελεί καλύτερα αίτηση της ελληνικής κοινωνίας, αποτελεί νομοσχέδιο τομή, που μαζί με άλλα το ίδιο σπουδαία και συμπληρωματικά που θα ακολουθήσουν, αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης - τεχνική, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση δια βίου εκπαίδευση- προγράμματα σπουδών επιλογής και Ανοιχτό Πανεπιστήμιο που κατέθετο σήμερα το βράδυ στη Βουλή -παιδεία ομογενών- διαπολιτισμική εκπαίδευση κ.λπ. θα συντελέσουν στην αναγκαία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση για να μπορούμε σαν κοινωνία, σαν λαός και σαν έθνος να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις και στα κελύσματα των καιρών.

Πρέπει να ομολογηθεί πως τα τελευταία χρόνια έγιναν σημαντικές προσπάθειες στον τομέα του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που κατέπνυν να το καταστήσουν ευέλικτο, επίκαιρο και προσίτη στην ελληνική κοινωνία. Καθιέρωση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, επίλυση του γλωσσικού προβλήματος, αναμόρφωση της οργάνωσης και εκδημοκρατισμός της διοίκησης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και θέσπιση της λαϊκής συμμετοχής σε αυτήν, δημιουργία του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, ίδρυση των ΤΕΙ, αναδιοργάνωση των ΑΕΙ και δημοκρατικός τρόπος διοίκησής τους, δημιουργία του θεσμού της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, συστηματικοποίηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτών κ.λπ.

Στο λυκόφως όμως του εικοστού αιώνα και την ανατολή του εικοστού πρώτου, το εκπαιδευτικό μας σύστημα χρειάζεται το αναγκαίο ποιοτικό άλμα για να μπορέσει να ανταποκριθεί με επιτυχία στις σε παγκόσμιο επίπεδο αλλαγές στον τομέα της παραγωγής, στην ανάπτυξη της "κοινωνίας της γνώσης" και στις θεαματικές εξελίξεις της τεχνολογίας, ποιοτικό ιστορικό άλμα που θα καταστήσει την ελληνική κοινωνία ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο στο βαλκανικό χώρο και στη λεκάνη της Μεσογείου.

Με το νομοσχέδιο αυτό και με βάση τις προαναφερθείσες αρχές, προωθούνται: η δημιουργία του ενιαίου λυκείου, η κατάρτιση του συστήματος των γενικών εξετάσεων και η καθιέρωση νέας διαδικασίας πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η καθιέρωση του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου, η θέσπιση σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, η αλλαγή του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών, ο εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού ινστιτούτου, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τέλος η αναμόρφωση του σχολικού, επαγγελματικού προσανατολισμού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο σχέδιο νόμου επιχειρείται ένα μεγάλο, ένα πελώριο άλμα προς το 2000. Συγχαρητήρια για την τόλμη, στον Υπουργό, στον Υφυπουργό, στο Γενικό Γραμματέα και τους συνεργάτες τους. Τους βεβαιώνω πως η κοινωνία το περιμένει με ανυπομονησία και ανακούφιση.

Θα ήθελα με την άδειά σας, να κάνω κάποιες διαπιστώσεις και παρατηρήσεις επί του πολυνομοσχεδίου.

Διαπίστωση πρώτη: Στο συζητούμενο νομοσχέδιο η κοινωνική διάσταση της κοινωνικής μεταρρύθμισης είναι προφανής και αδιαμφισβήτητη. Το ολοήμερο νηπιαγωγείο και δημοτικό, το σχολείο δεύτερης ευκαιρίας, η ενισχυτική διδασκαλία, η δημιουργική απασχόληση, αποτελούν απτά δείγματα αυτής της πραγματικότητας.

Διαπίστωση δεύτερη: Επιχειρείται και επιτυγχάνεται η αποσύνδεση της γνώσης από την απασχόληση. Άλλο πανεπιστήμιο και πτυχίο και άλλο επαγγελματική κατοχύρωση και αποκατάσταση. Πρέπει να κατανοήσει η ελληνική κοινωνία, πρέπει να κατανοήσουμε όλοι πως το πτυχίο, το δίπλωμα, δεν αποτελεί εισιτήριο που οδηγεί στο μαγικό κόσμο της εργασίας και της απασχόλησης.

Διαπίστωση τρίτη: Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αφορά την κοινωνία. Δεν γίνεται για τους καθηγητές, τους δασκάλους, τους νηπιαγωγούς και τους εκπαιδευτικούς, γίνεται όμως με τους καθηγητές, τους δασκάλους και τους νηπιαγωγούς. Ποτέ

χωρίς αυτούς. Για το λόγο αυτό χρειάζονται ειδική προνομιακή μεταχείριση. Χρειάζεται ειδικό μισθολόγιο για τους διδασκάλους, χρειάζονται κίνητρα για τους εκπαιδευτικούς, χρειάζεται να τους δείξουμε, αλλά και να τους αποδεικνύουμε καθημερινά πως βρίσκονται στο κέντρο της μεγάλης μεταρρύθμισης.

Διαπίστωση τέταρτη. Η επετηρίδα και οι αναπληρωτές αποτελούν ένα μεγάλο πρόβλημα. Οι ρυθμίσεις που προτείνονται είναι ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες. Το ΑΣΕΠ, αποτελεί μια καλή λύση. Ίσως θα μπορούσε να σκεφθεί ο Υπουργός τη μετάθεση της ενάρξεως εφαρμογής κατά ένα χρόνο, αντί για το 1998, το 1999 ή την απομείωση των εισερχομένων στην εκπαίδευση από την επετηρίδα, από τα πέντε, στα έξι χρόνια. Ίσως θα μπορούσε να δεχθεί τη μοριοποίηση της διδακτικής εμπειρίας και προσφοράς των αναπληρωτών. Η αξιολόγηση επίσης του έργου των εκπαιδευτικών, της σχολικής μονάδας και της υλικοτεχνικής υποδομής τους και η αξιολόγηση των σχολικών βιβλίων, αποτελούν μια πανθομολογούμενη αναγκαιότητα. Η ανεύρεση αντικειμενικού και αξιόβλητου τρόπου αξιολόγησης και η δημιουργία σώματος αξιολογητών αποτελούν προκλήσεις, που εύκολα προσεγγίζονται και αντιμετωπίζονται, αν υπάρξει καλή θέληση και ειλικρίνεια απ' όλες τις πλευρές. Η ευρωπαϊκή εμπειρία αποτελεί ένα καλό προηγούμενο.

Διαπίστωση πέμπτη: Τι γίνεται με το κόστος μετάβασης στη μεταρρύθμιση, αυτό που λέγαμε ή λέμε προίκα στην παιδεία; Έχει υπολογιστεί το κόστος; Έχουν εξευρεθεί οι πόροι; Τι θα γίνει με τη δωρεάν παιδεία που έχει καταντήσει για πολλούς δωρεάν ανέξοδη σπατάλη; Τι θα γίνει με τα σχολικά βιβλία; Θα εξακολουθούμε να τα δίνουμε αφειδώς ή θα πρέπει να τα πληρώνει ο εύπορος, να τα χρεώνεται και να τα επιστρέφει ο φτωχός, ο άπορος; Στο σημείο αυτό υπάρχει μια ένσταση στην άποψη της έκδοσης διανομής και χρησιμοποίησης περισσότερων διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων, ένσταση που δέχεται "ένα βιβλίο και καλό", επειδή αποτελεί κοινό τόπο πως οι γνώσεις σήμερα αποκτώνται καλύτερα με πολλούς άλλους τρόπους, κύριε Υπουργέ και με εποπτικά μέσα, πολυμέσα, κλπ. Τι θα γίνει με την ιδιωτική εκπαίδευση, με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, που φυτρώνουν σαν μανιτάρια; Η απάντηση πρέπει να είναι πειστική και σύντομη.

Συνεχίζω με παρατηρήσεις.

Παρατήρηση πρώτη: Η εισαγωγή ενός εκπαιδευτικού στο σύστημα απαιτεί πρώτον, δίπλωμα, πτυχίο, δεύτερον, πιστοποιητικό παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, τρίτον διαγωνισμό σε τρία μαθήματα: I) γνωστικό αντικείμενο, II) οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης και III) παιδαγωγικά. Πουθενά δεν αναφέρεται η εξέταση στα ελληνικά. Είναι απαράδεκτο οι καθηγητές, οι δάσκαλοι, οι νηπιαγωγοί να μην έχουν επαρκή γνώση της γλώσσας μας.

Παρατήρηση δεύτερη: Ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πατρίδας μας είναι ο πολιτισμός, το παρελθόν, η κληρονομιά μας. Αυτό πρέπει κατ' εξοχήν να προβλεφθεί και να αξιοποιηθεί. Πρέπει να δοθεί έμφαση στην κλασική παιδεία, στην ελληνική παιδεία. Χωρίς αυτήν, η παιδεία του Έλληνα, θα είναι ημιτελής. Και εδώ τίθεται το ερώτημα: Τι θα γίνει με τα αρχαία και την επαναφορά τους στο γυμνάσιο; Είναι ένα τεράστιο θέμα το οποίο, περιμένει, ζητά απάντηση, κύριε Υπουργέ.

Παρατήρηση τρίτη: Η επιτυχία της μεταρρύθμισης, αυτού του μεγάλου και φιλόδοξου επιχειρήματος, θα εξαρτηθεί από την επιτυχία της εφαρμογής της από τον πρώτο κίονας μεταβατικό χρόνο. Αν η μεταβατική περίοδος του πρώτου χρόνου αποδώσει, τα πράγματα θα εξελιχθούν ομαλά, γιατί θα εξασφαλιστεί την ολόψυχη στήριξη της κοινωνίας. Για να επιτύχει η μετάβαση στη μεταρρύθμιση χρειάζεται να γίνει γρήγορα η κάλυψη των κενών θέσεων από τους αναπληρωτές. Χρειάζεται να στηρίζουν αυτήν την προσπάθεια οι εκπαιδευτικοί και αυτό πρέπει ιδιαίτερα να επισημανθεί. Γι' αυτό λέω ότι πρέπει να δώσουμε κίνητρα στους εκπαιδευτικούς, κίνητρα οικονομικά και όχι ηθικές αμοιβές.

Πρέπει να βελτιωθεί γρήγορα, να ενισχυθεί και να επεκταθεί η υποδομή, οι σχολικές αίθουσες και τα εποπτικά μέσα. Πρέπει γρήγορα να εκπονηθούν τα προγράμματα σπουδών και η συγγραφή των σχολικών βιβλίων. Επιμένω, ενός σχολικού βιβλίου για κάθε μάθημα. Ενός και καλού.

Κύριε Υπουργέ, το νομοσχέδιο ή πολυνομοσχεδίο σας, είναι φιλόδοξο, ριζοσπαστικό, άκρως μεταρρυθμιστικό και αναγκαίο. Γρήγορα θα γίνει νόμος, θα γίνει θεσμός και τομή. Τα δύσκολα θα αρχίσουν βέβαια από την επόμενη ημέρα της ψήφισής του. Είμαι βέβαιος πως θα αποδειχθεί το ίδιο καλός καπετάνιος, το ίδιο καλός τιμονιέρης και στην υλοποίησή του. Γιατί σ' αυτόν τον τόπο πρέπει να σταματήσουν κάποτε τα πειράματα, να σταματήσουν οι μαθητές μας, οι νέοι μας να αισθάνονται και να είναι πειραματόζωα.

Εγώ, θα υπερψηφίσω με ενθουσιασμό το νομοσχέδιο και καλώ όλους τους συναδέλφους να πράξουν το ίδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Παναγιώτου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητάμε το σχέδιο νόμου σε μία εποχή που χαρακτηρίζεται ως εποχή της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Μόνο στο δεύτερο μισό του αιώνα μας, σημειώθηκαν τόσες πολλές και τόσες σημαντικές εφευρέσεις και ανακαλύψεις, πραγματοποιήθηκαν τόσες πολλές πρόοδοι, περισσότερες και σημαντικότερες ίσως απ' ό,τι σε όλη την προηγούμενη ιστορία της ανθρωπότητας. Παραδείγματος χάρι, η διάσπαση του ατόμου, η έξοδος στο διάστημα, η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής, της πληροφορικής, της βιοτεχνολογίας, της ιατρικής και μιας σειράς άλλων επιστημών. Οι πρόοδοι στην επιστήμη και στην τεχνολογία συντελούνται με τόσο ταχείς ρυθμούς, που θα λέγαμε πως μέσα σε μία δεκαετία συσσωρεύονται τόσες επιστημονικές γνώσεις που σε προηγούμενες εποχές χρειάζονταν αρκετοί αιώνες.

Επίσης, η επιστήμη γίνεται ολοένα και περισσότερο παραγωγική δύναμη, συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και δρα καταλυτικά στις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. Έτσι, είναι δύσκολο να προβλέψουμε τις εξελίξεις που θα σημειωθούν στην κοινωνία, στις αμέσως επόμενες δεκαετίες, σε ποιες δηλαδή συνθήκες θα ζουν τα παιδιά μας.

Η επιστημονική γνώση και η τεχνολογική πρόοδος είναι κοινό αγαθό ή αλλιώς παγκόσμια περιουσία. Γι' αυτό πρέπει να είναι προσιτές σε όλους και να αποσκοπούν στη βελτίωση και όχι στην επιδείνωση της ζωής του ανθρώπου. Στην εποχή μας όμως που κυριαρχούν τα μονοπώλια, την πορεία αυτήν την χαρακτηρίζει μία αντιφατικότητα, μία διπλή τάση. Τα μονοπώλια από τη μία θέλουν και γι' αυτό ενθαρρύνουν την επιστημονικοτεχνική πρόοδο, γιατί με την ανάπτυξη κυρίως των νέων τεχνολογιών και την αξιοποίησή τους, αυξάνουν τα κέρδη τους και από την άλλη ορθώνουν φραγμούς στη μόρφωση των πλατειών λαϊκών μαζών για να μπορούν να κυριαρχούν και να τις εκμεταλλεύονται και μ' αυτόν τον τρόπο πάλι να αυξάνονται τα κέρδη τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Μέσα από αυτήν τη φαινομενική αντιφατικότητα, κυριαρχεί η δεύτερη τάση. Η κυριαρχία των μονοπωλίων στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, η ιδιοποίηση από αυτά των αποτελεσμάτων τους, αποτελεί τροχοπέδη στην πρόοδο και στη βελτίωση της ζωής του ανθρώπου.

Αυτό είναι ένα από τα κυρίαρχα προβλήματα της εποχής μας. Στη λογική αυτή, της εξυπηρέτησης των συμφερόντων των μονοπωλίων, είναι υποταγμένο και το σημερινό σχέδιο νόμου που συζητάμε.

Παρά τα όσα επικαλείται η Κυβέρνηση για την προοδευτικότητά του, αποτελεί ένα πραγματικόπισογύρισμα στα εκπαιδευτικά μας πράγματα.

Η τεκμηρίωση αυτού του ισχυρισμού καταδεικνύεται κυρίαρχα μέσα από τις ρυθμίσεις που προβλέπει για την αξιολόγηση

τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών. Η αξιολόγηση διαστρέφεται σε τέτοιο βαθμό που από μέθοδος αντικειμενικής αποτίμησης των γνώσεων των μαθητών μετατρέπεται σε κόσκινο, που ενισχύει τους ταχικούς φραγμούς σε βάρος των παιδιών των εργαζομένων. Διασπά την προσωπικότητα των μαθητών, τυποποιεί τη μεθοδολογία των εξετάσεων, δυσκολεύει τη σχέση ανάμεσα στον καθηγητή και στους μαθητές, αλλοιώνει την παιδαγωγική πλευρά της αξιολόγησης και σε τελική ανάλυση δεν αποδίδει αντικειμενικά το αν οι μαθητές έχουν ή όχι τις γνώσεις που το σχολείο τους δίνει καταλήγοντας σε μία φορμαλιστική διαδικασία, που έτσι και αλλιώς στρέφεται σε βάρος τους. Αυτός ο διάχυτος φορμαλισμός φαίνεται από τον τρόπο, από τις μεθόδους που θα εξετάζονται οι μαθητές. Είναι φανερό η τυποποίηση και, όπως γνωρίζετε, κύριοι Βουλευτές, η τυποποίηση στο σχολείο είναι ο εχθρός της δημιουργικής παρουσίας του μαθητή και ο πιο καλός σύμμαχος του αυταρχισμού. Διασπά τη ζωντανή σχέση μεταξύ του εκπαιδευτικού και του μαθητή, η οποία αποτελεί και τη βάση για την αξιοποίηση του μαθητή. Τελικά η διαδικασία αυτή εξελίσσεται σε μία άκρως αρνητική κατεύθυνση, αφού κατακερματίζει την αποτίμηση των γνώσεων και δοντά σε αυτό κατακερματίζει την προσωπικότητα του μαθητή που τον οδηγεί στη βαθμολογία, η οποία με πολλές, θα έλεγα, με ισχυρές πιθανότητες τελικά θα του είναι και άχρηστη. Δηλαδή, μέσα στο σχολείο διαμορφώνεται ένα αυταρχικό κλίμα, που δεν βοηθάει στη διαμόρφωση των μαθητών ως ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων.

Αλλά υπάρχει και μία άλλη πλευρά. Η μετατροπή του σχολείου σε ένα ιερό εξεταστικό κέντρο, αυξάνει την ανασφάλεια των μαθητών, τον ανταγωνισμό, τον ατομισμό και σε συνδυασμό με το μεγάλο άγχος που θα φορτωθούν οι μαθητές, γιατί η αποτυχία στις εξετάσεις θα μεταφράζεται σε αποτυχία εισαγωγής στα ΑΕΙ, θα αυξήσει την τάση απομάκρυνσης των μαθητών από το σχολείο.

Η εμπειρία που μας έρχεται από άλλες χώρες είναι αποκαλυπτική και επιβεβαιώνει την επιχειρηματολογία μας. Το γεγονός ότι η αποτυχία στις εξετάσεις θα αυξηθεί έρχεται να επιβεβαιωθεί και από μία άλλη πλευρά, από το ίδιο το νομοσχέδιο.

Η Κυβέρνηση αισθάνεται την ανάγκη να θεσπίσει το σχολείο της δεύτερης ευκαιρίας. Αυτό απορρέει ακριβώς από τη σκέψη ότι το ποσοστό αποτυχίας των μαθητών θα είναι μεγάλο και βέβαιο το πιθανότερο είναι οι αποτυχόντες μαθητές να οδηγηθούν είτε στην ιδιωτική εκπαίδευση είτε να γίνουν ανειδίκευτοι εργάτες.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παράλληλα για να ανταποκριθούν οι μαθητές στα ενισχυμένα καθήκοντά τους θα έχουν την ενίσχυση της φροντιστηριακής παρακολούθησης έξω από το σχολείο στη γνωστή παραπαιδεία. Αποτελεί μύθο ο ισχυρισμός ότι το παρόν σχέδιο νόμου θα καταφέρει ισχυρό πλήγμα στην παραπαιδεία. Παραβλέπεται η πραγματικότητα. Ήδη με την ανακοίνωση των μέτρων οι φροντιστές προσαρμόζονται άμεσα στη νέα κατάσταση και οι μαθητές εγγράφονται στα φροντιστήρια από τώρα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μπορούμε τώρα να αντληθούμε τη θέση του γονιού ως εργαζόμενου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Παναγιώτου, θα σας παρακαλούσα να τελειώσετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Δεν μίλησα δέκα λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν δικαιούσθε δέκα λεπτά. Έχετε ειδικό αγορητή. Είστε κόμμα κάτω από πενήντα Βουλευτές και σύμφωνα με τον Κανονισμό έχετε το ήμισυ του χρόνου.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Έπρεπε να μου το πείτε αυτό από την αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας είχα βάλει πέντε λεπτά από την αρχή.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Και άλλοι συνάδελφοι μίλησαν δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά οι άλλοι Βουλευτές ανήκουν σε κόμματα που έχουν πάνω από πενήντα Βουλευτές και δεν έχουν ειδικό αγορητή.

Τέλος πάντων, συντομεύετε όσο μπορείτε περισσότερο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Είναι γνωστό ότι ο ελληνικός λαός δαπανά περίπου ένα δισεκατομμύριο δραχμές την ημέρα για την εκπαίδευση των παιδιών του με κάθε τρόπο. Τώρα που οι εξετάσεις αναγορεύονται σε κυρίαρχο στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα στο σχολείο μπορούμε να σκεφθούμε τι πρόκειται να επακολουθήσει.

Οι γονείς θα πρέπει από το πρωί μέχρι το βράδυ να τρέχουν από τη μια δουλειά στην άλλη, για να εξασφαλίσουν τις αναγκαίες δαπάνες, δαπάνες που πέρνουν το χαρακτήρα των κεφαλαίων υψηλού ρίσκου, κατά το γνωστό οικονομικό όρο, αφού δεν υπάρχει καμιά εξασφάλιση για την επιτυχία των παιδιών τους.

Μηχανάκι ο μαθητής μέσα στο σχολείο, μηχανάκι και ο γονιός έξω από το σχολείο. Σε ένα περιβάλλον υψηλής ανεργίας και αβεβαιότητας το μόνο γνωστό αποτέλεσμα που από τώρα μπορούμε να προδιαγράψουμε είναι η οικονομική εξάντληση των γονιών και των εργαζομένων και η αβέβαιη προοπτική των μαθητών.

Και ρωτάμε: Αυτό το κλίμα που διαμορφώνεται μέσα και έξω από το σχολείο για την εργατική οικογένεια διαφεύγει της προσοχής της Κυβέρνησης;

Η απάντησή μας είναι κατηγορηματική. Όχι, η Κυβέρνηση γνωρίζει πολύ καλά τις συνέπειες της πολιτικής της. Αυτήν την πολιτική θέλει να εφαρμόσει και αυτήν εφαρμόζει. Επιθυμεί τον ταξικό διαχωρισμό των μαθητών και αυτόν προωθεί. Δεν είναι ένα λάθος της πολιτικής της. Αυτή είναι η πολιτική της. Ταξική και αδυσώπητη για τους εργαζόμενους και τα παιδιά τους. Πολιτική καρμίν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά τα άλλα, μπορεί η Κυβέρνηση να είναι περήφανη για τον φιλεργατισμό της.

Αλλά, κύριοι Βουλευτές, το κακό δεν σταματά εδώ. Η αξιολόγηση αφορά και το εκπαιδευτικό προσωπικό. Θεσπίζεται εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση. Εσωτερικά οι αξιολογητές θα είναι εκλεγμένοι της Κυβέρνησης κατά το γνωστό τρόπο, εξωτερικά το σώμα των πραιτωριανών αξιολογητών που θα ελέγχεται ασφυκτικά πάλι από την Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Λεβογιάννης έχει το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι άλλοι δεκαεπτά εγγεγραμμένοι και καλό θα είναι να αυτοπεριοριστούμε για να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα τελειώσουμε απόψε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μάλιστα, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Λεβογιάννη, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο για την παιδεία είναι μια πολύ σημαντική τομή στα εκπαιδευτικά πράγματα της πατρίδας μας.

Μετά το νόμο 1566/85, στον οποίο στηρίζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα ως σήμερα, το παρόν νομοσχέδιο έρχεται να λύσει, με τρόπο θα έλεγα ουσιαστικό, καίριας σημασίας ζητήματα, που αφορούν την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο νόμος 1566/85 ήταν μια επανάσταση στην παιδεία, όταν έγινε και αποτελεί το απόσταγμα όλων των προσπαθειών εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που έγιναν, τουλάχιστον στον αιώνα μας, προσπάθειες που τις περισσότερες φορές δεν καρποφόρησαν, αλλά και όσες φορές καρποφόρησαν, πολύ σύντομα ανατράπηκαν από τις συντηρητικές δυνάμεις της εποχής εκείνης.

Πολλές, όμως, από τις ρυθμίσεις του νόμου 1566/85 δεν κατέστη δυνατόν να υλοποιηθούν ποτέ ή να αναπτυχθούν σε πανελλήνια κλίμακα. Το ελληνικό σχολείο σήμερα, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, πάσχει σε πολλούς τομείς. Δεν έχει την απαιτούμενη σύνδεση και σχέση με τις ραγδαίες εξελίξεις στην τεχνολογία, στην επιστήμη, στην κοινωνία. Η εννιάχρονη βασική εκπαίδευση, υποχρεωτική και δωρεάν, δεν

καλύπτει τις ανάγκες του παιδιού της σημερινής οικογένειας, στην οποία κατά κανόνα εργάζονται και οι δύο γονείς. Το ωράριο του σχολείου δεν συμβαδίζει με το ωράριο εργασίας των γονιών.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η κάλυψη αυτών των αναγκών από την ιδιωτική εκπαίδευση, που ευκολότερα φαίνεται ότι συλλαμβάνει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός ουσιαστικά απουσιάζει και από το γυμνάσιο και από το λύκειο, με αποτέλεσμα την ανυπαρξία στοιχειώδους ενημέρωσης του μαθητή για τα συμβαίνοντα στην αγορά εργασίας, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έτσι, οι απόφοιτοι του γυμνασίου, αλλά και του λυκείου, δεν έχουν ενημέρωση, δεν έχουν κατευθύνσεις, γνώσεις, ώστε να πάρουν σωστές αποφάσεις για το μέλλον τους. Για το λόγο αυτό κυρίως οι απόφοιτοι του λυκείου ταυτίζουν τις σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με την επαγγελματική τους αποκατάσταση, κάτι που ασφαλώς είναι λάθος και οδηγεί στα γνωστά αδιέξοδα, αλλά και στις στρατιές των άνεργων επιστημόνων, δίπλα σε αυτές των άνεργων και ανειδίκευτων αποφοίτων του γενικού κυρίως λυκείου.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό δεν έχει την απαιτούμενη παιδαγωγική κατάρτιση, ώστε να συμβάλει στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου. Από πολλούς κλάδους εκπαιδευτικών απουσιάζει η παιδαγωγική κατάρτιση.

Η πολύχρονη αναμονή για διορισμό στους καταλόγους της επετηρίδας έχει ως αποτέλεσμα την αποκοπή του εκπαιδευτικού από το γνωστικό, το παιδαγωγικό, το ψυχολογικό, το διοικητικό αντικείμενο του σχολείου, προϋποθέσεις απαραίτητες για την ουσιαστική λειτουργία του.

Η οικονομική κατάσταση των εκπαιδευτικών, παρά τις πρόσφατες βελτιώσεις, επιτρέπει την κακή κατάσταση της εκπαίδευσης. Η ανάγκη ψήφισης ειδικού μισθολογίου και για τους εκπαιδευτικούς είναι επιτακτική. Οι εκπαιδευτικοί δεν είναι απλοί δημόσιοι υπάλληλοι, είναι λειτουργοί, ιεραπόστολοι, πλάθουν ψυχές και θέλουν άλλη αντιμετώπιση και άλλη μεταχείριση από την πολιτεία.

Η απουσία του θεσμού της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και του εκπαιδευτικού προσωπικού δεν επιτρέπει την επιλογή των σωστών εκπαιδευτικών, αλλά ούτε και την επιβράβευση εκείνων, που με ευσυνειδησία επιτελούν το καθήκον τους, ενώ αποδυναμώνει διοικητικά το σχολείο. Πολλά από τα ζητήματα αυτά έρχεται να αντιμετωπίσει με σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο το παρόν νομοσχέδιο.

Κατά τη γνώμη μου, το νομοσχέδιο δίνει απάντηση στα ερωτήματα: Πώς το λύκειο θα πάψει να είναι προθάλαμος εισαγωγής στα πανεπιστήμια; Πώς θα λυθεί το θέμα της σύνδεσης του λυκείου με την αγορά εργασίας; Πώς το σχολείο θα συνδεθεί με την τοπική κοινωνία, με την τοπική ιστορία, τον τοπικό πολιτισμό, με τις προοπτικές ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας; Πώς με τρόπο αξιοκρατικό και όχι χρονολογικό θα διορίζονται οι ικανοί και σωστοί εκπαιδευτικοί; Πώς θα απαλλαγεί ο νέος από το άγχος των γενικών εξετάσεων;

Η δια βίου παιδεία σήμερα είναι συναρτημένη με τη δια βίου προώθηση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου. Το σχολείο, κύτταρο βασικό της κοινωνίας, θα επιτελέσει τον υψηλό ρόλο του, μόνο αν είναι δια βίου ανοιχτό στη ζωή και στην κοινωνία.

Αν θέλουμε σωστούς ενεργούς πολίτες, σωστούς Έλληνες, πρέπει να ρίξουμε το βάρος της προσπάθειάς μας, ως κράτος και ως λαός, στο περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στο εκπαιδευτικό έργο, που αποτελεί την ουσία της εκπαίδευσης. Και οι στόχοι αυτοί επιδιώκονται με το παρόν νομοσχέδιο.

Η αξιολογική επιλογή του εκπαιδευτικού προσωπικού και η κατάργηση της καταργημένης στην πράξη επετηρίδας, σε συνδυασμό με την υποχρεωτική επιμόρφωση σε πανεπιστημιακές παιδαγωγικές σχολές και την απόκτηση του πιστοποιητικού παιδαγωγικής κατάρτισης, θα δώσουν

καλύτερους δασκάλους και καθηγητές.

Η επετηρίδα είχε μοναδικό κριτήριο τη χρονολογική σειρά, κανένα άλλο. Δεν απαντούσε η επετηρίδα, ως σύστημα διορισμού, σε ερωτήματα, όπως μπορεί ο πτυχιούχος να διδάξει; Έχει τα χαρακτηριστικά στοιχεία, που απαιτούνται ένας δάσκαλος, που διαμορφώνει χαρακτήρες και καλλιεργεί συνειδήσεις, που δημιουργεί Έλληνες πολίτες; Έχει το ιεραποστολικό εκείνο πάθος του πραγματικού παιδαγωγού;

Είναι από όλους παραδεκτό, κόμματα, κοινωνία, νεολαία, εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς φορείς, ότι δεν είναι πλέον αρκετό το σκέτο πτυχίο μιας σχολής, για να μπει ο εκπαιδευτικός στην τάξη. Η αξιολογική επιλογή του εκπαιδευτικού μέσα από ένα διαγωνισμό σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο, την οργάνωση και λειτουργία του σχολείου, την παιδαγωγική και ψυχολογική κατάρτιση, είναι ένα σημαντικότερο βήμα στην αναβάθμιση συνολικά του σχολείου.

Κάποια άλλη στιγμή, κύριε Υπουργέ, θα χρειαστεί να τολμήσετε να καθιερώσετε και την προσωπική συνέντευξη του υποψήφιου για διορισμό εκπαιδευτικού, μπροστά σε μια ειδική και υψηλού κύρους επιτροπή, ώστε να έχουμε πλήρη, πολύπλευρη και σε βάθος αξιολόγηση του υποψήφιου για διορισμό εκπαιδευτικού.

Στη διάρκεια της πενταετούς συνύπαρξης των δύο συστημάτων, του παλιού και του καινούριου, σίγουρα θα βουν πολλά και χρήσιμα συμπεράσματα, θα γίνουν πολλές βελτιώσεις του νέου συστήματος, ώστε, όταν ολοκληρωθεί η εφαρμογή του, να είναι τέλειο.

Με τη διαρκή και πολύπλευρη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού, επιτυγχάνεται η διαρκής και σταθερή αντιμετώπιση όποιων αρνητικών φαινομένων ενδημούν στο χώρο της εκπαίδευσης και η σταθερή σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία, τη σύγχρονη σκέψη, τα σύγχρονα εκπαιδευτικά ρεύματα.

Αξιολογείται η λειτουργία του σχολείου, αξιολογείται το επίπεδο παρεχόμενης παιδείας, αξιολογείται η υλικοτεχνική υποδομή, αξιολογούνται η τάξη, το εργαστήριο, όλες οι εκπαιδευτικές λειτουργίες και δραστηριότητες. Συνάγονται έτσι χρήσιμα συμπεράσματα, αναγκαία για τη διαμόρφωση σωστής εκπαιδευτικής πολιτικής σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο και δημιουργούνται προϋποθέσεις άμεσης επέμβασης και διόρθωσης. Διαμορφώνεται δηλαδή μία πλήρης εικόνα της κατάστασης στην εκπαίδευση στα σχολεία, ενώ ενισχύεται ο ρόλος του διευθυντή, αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου.

Το ενιαίο λύκειο που δημιουργείται ουσιαστικά στη βάση και στις εμπειρίες που προέκυψαν από το ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο, επιδιώκεται να γίνει σχολείο μόρφωσης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και όχι σχολείο προετοιμασίας για τις γενικές εξετάσεις. Έτσι υπάρχει ελπίδα να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα ανθούτα σήμερα αρνητικά φαινόμενα της παραπαιδείας, της φυγής στο εξωτερικό για πανεπιστημιακές σχολές, της στείρας γνώσης, της παπαγαλίας κλπ. Το λύκειο γίνεται χώρος ουσιαστικής παιδείας για τους νέους. Το νέο αυτό λύκειο σε συνδυασμό με την πραγματική και όχι τυπική, σταδιακά βέβαια, κατάργηση των γενικών εξετάσεων, φέρνει επανάσταση στην παιδεία και ανοίγει τα ανώτατα και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε όλους τους νέους.

Το σύστημα αυτό, όταν θα ολοκληρωθεί, θα ανακουφίσει το νέο και την οικογένειά του από το άγχος των εξετάσεων, από το δυσβάστακτο βάρος των δαπανών για τα φροντιστήρια και θα κάνει για το νέο την τριετία του λυκείου, ευχάριστη δημιουργική, αποτελεσματική. Και βέβαια θα ακυρώσει τη φυγή στο εξωτερικό χιλιάδων νέων με την τεράστια οικονομική αιμορραγία, αλλά και τους άλλους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι νέοι στο εξωτερικό.

Είναι ομολογουμένως πολλά τα δεινά του σημερινού συστήματος της εισαγωγής του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι το εγχείρημα δεν είναι εύκολο. Είναι όμως ευόλινο το γεγονός ότι το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στους νέους, το επικροτούν πρώτα και κύρια τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δηλώνουν σχεδόν έτοιμα να το εφαρμόσουν.

Τέλος, η προσπάθεια αυτή που γίνεται με το νομοσχέδιο, παίρνει ολοκληρωτική μορφή παρέμβασης με την καθιέρωση του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου. Είναι ένα σημαντικό βήμα, που έχουν βέβαια πρωτοπορήσει σ' αυτό σύλλογοι γονέων σε πολλά σχολεία. Και κάποτε θα πρέπει ο ρόλος τους να αναβαθμιστεί σε μια άλλη ευκαιρία, κύριε Υπουργέ.

Τα σχολεία επίσης δεύτερης ευκαιρίας θα δώσουν τη δυνατότητα σε άτομα που ανήκουν σε χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα ή σε μειονοτικές κοινωνικές ομάδες κλπ να αποκτήσουν στοιχειώδεις βάσεις της παιδείας.

Πρέπει συνεπώς, κύριοι συνάδελφοι, να σημειώσουμε τις σημαντικές παρεμβάσεις και τις ριζικές αλλαγές που επιφέρει στο εκπαιδευτικό μας σύστημα αυτό το νομοσχέδιο. Ανταποκρίνεται με αυτό το νομοσχέδιο το Υπουργείο Παιδείας στα από χρόνια ώριμα αιτήματα της ελληνικής κοινωνίας, της εκπαιδευτικής κοινότητας, της νεολαίας μας, των επιστημονικών ιδρυμάτων και φορέων. Γι' αυτό και τυγχάνει γενικής αποδοχής και μέσα στη Βουλή, αλλά και έξω απ' αυτή. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ακήφογλου Μπηρόλ.

ΜΠΗΡΟΛ ΑΚΗΦΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι, ο κ. Καραμάριος, εισηγητής του κόμματός μου, ανέπτυξε και τεκμηρίωσε με σωστό τρόπο την άποψη της Νέας Δημοκρατίας επί του νομοσχεδίου και συμφωνώ μαζί του.

Στην εισηγητική έκθεση αναφέρονται οι κύριοι άξονες του παρόντος σχεδίου νόμου και λέγονται επί λέξει τα εξής: "Η εκπαίδευση οφείλει να διέπεται από τις αρχές της δημοκρατίας και να παρέχει σε όλους ισότιμη πρόσβαση στα αγαθά της παιδείας, ανεξάρτητα από τη κοινωνική τους προέλευση, την οικονομική τους κατάσταση, το γένος, το φύλο, τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις και τα λοιπά ατομικά και κοινωνικά τους χαρακτηριστικά". Και συνεχίζει παρακάτω λέγοντας μεταξύ άλλων ότι τα ιδεώδη αυτά πρέπει να συνδυάζονται με την κατανόηση και την αποδοχή του άλλου μέσα σε μια πολιτισμική κοινωνία.

Ξεκινώντας απ' αυτές τις γενικές απόψεις και θέσεις που με εκφράζουν και εμένα απολύτως, θα αναφερθώ και θα επικεντρώσω τη προσοχή σας στο θέμα που με αφορά άμεσα, την κατάσταση της εκπαίδευσης της μειονότητας.

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι η ελληνική πολιτεία μέχρι προσφάτως αντιμετώπιζε τη μειονότητα σαν ένα ξένο σώμα, σαν να ήταν ανεπιθύμητο γι' αυτή. Εφάρμοσε μια πολιτική απάνθρωπη, ανάληψη και αναχρονιστική με σκοπό προφανώς την αφομοίωση της ή την εξάλειψή της.

Οι ιστορικές εξελίξεις τα τελευταία χρόνια στα Βαλκάνια με την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού, όπου και εκεί εφαρμόστηκαν τέτοιες πολιτικές και πρακτικές, με πλήρη αποτυχία, ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της χώρας μας επιβάλλει πλέον η πολιτεία να αντιμετωπίσει τη μειονότητα ως έναν πολιτιστικό πλούτο αυτής της χώρας, και όχι σαν μια διαρκή απειλή ή ένα κίνδυνο για τη Θράκη και τη χώρα μας.

Η Θράκη είναι ένα αναπόσπαστο τμήμα της χώρας και υπάρχει και η Διεθνής Συνθήκη της Λωζάννης του 1923, την οποία δεν θα πάσουμε ποτέ να υποστηρίξουμε και να τη σεβόμαστε.

"Ήταν επόμενο, λοιπόν, μετά από μια τέτοια αντιμετώπιση, σήμερα η εκπαίδευση της μειονότητας να έχει φθάσει σ' ένα τέτοιο επίπεδο υποβαθμισμένο, ώστε να κατέχει τον υψηλότερο δείκτη αναφαβητισμού στη χώρα μας, μια εκπαίδευση που τελικά παράγει μέσα από τα αναχρονιστικά εκπαιδευτικά κτίρια, την έλλειψη της σύγχρονης εκπαιδευτικής ύλης, με την έλλειψη των βιβλίων, των εργαστηρίων, με την έλλειψη του εκπαιδευτικού προσωπικού, ημιμαθείς έως και αμαθείς αποφοίτους. Και είναι έγκλημα η πολιτεία να μην ευαισθητοποιείται απέναντι σ' αυτήν την κατάσταση και να κωφεύει και να εθελοτυφλεί στη σημερινή σύγχρονη εποχή μας. Έχει παρέλθει πλέον ο καιρός για μια ουσιαστική, σύγχρονη,

διαχρονική αναβάθμιση της εκπαίδευσης της μειονότητας της Θράκης, μια αναβάθμιση που θα εσέβεται τη Συνθήκη της Λωζάννης και τη μορφωτική συμφωνία του 1951 μεταξύ της Ελλάδος και της Τουρκίας.

Η σημερινή μίζερη και ανεπαρκής εκπαίδευση δεν καλύπτει πλέον τις απαιτήσεις, τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες της νέας γενιάς, γιατί δεν τα εξοπλίζει επαρκώς, ώστε να εισέλθουν δυναμικά στη νέα σύγχρονη και ανταγωνιστική μας εποχή.

Η σύγχρονη παιδεία είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε να δημιουργήσουμε στη Θράκη μια κοινωνία γνώσης, που θα ενώνει τους κατοίκους της και θα εξασφαλίζει πρόοδο και ευημερία.

Ως ένας αιρετός εκπρόσωπος της μειονότητας, σας θέτω συγκεκριμένες προτάσεις και αιτήματα για όλο περίπου το φάσμα της εκπαίδευσης της μειονότητας. Αποδεχθήκαμε με ενθουσιασμό τη θέσπιση του 0,5% του πλαφόν επί του συνόλου των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αλλά βλέποντας να εφαρμόζεται το σύστημα του ενιαίου λυκείου, εκ των πραγμάτων αυτό το θετικό μέτρο πιθανώς θα απενεργοποιηθεί. Ζητούμε την εφαρμογή του θεσμού του ενιαίου λυκείου- αν περάσει βέβαια από τη Βουλή- και στα μειονοτικά λύκεια, τα οποία έχουν, όπως γνωρίζετε, ιδιαίτερο καθεστώς, με την προϋπόθεση βέβαια ότι θα συνεχιστεί και δεν θα αλλοιωθεί αυτό το ιδιαίτερο καθεστώς που τα διέπει.

Επίσης, ζητούμε από φέτος, απ' αυτήν τη σχολική περίοδο, που θα αρχίσει σε λίγες μέρες, να καθιερωθεί η εισαγωγή των μαθητών στα μειονοτικά γυμνάσια με κλήρωση και να εφαρμοστεί η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, η οποία είναι και εντολή του Συντάγματός μας. Και μαζί με την κατάργηση αυτή και διορισμός επιπλέον νέων εκπαιδευτικών, οι οποίοι θέλω να επισημάνω ότι δεν θα έχουν καμία επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του κράτους.

"Ένα άλλο αίτημα είναι σχετικό με τα ιεροσπουδαστήρια, από τα οποία αποφοιτούν κληρικοί που πηγαίνουν στα τζαμιά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Οι ιμάμηδες.

ΜΠΗΡΟΛ ΑΚΗΦΟΓΛΟΥ: ...στα τεμένη όπου θα πρέπει και αυτά να αναβαθμιστούν, ώστε να φτάσουν σε επίπεδο που να παρέχεται η εκπαίδευση σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εποχής μας. Και βέβαια το μέγιστο πρόβλημα υπάρχει με τα εκπαιδευτικά βιβλία, τα οποία είναι παμπάλαια. Να φανταστείτε ότι το ίδιο βιβλίο που διδάχθηκα εγώ στην πρώτη δημοτικού, το 1967, διδάσκεται ακόμα και σήμερα στην ίδια τάξη. Πρέπει να λειτουργήσουν οι επιτροπές, ώστε σε σύντομο χρόνο να είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στο δημοτικό, στο γυμνάσιο και στο λύκειο ως εκπαιδευτική ύλη.

"Ένα σημαντικό θέμα τέλος, που θα ήθελα να επισημάνω, το οποίο προέρχεται από την αδιαφορία, πιστεύω, της πολιτείας, αλλά όχι μόνο απ' αυτό, από την αδιαφορία της πολιτείας απέναντι στην εκπαίδευση, είναι ότι έχουν ξεκινήσει κάποιες άκρως ανησυχητικές πρωτοβουλίες από ιδιώτες μεγαλοεπιχειρηματίες, που εκδίδουν κάποια λεξικά, αλφαβητάρια, αναγνώσματα στην πομάκικη γλώσσα. Αυτά δεν έχουν γίνει αποδεκτά ούτε και πρόκειται να γίνουν.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, τελειώνοντας, θα ήθελα να σας πω ότι για όλα αυτά τα θέματα που ανέφερα και για άλλα επιμέρους θέματα της μειονότητας, για τα οποία δεν έχω το χρόνο να αναφερθώ, επιζητούμε το διάλογο και τη συνεργασία, ούτως ώστε η προσδοκία της μειονότητας για ευημερία, πρόοδο και ανάπτυξη, να γίνει αφετηρία για την ανάπτυξη όλης της Θράκης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δια του κυρίου Υπουργού Παιδείας, παίζοντας με τους κορυφαίους θεσμούς προσπαθεί να αιφνιδιάσει όλους τους Έλληνες, πολύ, όμως, περισσότερο όλους όσους ασχολούνται με την εκπαίδευση των παιδιών μας, δηλαδή τους εκπαιδευτικούς της χώρας, φέρνοντας ένα τέτοιο σημαντικό νομοσχέ-

διο για ριζικές μεταρρυθμίσεις και ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος όπως ισχυρίζονται, στο θερινό Τμήμα της Βουλής, ενώ θα έπρεπε να έρθει ένα τέτοιο νομοσχέδιο στην Ολομέλεια της Βουλής.

Το σημερινό, όμως, νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, σε καμιά περίπτωση, με τη μορφή που εισήχθη στη Βουλή, δεν αντιμετωπίζει όπως πρέπει τη σημερινή κρίση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ούτε αναβαθμίζει αυτό ποιοτικά, όπως αναφέρατε στην εισηγητική σας έκθεση. Γιατί ακριβώς είναι πρόχειρο και γενικόλογό. Δεν είναι προϊόν κοινωνικού διαλόγου όπως παραδέχονται όλοι οι φορείς της εκπαίδευσης, και δεν υπάρχει η αλληλεγγύη και η συναίνεση των εκπαιδευτικών μας, των ανθρώπων που καλούνται να υλοποιήσουν τις μεταρρυθμίσεις σας και οι οποίοι μέχρι σήμερα με σημαντική επιτυχία, παρά τις αντίξοες συνθήκες, επετέλεσαν το έργο τους στην άσκηση των καθηκόντων τους, δίδοντας στην κοινωνία μας αξιόλογους επιστήμονες, επιστήμονες που πολλές φορές διατρέπουν και στο εξωτερικό, όπου και όταν καλούνται για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Κύριε Υπουργέ, για να έχουμε επιτυχία σε ένα μεταρρυθμιστικό σχέδιο, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να εξασφαλίσουμε τα απαραίτητα κονδύλια που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάρχουν, ή είναι πολύ χαμηλότερα από τα απαιτούμενα.

Μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα οι περισσότεροι από εμάς, κύριε Υπουργέ και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγωνιστήκαμε όταν είμασταν φοιτητές για το 15% για την παιδεία, που ήταν ο στόχος για μια πραγματικά δωρεάν και ποιοτικά αναβαθμισμένη παιδεία. Απ' ό,τι, όμως, γνωρίζω, τα κονδύλια που διατίθενται αυτήν τη στιγμή για την παιδεία είναι περίπου στο 6%, ενώ το 1980 το ποσοστό απορροφήσεως των κονδυλίων για την εκπαίδευσή μας άγγιζε τότε το 10,5%. Βλέπουμε ότι βρίσκεται σε φθίνουσα πορεία.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχετε λάθος, κύριε συνάδελφε. Είναι υψηλότερο τώρα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά τα στοιχεία έχω. Εσείς θα τα πείτε και θα τα αντικρούσετε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ο προϋπολογισμός το λέγει αλλιώς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Πέρα, όμως, από τη μη σωστή χρηματοδότηση του εκπαιδευτικού μας συστήματος αυτήν τη στιγμή, μπορώ να επισημάνω και να πω ότι πρώτον, δεν υπάρχουν σωστά αναλυτικά προγράμματα που να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας.

Δεύτερον, υπάρχει υποβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού μέσα στο σχολείο και τρίτον, δεν υπάρχει αξιοκρατία. Διορίζονται και υπάρχουν αυτήν τη στιγμή στις θέσεις -κλειδιά της εκπαίδευσης, άνθρωποι του κόμματος, που εξυπηρετούν τους "ημετέρους".

Κύριε Υπουργέ, με την κατάργηση των τριών τύπων σχολείων και τη δημιουργία ενός τύπου, του ενιαίου λυκείου, όπως το βαφτίσατε, δεν κάνατε τίποτε άλλο από το να ομολογήσετε την αποτυχία του προηγούμενου συστήματος, που εσείς φέρατε και που διαφημίσατε όλα αυτά τα χρόνια.

Και από την άλλη επιμελώς κεκαλυμένα το πολυεταχισμένο σε τρεις τουλάχιστον και πάλι κλάδους λύκειο, να το βαφτίζετε κατά την προσφιλή τακτική σας σε ενιαίο λύκειο.

Με το νομοσχέδιο σας, κύριε Υπουργέ, δεν υπάρχει ίχνος ανθρωπιστικής παιδείας, όπως θέλετε να λέτε στην εισηγητική σας έκθεση. Αντιθέτως, υπάρχει μία παιδεία που δημιουργεί άγχος και αγωνία στους μαθητές, στους γονείς, καθώς και στους εκπαιδευτικούς με τον τρόπο αξιολόγησής τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο δεν υπάρχει κατάργηση του συστήματος των γενικών εξετάσεων, όπως ισχυρίζεται ο κύριος Υπουργός. Απεναντίας υπάρχουν διαρκείς εξετάσεις στις τρεις τάξεις του ενιαίου, βαφτιζομένου, λυκείου με μεγαλύτερο άγχος για τους μαθητές και τους γονείς και περισσότερη δαπανηρές για το πενιχρό βαλάντιο του μικρομεσαίου Έλληνα πολίτη και ιδιαίτερα του αγρότη.

Η τακτική σας μου θυμίζει, κύριε Υπουργέ, παλαιές εποχές του

ΠΑΣΟΚ, μου θυμίζει εκείνο το περιβόητο "καταργούνται οι πανελλήνιες εξετάσεις, αλλά βαφτίζονται πανελλαδικές ή τανάπαλιν", ωσάν να είμαστε στην εποχή του μεσαίωνα -το είπα και άλλοτε και θα το επαναλάβω- που οι καλόγεροι βάφτιζαν τα κοτόπουλα ή αν θέλετε τα ψάρια μέσα στο λάδι, για να τα τρώνε την εποχή των νησιών, νηστήσιμα.

Στο νομοσχέδιό σας δεν υπάρχει καθόλου κοινωνική δικαιοσύνη σε ανθρώπους οι οποίοι έπρεπε να υποστηριχθούν. Δεν στηρίζει καθόλου την πολύτεκνη οικογένεια, τους παντρεμένους με δύο και τρία παιδιά και μάλιστα σε μία εποχή που το έθνος αντιμετωπίζει, όπως παραδέχονται όλοι, έντονο δημογραφικό πρόβλημα.

Πώς θα υλοποιήσουμε κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόγραμμα που εξήγγειλε ο κύριος Πρωθυπουργός στις προγραμματικές του δηλώσεις, ότι δηλαδή στις παραμεθόριες περιοχές θα εφαρμόσουμε παλλαϊκή άμυνα, όταν στις παραμεθόριες περιοχές με την πολιτική που εφαρμόζετε, κύριε Υπουργέ, σε όλους τους τομείς, δεν έμεινε λαός; Στη Δράμα, παραδείγματος χάριν -αν θέλετε στην Ξάνθη ή οπουδήποτε σε αυτές τις παραμεθόριες περιοχές- τα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν φύγει τα 2/5 του πληθυσμού.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, εάν έχω χρόνο να συνεχίσω, αλλά να ολοκληρώσω...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η παιδεία δεν γεννάει παιδιά. Εκπαιδεύει παιδιά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, κύριε Υπουργέ, αλλά και αυτοί οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι αποβλέπουν με τα δύο και τρία παιδιά να διοριστούν κάπου για να μπορούν να βγάλουν το ψωμί τους και να ταΐσουν τα παιδιά τους, δεν έχουν πλέον αυτήν την ελπίδα με την κατάργηση της επετηρίδας. Γι' αυτό το λέω.

Εάν, λοιπόν, αυτούς τους ανθρώπους που είναι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί ή που έχουν δύο και τρία παιδιά τους προσέξουμε λίγο καλύτερα, νομίζω ότι θα υπάρχει η διάθεση και για άλλους ανθρώπους να γεννούν. Στην εποχή των γονέων μου, στο χωριό μου, το 50% και πλέον των οικογενειών είχαν πάνω από πέντε παιδιά. Εμείς ήμασταν οκτώ αδελφια. Αυτήν τη στιγμή στο ίδιο το χωριό, δεν βλέπεις να κάνουν οι νέοι άνθρωποι παραπάνω από δύο, τρία παιδιά.

Γι' αυτό για άλλη μία φορά τονίζω ότι χρειάζεται σε αυτήν την κατηγορία των ανθρώπων μία ιδιαίτερη φροντίδα, μία ιδιαίτερη επιμέλεια, για να μπορούν να δουν τα παιδιά τους. Υπάρχει πρόβλημα δημογραφικό και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Και θα το αντιμετωπίσουμε, λοιπόν, δίνοντας κίνητρα σε αυτούς τους ανθρώπους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αλλαγή του τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών, με τον τρόπο που γίνεται είναι απαράδεκτη, γιατί -σας κατηγορούν, κύριε Υπουργέ, οι εκπαιδευτικοί και μάλιστα οι συνδικαλιστές, αν θέλετε, που βρίσκονται στο δικό σας το χώρο- δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη ο κύριος Υπουργός την αγωνία και την απόγνωση των χιλιάδων αδιόριστων εκπαιδευτικών. Γι' αυτό σας κατηγορούν.

Ο νέος τρόπος διορισμού των εκπαιδευτικών δεν εξασφαλίζει το αδιόριστο των εξετάσεων και την αξιοκρατία, ιδιαίτερα θέλοντας να εφαρμόσετε, όπως είπα και ο συνάδελφος ο κ. Λεβογιάννης, το θεσμό των συνεντεύξεων. Εκεί είναι που θα διορίζονται ή από την δική σας πλευρά, αν θέλετε, ή από οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση, γιατί είναι ανθρώπινο να διορίζονται οι υμέτεροι και όχι αξιοκρατικά.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν ευθύνονται οι εκπαιδευτικοί για το αδιέξοδο που δημιουργήθηκε με την επετηρίδα.

Η ευθύνη είναι περισσότερο του κράτους και ιδιαίτερα των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όταν τα έτη 1985, 1986 και 1987 εισήγοντο στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, πανεπιστήμια, παιδαγωγικές ακαδημίες, περίπου επτά χιλιάδες (7.000) φοιτητές ή σπουδαστές και άλλοι τόσοι στις γειτονικές χώρες, ενώ διορίζοντο το ίδιο χρονικό διάστημα περίπου χίλιοι πεντακόσιοι (1.500) εκπαιδευτικοί κατ' έτος.

Επιτέλους, το κράτος κάποτε ας αναλάβει τις ευθύνες του.

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών με τον τρόπο που προβλέπεται από το σημερινό νομοσχέδιο, νομίζω ότι έχει σκοπό -το λένε οι δικοί σας συνδικαλιστές, κύριε Υπουργέ- την κατατρομοκράτηση των εκπαιδευτικών και τη μετατροπή τους σε πειθήνια όργανα του Υπουργείου, του οποιουδήποτε Υπουργείου, κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη των κυρώσεων και των απολύσεων.

Κύριε Υπουργέ, καμία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί να προχωρήσει ερήμην των εκπαιδευτικών, χωρίς κοινωνικό διάλογο και συναίνεση όλων των φορέων.

Επιτέλους, καλέστε αυτούς τους ανθρώπους, κάντε αυτόν το διάλογο και δώστε μία κάποια ανθρώπινη μορφή, αν θέλετε, όπως λέτε και στην εισηγητική σας έκθεση, σ' αυτό το σχέδιο νόμου.

Δώστε, λοιπόν, μία τέτοια λύση, για να προχωρήσει πραγματικά η εκπαίδευσή μας, η οποία πάσχει όλα αυτά τα χρόνια, σ' ένα σωστό δρόμο, σε μία σωστή κατεύθυνση.

Για όλους αυτούς τους λόγους είμαι υποχρεωμένος να πω ότι καταψηφίζω κατ' αρχήν το σχέδιο νόμου, επιφυλασσόμενος να τοποθετηθώ και κατ' άρθρο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παρασκευόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, οι όποιες ενστάσεις, ακόμα και ανιρρήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, είτε αφορούν διαδικαστικά ζητήματα είτε έχουν να κάνουν με το περιεχόμενο, νομίζω ότι έχουν μεγάλη απόσταση με το να μετατρέπονται κάποιοι σε οπαδούς της στασιμότητας και σε αρνητές της εξέλιξης.

Είναι πολύ αρνητικό να διαπιστώνεται αδυναμία από ορισμένους, να παρακολουθήσουν τις αλλαγές, να διαπιστώνεται μία αδυναμία ανταπόκρισης στις ανάγκες που έχει η ελληνική κοινωνία για σοβαρές τομές και μεταρρυθμίσεις.

Η απόρριψη του νομοσχεδίου και η καταγγελία, δεν απαλλάσσει τα κόμματα ή κάποια κόμματα της Αντιπολίτευσης από τη δική τους ευθύνη. Και έχουν σοβαρές ευθύνες αυτά τα κόμματα ή οι συνάδελφοι που ανεβαίνουν στο Βήμα, στο βαθμό που δεν διατυπώνουν συγκεκριμένες εναλλακτικές προτάσεις. Αντίθετα, θα παρατηρήσει ο καθένας μας εδώ, μία επιλεκτικότητα στην κριτική που γίνεται στο νομοσχέδιο και πολλές φορές ένα γλιστρήμα στο λαϊκισμό και απόκρυψη της γύμνιας θέσεων πίσω από την επίκληση της διαδικασιολογίας.

Δεν θα υποστήριζα ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα νομοσχέδιο που φέρνει την επανάσταση. Είναι, όμως, ένα νομοσχέδιο, που έρχεται να απαντήσει σε ώριμες ανάγκες των καιρών. Είναι ένα νομοσχέδιο, το οποίο μπορεί υπό προϋποθέσεις και εν δυνάμει, να αποτελέσει μία σημαντική μεταρρυθμιστική τομή στα πράγματα της παιδείας. Όμως, όσο και αν κάποιος επιχειρήσει να υποβαθμίσει τις θετικές πλευρές του νομοσχεδίου, σε καμία περίπτωση δεν θα μπορέσει να παρακάμψει ή να υποβαθμίσει τη διατυπωμένη με σαφήνεια πολιτική βούληση του νομοσχεδίου, σε σχέση με τις επιδιώξεις. Και πολύ περισσότερο, δεν μπορεί να παρακάμψει αυτή την προσπάθεια που γίνεται μέσα από το νομοσχέδιο, να σκιαγραφηθεί ένας νέος εκπαιδευτικός χάρτης στη χώρα μας, σε σχέση με τα κρίσιμα στρατηγικά ζητήματα της παιδείας.

Θέλω να σημειώσω ότι πάρα πολλά δεν θα κριθούν από τη συζήτηση αυτές τις ημέρες ή από την ψήφιση του νομοσχεδίου, αλλά κυρίως θα κριθούν στο πεδίο της εφαρμογής και η λυδία λίθος αυτού του νομοσχεδίου θα είναι η συνέχεια, η συνέπεια σε ό,τι υποστηρίζουμε τώρα και κυρίως πάρα πολλά θα κριθούν και θα εξαρτηθούν από την προσπάθεια εξειδίκευσης μέσα από υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα.

Βεβαίως, αντιλαμβάνομαι και τις ενστάσεις, αλλά πολύ περισσότερο τις επιφυλάξεις σε σχέση με το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα στη συνέχεια. Παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς, το νομοσχέδιο δεν συναντά μεγάλες αμφισβητήσεις ή πολύ περισσότερο, δεν συναντά μεγάλες αντιδράσεις κοινωνικές.

Αυτό δεν πρέπει να μας χαροποιεί και πολύ περισσότερο να μας οδηγεί σε έναν εφησυχασμό. Το σημειώνω αυτό, γιατί πιστεύω ακράδαντα ότι σε μεγάλο βαθμό η αποτελεσματική εφαρμογή του νομοσχεδίου θα εξαρτηθεί από το βαθμό ενεργητικής συμμετοχής και στήριξης ευρύτερων κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων.

Πρέπει με λύπη να σημειώσω ότι σ' αυτήν τη φάση δεν έχει επιτευχθεί αυτή η ευρύτερη υποστήριξη. Θα έλεγα ότι έχουμε μια παθητική παρακολούθηση ή ανοχή από την κοινωνία, αυτής της προσπάθειας. Αλλά συνέβη κάτι άλλο και δεν θέλω να το χρεώσω στη μία ή στην άλλη πλευρά. Το νομοσχέδιο, ενώ περιέχει σοβαρές στρατηγικές επιλογές για τα ζητήματα της παιδείας, συγκέντρωσε τη δημόσια συζήτηση ή την αντιπαράθεση σε ένα στενό πεδίο. Η αντιπαράθεση ανάμεσα στο Υπουργείο και μία μερίδα των εκπαιδευτικών και η συζήτηση ήταν γύρω από την επετηρίδα. Και εμμέσως με αρνητικό τρόπο παρακάμφθηκαν ή υποβαθμίστηκαν σοβαρές, θα έλεγα, τομές που προβλέπονται στο νομοσχέδιο.

Δεν είναι μικρής σημασίας η πρόβλεψη για την καθιέρωση σε μεγάλη έκταση κατ' αρχήν του ολοήμερου νηπιαγωγείου. Από άποψη εκπαιδευτική επιχειρείται μία σοβαρή αναβάθμιση της προσχολικής αγωγής. Γίνεται μία προσπάθεια επιστημονικής, θα έλεγα, ομαλοποίησης της ένταξης των παιδιών από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν θα πρέπει να υποβαθμιστεί και η τεράστια κοινωνική διάσταση του μέτρου.

Όσοι έχουν μικρά παιδιά μπορούν να το αντιληφθούν καλύτερα. Θα έλεγα ότι πολλές φορές υπάρχει μία τάση υποκρισίας. Δεν νομίζω ότι πρέπει να βολευόμαστε στην αντιμετώπιση αυτών των αναγκών με μία Φιλιππινέζα ή με μία Αλβανίδα που θα πάρουμε στο σπίτι. Δεν το λέω με ρατσιστική διάθεση. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Κύριε Υπουργέ, στο βαθμό που θα υλοποιηθεί αυτό το μέτρο θα ανακουφίσει δεκάδες οικογένειες, εργαζομένων κυρίως. Πρέπει να προχωρήσουμε σ' αυτό το μέτρο και εδώ χρειάζονται ασφαλιστικές δικλίδες, για να μην αναπτυχθεί πάλι το ρουσφέτι και η πελατειακή σχέση. Καταλαβαίνετε τι θέλω να πω. Είναι μεγάλες οι ανάγκες και μεγάλη η πίεση από τις οικογένειες των εργαζομένων, που θα θέλουν τα παιδιά τους να τα εντάξουν στο ολοήμερο νηπιαγωγείο.

Εξίσου μεγάλη είναι η σημασία της πρόβλεψης και της καθιέρωσης του ολοήμερου σχολείου, γιατί δίνεται η δυνατότητα να απασχολούνται δημιουργικά τα παιδιά στο σχολείο, να αναπτύσσονται τα ταλέντα τους και τις αισθησεις τους και να ολοκληρώνουν την προσωπικότητά τους. Δεν είναι μικρής σημασίας το να μπορούν τα παιδιά να προετοιμάζονται από την προηγούμενη μέρα στο σχολείο και να μην παίρνουν και οι γονείς μάθημα από τους δασκάλους για το σπίτι.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό το σχολείο δεύτερης ευκαιρίας. Ας μην κρυβόμαστε. Είναι αρκετές χιλιάδες, όχι νέων, όπως διατυπώνεται μέσα στο νομοσχέδιο, ενήλικων εργαζομένων, που προσπαθούν να καλύψουν τα εκπαιδευτικά κενά με τεράστιες δυσκολίες, οικονομικές, κοινωνικές, γιατί επιχειρούν να παρακολουθήσουν σχολεία που δεν αντιστοιχούν σε αυτήν την ιδιαιτερότητα που έχουν.

Το ενιαίο λύκειο δεν ξέρω αν είναι η πανάκεια, σίγουρα, όμως, έρχεται να εναρμονιστεί με τα σύγχρονα δεδομένα, με τα δεδομένα των καιρών. Και σίγουρα, είναι μία πρόοδος σε σχέση με αυτό που ισχύει. Το ότι το Κυβερνητικό Κόμμα υπεστήριξε ή ψήφισε τους προηγούμενους νόμους, δεν μπορεί να αποτελεί επιχείρημα ή άλλοθι για να μην είναι ισχυρά τα επιχειρήματα στήριξης αυτού που επιχειρείται σήμερα.

Κατ' αρχάς διαμορφώνει το Λύκειο σε αυτόνομη και αυτοτελή εκπαιδευτική μονάδα και δεν θα είναι πλέον προθάλαμος παραπαιδείας. Βεβαίως τα παιδιά στο ενιαίο λύκειο θα έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν τις δημιουργικές ικανότητές του, να καλλιεργήσουν τη συνθετική δύναμη του νου. Θα έχουν την δυνατότητα για ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν σημαίνει ότι θα καταργηθεί η παραπαιδεία, αλλά είναι σίγουρο πως μέσα από αυτήν τη διαδικασία θα σπάσει η αλυσίδα της παραπαιδείας.

Και έρχομαι σε ένα ζήτημα που επιχειρήθηκε από άλλους

συναδέλφους να υποβαθμισθεί. Τα προγράμματα σπουδών επιλογής. Ας μην στρουθοκαμηλίζουμε. Κριτήριο για το επίπεδο των σπουδών και την αξία των πτυχίων σήμερα δεν είναι τι λέμε εμείς εδώ, αλλά η αγορά. Και δυστυχώς, αν βγούμε έξω στην αγορά, θα δούμε πως η ελεύθερη αγορά παίρνει πιο εύκολα πτυχιούχους από ιδιωτικά ιδρύματα, και ας μην είναι αναγνωρισμένα, και πως είναι μικρότερη η ζήτηση πτυχιούχων από κρατικά πανεπιστήμια. Τα προγράμματα σπουδών επιλογής ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των πτυχιούχων των Α.Ε.Ι.

Βεβαίως είναι εξωφρενικό οι εκπαιδευτικοί να υποστηρίζουν την επετηρίδα, έναν αναχρονιστικό θεσμό, που δεν απαντάει ούτε στα κρίσιμα ερωτήματα των εκπαιδευτικών σε σχέση με την απασχόληση. Και απαντάω με έναν υπαινιχτικό τρόπο και τελειώνω. Τι θα λέγατε να εφαρμόσουμε την επετηρίδα και στο χώρο των γιατρών; Φανταστείτε τότε τι θα γίνει, ποιο θα είναι το επίπεδο των παροχών στην υγεία και τι παραϊατρική θα αναπτυχθεί.

Σε ότι αφορά την πρόβλεψη για αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, νομίζω πως είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Σε σχέση με τους αξιολογητές για την πρόσληψή τους εφαρμόζονται οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ. Και ας μην έχουμε δύο γλώσσες και δύο λόγους και δύο ταχύτητες, σε άλλες συζητήσεις να υποστηρίζουμε τη γενίκευση της ισχύος του 2190 και στη συγκεκριμένη περίπτωση, που προβλέπεται αυτός ο αντικειμενικός και διάφανος τρόπος, να τον εξισώνουμε με τις επιλεκτικές, με τις κομματικές επιλογές και προσλήψεις. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Η ώρα είναι 12.00' μ.μ.. Συνήθως η Βουλή στις 12.00' μ.μ. διακόπτει. Θα ήθελα να ξέρω μέχρι ποια ώρα θα πάμε, αν θα εξαντληθεί ο κατάλογος, γιατί είναι ακόμη άλλοι δέκα (10) συνάδελφοι να μιλήσουν, ή θα μείνουν μερικοί για αύριο. Νομίζω ότι υπάρχει χρόνος. Αύριο έχουμε και πρωινή και απογευμαινή συνεδρίαση. Θα πρότεινα κάποια στιγμή να διακόψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Γ' αυτό ακριβώς, επειδή αύριο θα ξεκινήσουμε στις 10.30'-10.45' περίπου, ως συνήθως, και επειδή θα έχουμε απογευμαινή συνεδρίαση, που σημαίνει ότι θα πρέπει να διακόψουμε στις 15.00', για να ξεκουραστούν οι πρακτικογράφοι, γι' αυτό θα εξαντλήσουμε σήμερα τον κατάλογο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Δηλαδή εμείς σε ποιους θα μιλήσουμε στις 02.00' ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Γιατί, οι υπόλοιποι Βουλευτές που μίλησαν στις 23.00', σε ποιους μίλησαν; Θα εξαντληθεί ο κατάλογος.

Ορίστε, κύριε Βεζδρεβάνη, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Κοντογιαννόπουλε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι μόνο να εξαντληθεί ο κατάλογος, είναι να μην εξαντληθεί και το Τμήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας βλέπω ακμαίους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύω ότι μπορεί να βρεθεί μια λύση. Να πάμε απόψε μέχρι τις 00.30' και αύριο το πρωί να αρχίσουμε στις 10.00' και όχι στις 10.30', ώστε στις 10.45' να μιλήσει ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ας αφήσουμε να προχωρήσει ο κατάλογος και θα δούμε, κύριε Κοντογιαννόπουλε.

Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, δεν βλέπω να καταφέρατε να μη μιλήσω τη 12η νυκτερινή ως συνήθως. Έτσι, θα εκτελέσω το καθήκον μου για μια ακόμη φορά τη 12η νυκτερινή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αυτήν τη φορά, όμως, δεν σας παρενόχλησαν οι Υπουργοί.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Αυτό είναι σωστό, κύριε Πρόεδρε. Είναι προς τιμήν των Υπουργών και οφείλω να το αναγνωρίσω.

Κύριοι συνάδελφοι, για μια ακόμη φορά η Ελληνική Βουλή συζητά για το μεγάλο θέμα της παιδείας. Για μια ακόμη φορά ακούγεται σ' αυτήν την Αίθουσα φιλόδοξο μήνυμα για μια νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Θητεύοντας σ' αυτήν την Αίθουσα από το 1981 υπήρξα μάρτυρας πολλών παρομοίων πομπωδών διακηρύξεων. Θα χρειαζόταν να σπαταλήσω και πολύ και πολύτιμο χρόνο, για να καταγράψω πόσες φορές στο εν λόγω χρονικό διάστημα πολλοί Υπουργοί Παιδείας έφεραν προς ψήφιση τα μεταρρυθμιστικά τους σχέδια για μια σύγχρονη και αποτελεσματική παιδεία στη χώρα μας. Πολλές φορές μάλιστα, Υπουργοί της ίδιας κυβερνήσεως ανέτρεπαν τις μεταρρυθμίσεις των προκατόχων των, μέσα σε μικρά χρονικά διαστήματα. Αυτές είναι οι εμπειρίες μου από την Αίθουσα, κύριοι συνάδελφοι, όσοι είστε νεότεροι και δεν τις γνωρίζετε.

Οι τόσο πειραματισμοί που έγιναν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια στο χώρο της παιδείας, δεν έγιναν σε κανέναν άλλο τομέα της εθνικής μας ζωής. Πειραματισμοί επί πειραματισμών, με κύριο θύμα την παιδεία και τα ίδια τα παιδιά μας. Είμαι πατέρας τριών παιδιών και τα δύο διέτρεξαν και τις τρεις βαθμίδες εκπαίδευσής. Το τρίτο βρίσκεται στην πορεία αυτής της διαδρομής. Η εκπαιδευτική πορεία είχε πέντε εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, με πολλές άλλες μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις στα κατ' ιδίαν εκπαιδευτικά θέματα. Ό,τι, λοιπόν, συνέβη στα δικά μου παιδιά, συνέβη και στα δικά σας και στα παιδιά της ελληνικής κοινωνίας. Κουράστηκε η ελληνική κοινωνία να ακούει για εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, που σε λίγο ανατρέπονται για να έρθει μια νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που θα έχει μετ' ολίγον την ίδια τύχη με την προηγούμενη, την τύχη της απορρίψεως και της ανατροπής.

Όλα αυτά θα έπρεπε να μας είχαν γίνει μαθήματα. Αν συνεχίσουμε να αντιμετωπίζουμε την παιδεία με την ίδια συμπεριφορά, θα δημιουργήσουμε προβλήματα στην εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων χωρίς να λύσουμε τα υπάρχοντα προβλήματα. Είναι επιτακτική ανάγκη να σκεφθούμε και να ενεργήσουμε διαφορετικά. Το καλούν οι καιροί. Το καλεί το συμφέρον της παιδείας. Το απαιτεί το ίδιο το συμφέρον του έθνους.

Οφείλουμε όλοι σ' αυτήν την Αίθουσα, που εκπροσωπείται δι' ημών ολόκληρος ο ελληνικός λαός, να καθήσουμε με σύνεση, φρόνηση, αλληλοκατανόηση και αλληλουποχωρήσεις στις ιδεολογικές μας θέσεις, για να αντιμετωπίσουμε σωστά και συνολικά το πρόβλημα της παιδείας και ακόμη να δεσμευτούμε τουλάχιστον για μια δεκαετία ότι θα αφήσουμε να υλοποιηθούν τα συμφωνηθέντα, οποιαδήποτε κυβέρνηση και αν ευρίσκεται στην εξουσία.

Διαφορετικά, κύριε Υπουργέ, εσείς θα αποφασίζετε αυτά που αποφασίσατε και εμείς τα δικά μας. Και όταν θα ερχόμαστε εμείς, θα ανατρέπουμε τα δικά σας, όπως πράξατε εσείς με όσα είχαμε θεσμοθετήσει εμείς.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, η υπόθεση της Παιδείας δεν είναι υπόθεση ενός κόμματος, αλλά είναι υπόθεση της πατρίδας, του έθνους μας. Αν δεν το συνειδητοποιήσουμε έτσι, δεν πρόκειται να επιτύχει καμιά μεταρρύθμιση και δεν πρόκειται να φανούμε ωφέλιμοι στον ελληνικό λαό.

Ο αγαπητός συνάδελφος άρτι κατελθών του Βήματος, άφησε κάποια αιχμή, ότι όσοι τουλάχιστον διαφωνούν, καλό είναι να κάνουν προτάσεις. Χαίρομαι που βρίσκεται στην Αίθουσα και θα ακούσει κάποιες προτάσεις. Και θα είμαι πολύ ευτυχής, αν θα έχει το θάρρος στη δευτερολογία του να πάρει θέση επί των προτάσεων που θα κάνουμε.

Αλλά ήθελα να συνεχίσω. Προ ετών, μετά βδελυγμίας κατηγορήθησαν οι εξετάσεις από το γυμνάσιο στο λύκειο. Με έπαρση σήμερα, με το συζητούμενο νομοσχέδιο, γίνεται το λύκειο "διαρκές εξεταστικό κέντρο". Προ ετών, ως πανάκεια εμφανίστηκε το πολυκλαδικό λύκειο. Ως άχρηστο αντικείμενο,

ρίπτεται σήμερα στον κάλαθο των αχρήστων και ως σωτήριο της παιδείας εργαλείο, θεωπίζεται το ενιαίο λύκειο. Δηλαδή, ράβουμε και ξηλώνουμε. Δεν αντέχει η ελληνική παιδεία, η ελληνική εκπαίδευση σε νέους πρόχειρους αποσπασματικούς πειρατισμούς. Είναι καιρός να κατανοήσουμε όλοι, ότι η παιδεία, όπως προείπα, είναι εθνική υπόθεση και δεν έχουμε το δικαίωμα να παίζουμε με αυτή.

Με το άρθρο 1 κάνετε ένα νέο πειρατισμό. Αναστατώνετε το φάσμα της λυκειακής παιδείας και αφήνετε και την τεχνική εκπαίδευση στην τύχη της.

Με το άρθρο 2, χαϊδεύετε, κύριε Υπουργέ, τα αυτιά των νέων για κατάργηση των εξετάσεων στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ, ενώ είναι βέβαιο ότι οι εξετάσεις δεν καταργούνται. Απεναντίας, πολλαπλασιάζονται, απεναντίας προστίθεται ένα νέο άγχος τριετούς διάρκειας και όχι ενός εξαμήνου, όπως είναι μέχρι σήμερα. Απλώς το υφιστάμενο αδιάβλητο σύστημα, κύριε Υπουργέ -είναι ευχής έργον που υπάρχει κάτι στην Ελλάδα αδιάβλητο- το αντικαθιστάτε με νέους μηχανισμούς, που α priori καθίσταται διαβλητό, πέραν του γεγονότος ότι ούτε όλοι εισάγονται ούτε όπου επιθυμούν να πάνε, θα πάνε.

Στα άρθρα 3, 4 και 5 ομιλείτε για ολοήμερα νηπιαγωγεία, δημοτικά και σχολεία δεύτερης ευκαιρίας. Καλά τα ευχολόγια, κύριε Υπουργέ. Αλλά εσείς καταργήσατε σχολεία στις ακριτικές περιοχές με είκοσι και είκοσι πέντε μαθητές και αφού διώξατε το δάσκαλο, σε λίγο διώχνετε και τον Πρόεδρο και το γραμματέα, για να μείνει ο παπάς να θάψει τους εναπομείναντες κατοίκους στην ελληνική επαρχία.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπεται, κύριε Βεζδρεβάνη,

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Σας επιτρέπω, κύριε Υπουργέ, αλλά έχω λίγο χρόνο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπορείτε να μου δώσετε ένα παράδειγμα τάξεως με είκοσι μαθητές που καταργήθηκε; Ένα παράδειγμα.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Αυτήν τη στιγμή δεν το έχω πρόχειρο, αλλά θα σας παραπέμψω στο συνάδελφο της Σάμου κ. Καραμηνά, που μου το είπε, να σας πει συγκεκριμένο σχολείο με είκοσι και είκοσι πέντε μαθητές.

Κύριε Καραμηνά, θα σας παρακαλέσω πάρα πολύ, δώστε απάντηση στον κύριο Υπουργό, γιατί δεν το έχω πρόχειρο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Είναι στις προθέσεις μου να το κάνω.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Εσείς καταργήσατε σχολεία με είκοσι και είκοσι πέντε μαθητές. Και αφού καταργήσατε το δάσκαλο από το χωριό, καταργείτε τώρα και τους προέδρους των κοινοτήτων και τους γραμματείς και αφήνετε τον παπά να θάψει τους υπολοίπους που απέμειναν ακόμη στην ελληνική επαρχία.

Και έρχεσθε με το άρθρο 6 του νομοσχεδίου να μεταρρυθμίσετε τον τρόπο διορισμού των εκπαιδευτικών. Δεν πιστεύω ότι η επετηρίδα απετέλεσε την πανάκεια, κύριοι συνάδελφοι. Και δεν θα το ισχυρισθώ αυτό ποτέ. Αλλά αφού επί μία εικοσαετία περίμεναν στη λίστα αναμονής και η πολιτεία έμενε αδιάφορη μπροστά σ' αυτό που έβλεπε, θα καταδικάσουμε αυτούς τους ανθρώπους, έτσι με μία μονοκονδυλιά;

Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία έχει την πρόταση, που είναι: Δεχόμεθα το διαγωνισμό μέχρι ενός βαθμού, να γίνει μοριοδότηση. Το 55%, κύριε Υπουργέ, να προέρχεται από το διαγωνισμό και το υπόλοιπο 45% να προέρχεται από άλλες παραμέτρους, βαθμό πτυχίου, μεταπτυχιακά, μάστερ, πολύτεκνοι, άτομα με ειδικές ανάγκες και γιατί όχι. Αυτό το 45% να προέρχεται απ' αυτές τις κατηγορίες. Αυτή είναι η πρότασή μας κύριε Παρασκευόπουλε. Γιατί αντί του ανηφόρα-κατηφόρα υπάρχει και το ίσιο. Και το ίσιο είναι αυτό που προτείνει η Νέα Δημοκρατία και θα το ακούσετε πολύ καλύτερα από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλέσω να μου δοθεί ένα λεπτό ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα σας παρακαλέσω και εγώ- θα πάμε δύο η ώρα- να σεβαστείτε τους υπόλοιπους συναδέλφους σας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Βεζδρεβάνη, η πρόταση του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι αυτή που κάνετε εσείς.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Αυτή είναι η πρότασή μας, η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας και θα την ακούσετε από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο με περισσότερες λεπτομέρειες γιατί δεν έχω το χρόνο να την αναλύσω. Θα κάνετε υπομονή να ακούσετε και τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο.

(Στο σημείο αυτό χτυπά επίμονα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ανάμεσα σε διακοπές. Γι' αυτό συγχωρέστε με που κρατώ για λίγο το Βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν το κρατάτε για λίγο, το κρατάτε για δύο και πλέον λεπτά.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και ένα λεπτό ακόμα γίνονται τρία τα λεπτά.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Εν πάση περιπτώσει, κλείνω, κύριοι συνάδελφοι, με το θέμα της αξιολόγησης. Ευτυχώς μας ακολουθείτε αργά, αλλά και κακοαντιγραμμένα, όπως το κάνατε με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας. Όταν εμείς λέγαμε να στην ΕΟΚ, εσείς λέγατε έξω από την ΕΟΚ. Εμείς λέγαμε να υπάρχει αξιολόγηση και του έργου των εκπαιδευτικών και σεις λέγατε όχι. Έρχεσθε στις γραμμές μας -καλώς ήλθατε- αλλά κάντε το και σωστά και αφήστε τους τετρακόσιους αλεξιπρωτιστές και αφήστε την αξιολόγηση να γίνει από τη φυσική της εξέλιξη.

Αυτές είναι οι απόψεις μας. Και επειδή, κύριε Υπουργέ, δεν είμαι διατεθειμένος να συμβάλω σε πειραματισμούς και σε αναστάτωση της παιδείας, η ψήφος μου θα είναι αρνητική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υφυπουργός έχει ζητήσει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου αυτήν τη σύντομη παρέμβαση. Δεν αμφισβητώ την καλοπιστία του συναδέλφου κ. Βεζδρεβάνη. Η κραυγή αγωνίας ή συναγερμού, που ακούσθηκε λίγο πριν στην Αίθουσα ότι κλείνουν και καταργούνται σχολεία, οφείλεται σε μη επαρκή πληροφόρησή του νομίζω. Είναι αγαθές οι προθέσεις, του αλλά ελλιπής η ενημέρωσή του. Δεν καταργούνται σχολεία στον τόπο μας. Συγχωνεύονται εκεί όπου η πληθυσμιακή πραγματικότητα, δηλαδή μείωση του μαθητικού πληθυσμού, και εκπαιδευτικοί, παιδαγωγικοί λόγοι επιβάλλουν συγχωνεύσεις σχολείων. Αυτό δεν σημαίνει ότι κλείνουν τα σχολεία.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Είναι τα είκοσι με είκοσι πέντε παιδιά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Φαίνεται αγαπητέ συνάδελφε ότι ξέρετε και δυστυχώς δημαγωγείτε. Εγώ προσπάθησα να αποδώσω σε σας αγαθές προθέσεις, αλλά δυστυχώς προσπαθείτε να με διαψεύσετε. Δεν καταργούνται σχολεία στον τόπο μας. Υπάρχουν λόγοι, όπως σας είπα, πληθυσμιακής σκρότητας, δεν υπάρχει ο αναγκαίος μαθητικός πληθυσμός και παιδαγωγικοί, εκπαιδευτικοί λόγοι, γιατί δεν θεωρείται σχολείο, το σχολείο των πέντε έως είκοσι πέντε μαθητών. Αυτό λένε οι σύγχρονες παιδαγωγικές μέθοδοι, η διεθνής επιστήμη και αυτό ακριβώς εφαρμόζουμε και στον τόπο μας. Απλούστατα η πολιτεία υποχρεούται να οργανώσει τον τρόπο μεταφοράς στο προκύπτον από τη συγχώνευση νέο σχολείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Πιπεργιάς έχει το λόγο.

Και ώσπου να ανέβει στο Βήμα ο κ. Πιπεργιάς, θέλω να πω ότι υπάρχει ένα τέτοιο λαμπρό παράδειγμα στην περιοχή της Σταυρουπόλεως Ξάνθης, κύριε Υφυπουργέ.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Συγχωνεύσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ναι. Λαμπρό παράδειγμα και άνοδος του επιπέδου μόρφωσης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα το μέλλον του τόπου μας προδιαγράφεται στην εκπαίδευση. Η γνώση και η αξιοποίηση των πληροφοριών, οι οποίες είναι διάσπαρτες και μπορούν να αντληθούν από παντού, η κρίση που πρέπει να έχει ο καθένας από εμάς, μαζί με τις αποφάσεις, δημιουργούν το απαραίτητο κλειδί για το μέλλον, για τις εξελίξεις, για το πόσο η χώρα μας θα πάει μπροστά.

Περάσαμε μια μακρά περίοδο αδράνειας στο χώρο της παιδείας. Με εργαλεία που φτιάχτηκαν χθες προσπαθούμε να εργαστούμε σήμερα και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του αύριο. Σε αυτήν την αδράνεια, αλλά και στις ορατές αντιφάσεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που είναι ορατές από το σύνολο της κοινωνίας, έρχεται να δώσει τέλος το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Σε τι αποσκοπεί το νομοσχέδιο; Το νομοσχέδιο, όπως προδιαγράφεται και από την εισηγητική έκθεση, αλλά και από τα άρθρα του, προσπαθεί να λύσει το μεγάλο ζήτημα της πρόσβασης των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους νέους, σε όσους επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους, να μπορούν να το κάνουν στον ελλαδικό χώρο, στα ελληνικά τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Παράλληλα με τη δημιουργία των ανοικτών πανεπιστημίων, αλλά και των προγραμμάτων σπουδών επιλογής, δίνεται η δυνατότητα πρόσθετης εξειδίκευσης και κατάρτισης υψηλότερου επιπέδου, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που είναι αναγκαία για την αγορά της εργασίας. Συνεπακόλουθο αυτών είναι η κατάργηση των γενικών εξετάσεων.

Σε τι άλλο αποσκοπεί το νομοσχέδιο; Αποσκοπεί στην ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και αυτό επιχειρείται με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου. Η αξιολόγηση ξενικά από τους διορισμούς με την καθιέρωση νέου αξιοκρατικού συστήματος διορισμών και την κατάργηση ενός θεσμού που από πολύ καιρό έχει εξαντλήσει τις δυνατότητές του, του θεσμού της επετηρίδας.

Επίσης με την αναγκαία αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Στη νέα ποιότητα η οποία επιδιώκεται και επιχειρείται, θα συμβάλουν και τα νέα προγράμματα σπουδών, όπως επίσης και ο νέος τρόπος αξιολόγησης της προσόδου των μαθητών. Με τον νέο τρόπο αξιολόγησης των μαθητών επιβραβεύεται η συνολική προσπάθεια και η κρίση των μαθητών είναι αντικειμενική και όχι ευκαιριακή. Με το νέο τρόπο επιβραβεύονται οι νέοι που έχουν γνώση, διαμορφώνουν άποψη και έχουν κρίση.

Η όλη προσπάθεια, αποσκοπεί με γρήγορους ρυθμούς, να αναβαθμιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης δημόσιας εκπαίδευσης. Σταδιακά τα δημόσια σχολεία ενδυναμώνονται σε σχέση με τα ιδιωτικά.

Είναι γεγονός ότι σήμερα τα ιδιωτικά σχολεία αξιολογούνται από τους πολίτες ως καλύτερα από τα δημόσια και μετά από πάρα πολλά χρόνια κυριαρχίας των δημόσιων σχολείων, έχουμε το φαινόμενο τα ιδιωτικά σχολεία να είναι περιζήτητα. Στις περισσότερες περιπτώσεις μάλιστα υπάρχει επιλογή των μαθητών απ' τα ιδιωτικά σχολεία.

Αυτό το φαινόμενο αναμφίβολα αναπαράγει και την ταξική διαίρεση και την ταξική ανισότητα, αφού τα σχολεία είναι διαχωρισμένα σε υποβαθμισμένα δημόσια και σε καλά ιδιωτικά.

Στα καλά ιδιωτικά προστρέχουν όσοι έχουν τις οικονομικές δυνατότητες, οι οικονομικά ισχυροί, ενώ οι αδύνατοι αφήνονται στη μοίρα τους.

Με όλες αυτές τις παρεμβάσεις που προβλέπονται από το νομοσχέδιο, επιδιώκεται και η ενίσχυση των εργαζόμενων, αλλά και των οικονομικά αδυνάτων. Όχι αυτών που είπε ο συνάδελφος κ. Παρασκευόπουλος προηγουμένα, που έχουν τη δυνατότητα να προσλάβουν οικιακή βοηθό, για να προσέχει τα παιδιά τους, αλλά των ακόμη ασθενέστερων τάξεων και στρωμάτων, που δεν έχουν αυτήν τη δυνατότητα.

Το ολοήμερο νηπιαγωγείο, το ολοήμερο δημοτικό έρχεται να

ενισχύσει αυτά τα αδύνατα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα, όπως επίσης και ο θεσμός της ενισχυτικής διδασκαλίας, που αναμφίβολα συμβάλλει στο να ενισχυθούν οι αδύνατοι μαθητές σ' αυτήν την πορεία μάθησης. Ιδιαίτερα μάλιστα όσοι δεν έχουν τη δυνατότητα να προστρέχουν σε φροντιστές ή φροντιστήρια.

Το σχολείο δεύτερης ευκαιρίας έρχεται να καλύψει μία υπαρκτή ανάγκη την ανάγκη αντιμετώπισης του μεγάλου προβλήματος του αναλφαριθμητισμού. Με όλα αυτά τα μέτρα και με το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αναμφίβολα ενισχύονται οι εργαζόμενοι και οι οικονομικά αδύνατοι που δεν μπορούν να στέλνουν τα παιδιά τους στα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Άρα, το σύνολο των διατάξεων διακρίνεται και για την κοινωνική τους ευαισθησία, μία ευαισθησία, η οποία ήταν αναγκαία, γιατί στην παιδεία δεν μπορεί να προχωρήσει τίποτα, αν δεν είναι κοινωνικά ευαίσθητο.

Κάποιοι ισχυρίστηκαν ότι με το νέο τρόπο αξιολόγησης της προσόδου των μαθητών υπάρχει ένα διαρκές εξεταστικό κέντρο.

Δεν είναι έτσι, αγαπητοί συνάδελφοι, διότι με αυτόν τον καινούριο τρόπο που εισάγεται, η προσπάθεια για τη μάθηση γίνεται διαρκής. Είναι γεγονός ότι εντατικοποιούνται οι προσπάθειες στο σχολείο και μ' αυτό το σύστημα η αξιολόγηση του μαθητή δεν είναι ευκαιριακή, ούτε αξιολογείται ο μαθητής μόνο από τη δυνατότητα που έχει να απομνημονεύει και να αποστηθίζει τα μαθήματα.

Γεννιέται ένα ζήτημα. Στηρίζεται η μεταρρύθμιση ή μήπως οι αντιδράσεις και οι αντίθετες απόψεις, που ακούστηκαν κυρίως, από τους συνδικαλιστικούς φορείς των εκπαιδευτικών και των αδιόριστων εκπαιδευτικών, είναι τόσο δυνατές, ώστε να ακυρώσουν στην πράξη αυτήν την προσπάθεια;

Η άποψή μου είναι ότι η μεταρρύθμιση στηρίζεται. Προφανώς όχι από τους φορείς που αποδυναμώνονται με την ανακατανομή των εξουσιών, που επιχειρείται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου, αλλά από τους απλούς φιλότιμους εκπαιδευτικούς, από αυτούς που θέλουν και πρέπει να επιβραβευθεί η προσπάθειά τους. Από τους εκπαιδευτικούς εκείνους, που δεν φοβούνται την αξιολόγηση των προσπαθειών τους, που μοχθούν καθημερινά στο σχολείο, που προσπαθούν κάθε μέρα να βελτιώσουν τις γνώσεις τους, προκειμένου να δώσουν ό,τι το καλύτερο στα παιδιά, από αυτούς που αγανακτούν με την αξιολόγηση που υπάρχει σήμερα και δυστυχώς είναι η αξιολόγηση των κολλητών της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Στηρίζεται η μεταρρύθμιση από τους γονείς, που αγωνιούν για το μέλλον των παιδιών τους. Στηρίζεται αυτή η προσπάθεια από τη νεολαία, που μοχθεί, θέλει να μορφωθεί και να επιβραβευτεί. Όχι βέβαια για τη δυνατότητα της απομνημόνευσης, αλλά για τις γνώσεις που αποκτά και την κρίση της. Και αυτό θέλουν οι νέοι μας να γίνεται κάθε μέρα στο σχολείο, γιατί δεν φοβούνται το σχολείο, που είναι ένα εργαστήριο παραγωγής γνώσης. Η μεταρρύθμιση είναι μία βαθιά, προοδευτική, πολιτική πράξη και βέβαια δεν συντελείται μόνο με το νομοσχέδιο.

Η αφετηρία είναι το νομοσχέδιο. Η αφετηρία θα είναι αύριο ο νόμος που θα ψηφιστεί, θα ολοκληρωθεί με σειρά από υπουργικές πράξεις, από προεδρικά διατάγματα και από την κοπιώδη προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί από την ηγεσία του Υπουργείου, αλλά και από όλους τους φιλότιμους εκπαιδευτικούς, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, που θα ολοκληρωθεί και με άλλες κινήσεις που πρέπει να γίνουν, όπως παραδείγματος χάριν με την ενδυνάμωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, κάτι που δεν προβλέπει το υφιστάμενο νομοσχέδιο.

Χρειάζεται λοιπόν, όχι μόνο ψήφος στο νομοσχέδιο, που την δικαιούται. Χρειάζεται διαρκής προσπάθεια, συμπαράσταση και συμπαράταξη σ' αυτήν τη προσπάθεια της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας.

Δεν μένει τίποτε άλλο, παρά να ευχηθώ καλή επιτυχία σ' αυτήν τη προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Καραμηνάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια ακόμα φορά, ένας ακόμη Υπουργός του

ΠΑ.ΣΟ.Κ, ο κύριος Υπουργός της Παιδείας, αιφνιδίασε καταθέτοντας, λίγες μόνο μέρες πριν την έναρξη του νέου σχολικού έτους, το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα.

Αυτό και μόνο το γεγονός καταδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο την ανευθυνότητα η οποία διέπει το ΠΑ.ΣΟ.Κ, στο τόσο σημαντικό για όλους, αλλά κυρίως για τη μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα, θέμα της παιδείας.

Αλλά δεν είναι μόνο η ανευθυνότητα που χαρακτηρίζει το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου. Είναι και η έλλειψη δημοκρατικότητας. Διότι, όπως κατέθεσαν οι εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής κοινότητας στη Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, το εν λόγω σχέδιο νόμου δεν τους έτρεφε τουλάχιστον υπόψη, να το μελετήσουν, να κάνουν τις όποιες προτάσεις, με λίγα λόγια να τύχει επεξεργασίας απ' όλους τους ενδιαφερομένους.

Γι' αυτό και εμείς πιστεύουμε ότι ο σχεδιασμός, όπως επιχειρείται, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει τα προβλήματα της παιδείας, αλλά αντίθετα τα εντείνει.

Κύριοι συνάδελφοι, κατά την άποψή μας, τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για το σχεδιασμό μιας εκπαιδευτικής πολιτικής είναι:

-Οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν και που πηγάζουν από κενά ή από αδυναμίες του συστήματος.

-Οι προτεινόμενες αλλαγές-τροποποιήσεις να καλύπτουν τις διαπιστώμενες ανάγκες.

Και οι προτάσεις αυτές να μπορούν να εφαρμοστούν, τόσο από τεχνικής πλευράς, όσο και από οικονομικής.

Παράλληλα είναι χρήσιμο να παρακολουθούμε και να εκτιμούμε την πορεία ανάλογων προτάσεων σε άλλες χώρες, αλλά πάνω απ' όλα να συνεκτιμούμε τις συγκεκριμένες συνθήκες της χώρας μας.

Φοβάμαι ότι το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου δεν λαμβάνει υπόψη τις παραπάνω προϋποθέσεις, που κατά την άποψή μας είναι απαραίτητες και αντί να αποτελεί, όπως τουλάχιστον φιλοδοξεί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, μεταρρυθμιστικό σχέδιο νόμου, θα είναι ένα πειραματικό σχέδιο νόμου, καταδικασμένο σε αποτυχία.

Κατ' αρχάς, το ενιαίο λύκειο δεν αποτελεί τίποτε άλλο, παρά μια παραλλαγή του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου. Δεν μπορούμε να καταλάβουμε, γιατί ενώ το με πολλές τυμπανοκρουσίες και πολυδιαφημισμένο ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο απέτυχε, θα πρέπει ντε και καλά να πετύχει το ενιαίο λύκειο.

Πώς θέλετε να μας πείσετε ότι θα πετύχει, όταν ξεκινάτε στραβά; Καθιερώνεται ο θεσμός από το σχολικό έτος 1997-1998 και μας λέτε ότι η εκπαίδευση των καθηγητών θα γίνει σε έξι μέρες, κατά τη διάρκεια των εξετάσεων των ανεξεταστών.

Να μην αναφερθούμε στη σύγχυση των διδασκομένων μαθημάτων, που θα αναγκάσει όλους τους μαθητές να διδάσκονται σε όλες τις τάξεις όλα τα μαθήματα, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται ο συνολικός βαθμός τους, κάτι που θα έχει επίπτωση στη τελική επιτυχία.

-Ούτε να αναφέρουμε ότι εγκαταλείπεται στη τύχη της η επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση.

-Ούτε ότι το ενιαίο λύκειο έρχεται σε αντίθεση με την προ έτους θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ, για το εθνικό απολυτήριο.

Κύριοι συνάδελφοι, τα προβλήματα της παιδείας, όπως ανέφερε πολύ σωστά και ο εισηγητής μας ο κ.Καραμάριος, δεν βρίσκονται στη δομή της εκπαίδευσης. Οφείλονται περισσότερο και κυρίως.

-Στην πενιχρή χρηματοδότησή της, που δεν ξεπερνά το 6% του προϋπολογισμού.

-Στην υποβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού.

-Στην κατάργηση της αξιολόγησης.

-Στην έλλειψη αναλυτικών προγραμμάτων που θα ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας.

-Στον πλήρη έλεγχο της διοίκησης της εκπαίδευσης από το κόμμα και σε μια σειρά άλλων μέτρων που έλαβαν οι Κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ, και είχαν σαν αποτέλεσμα τη μείωση του επιπέδου των τάξεων, την έλλειψη άμιλλας και την

υποβάθμιση της διδασκαλίας.

Κύριοι συνάδελφοι, πώς θέλετε να δεχθούμε ότι με το παρόν σχέδιο νόμου καταργούνται οι εξετάσεις για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όταν ο μαθητής θα βρίσκεται κάτω από μια διαδικασία διαρκούς αξιολόγησης και επομένως το λύκειο μετατρέπεται σε διαρκές εξεταστικό κέντρο. Αντίθετα, είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο, ότι ο νέος τρόπος εισαγωγής θα έχει ως συνέπεια:

Πρώτον, να αυξηθεί το άγχος των μαθητών και των γονιών.

Δεύτερον, να εκθρέψει την παραπαιδεία με παράλληλη οικονομική εξάντληση των γονιών.

Τρίτον, να αφαιρέσει το δικαίωμα εκπαίδευσης των παιδιών των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων.

Τέταρτον, να καταργήσει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των ίσων ευκαιριών στη μόρφωση.

Θα μου επιτρέψετε επίσης να σας πω ότι δεν λέτε την αλήθεια στους μαθητές, όταν τους λέτε ότι από το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 οι κάτοχοι του απολυτηρίου ενιαίου λυκείου, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Διότι σε περίπτωση που οι υποψήφιοι υπερβαίνουν τον αριθμό των θέσεων, γίνονται δεκτοί κατά προτεραιότητα, άρα, μπορείτε να μας πείτε πού είναι η ελεύθερη πρόσβαση στα πανεπιστήμια;

Ας μην αναφερθούμε στον προσδιορισμό των μορίων, που είναι και δύσκολος και ασαφής, αλλά κυρίως αδιαφανής. Ίσως όμως η αδιαφάνεια είναι αυτή που εξυπηρετεί τις κομματικές σας σκοπιμότητες. Και ξέρετε και κάτι άλλο; Απέξω-απέξω μας λέτε ότι καταργείτε και τη δωρεάν παιδεία. Στην αρχή βέβαια γι' αυτούς που έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, αλλά αύριο, ποιος ξέρει και σε ποιους άλλους;

Επίσης μας μιλάτε για ολοήμερα νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία, στο θεσμό με τον οποίο βεβαίως δεν διαφωνούμε, αλλά ήδη έχετε ξεκινήσει την κατάργηση των μονοθέσιων σχολείων παρόνομα και αντισυνταγματικά. Και δεν αναφέρομαι, κύριε Υφυπουργέ, σε πέντε, έξι και οκτώ μαθητές, όπως είπε ο κύριος Υπουργός, αλλά σε σχολεία με είκοσι, είκοσι πέντε και τριάντα μαθητές, θα σας τα αναφέρω τώρα.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στο άρθρο 4 παρ.6 του ν. 1566/85 αναφέρεται ότι από δέκα έως είκοσι πέντε μαθητές, το σχολείο είναι μονοθέσιο και από είκοσι έξι έως πενήντα μαθητές είναι διθέσιο.

Ξεκινήσατε βέβαια, όπως είπε και ο αγαπητός συνάδελφος κ. Βεζδρεβάνης, από την κατάργηση του αγροφύλακα, του δασκάλου. Τώρα, με το πρόγραμμα "Ιωάννης Καποδίστριας" που θέλετε να ψηφίσετε, επιτρέψτε μου μάλιστα γι' αυτό, καταργείτε και τον κοινοτάρχη και τον γραμματέα της κοινότητας. Να δούμε τι θα μείνει επιτέλους στην ύπαιθρο.

Κύριε Υφυπουργέ, για να απαντήσω στο ερώτημα του κυρίου Υπουργού, αναφέρομαι συγκεκριμένα στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Ηραίου Σάμου, στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Όρμου Μαραθκάμπου και στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Σπαθαραίων Σάμου.

Βέβαια, και εδώ είναι το οξύμωρο, επειδή οι Σπαθαραίοι είχαν όχι ένα μπάρμπα, αλλά δύο μπαρμπάδες στην Κορώνη, τον νομάρχη που κατάγεται από κει και τον πρόεδρο της κοινοτικής επιτροπής, καταργήσατε το δημοτικό και θα τους κάνετε -λέει- νηπιαγωγείο. Εάν δεν υπάρχουν τα παιδιά, πώς θα κάνετε νηπιαγωγείο, κύριε Υφυπουργέ;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, μου επιτρέπετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Σας επιτρέπω, αρκεί να μου κρατηθεί ο χρόνος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ετοιμαζόμουν να το πω, αλλά ήδη το είπατε και εγώ θα το υπογραμμίσω.

Η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση έχει κατ' ουσίαν τον έλεγχο της λειτουργίας αυτών των σχολείων, όσον αφορά τον αριθμό τους και τη λειτουργική τους απόδοση.

Λαμβάνονται ομόφωνες αποφάσεις ή κατά πλειοψηφία, από τα νομαρχιακά συμβούλια, και είθισται να είναι δεσμευτικές για το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο δεν θέλει να παρεμβαίνει

ακριβώς στα του οίκου της νομαρχίας. Εμείς ελέγχουμε μόνο τη νομιμότητα αυτών των αποφάσεων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Επομένως πρέπει να ελέγχεται η νομιμότητα, διότι βάσει του ν. 1566, που αναφέρεται συγκεκριμένα σε δέκα έως είκοσι πέντε παιδιά, θα πρέπει να υπάρχει το σχολείο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αν αγνοείτε τις διαδικασίες, σε κάθε νομό υπάρχει μια νομαρχιακή επιτροπή παιδείας, η οποία εισηγείται στο νομαρχιακό συμβούλιο. Όπου δεν υπάρχει, είναι αποφάσεις των νομαρχιακών συμβουλίων.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Καταργούνται οι επιτροπές νομαρχίας με την πρότασή σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει πρόταση του νομαρχιακού συμβουλίου Σάμου; Υπάρχει ή δεν υπάρχει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Πρόταση υπάρχει...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ: Απ' ό,τι λένε, κύριε Υφυπουργέ, ισχυρίζονται ότι εκτελούν εντολές του Υπουργείου. Επομένως συνεννοηθείτε μεταξύ σας και μετά να μας πείτε γιατί τα καταργείτε.

Όσον αφορά το διορισμό των εκπαιδευτικών, έρχεστε έστω και με καθυστέρηση αρκετών ετών να υιοθετήσετε τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας για κατάργηση του αναχρονιστικού, αλυσιτελούς και αναξιοκρατικού συστήματος διορισμού των εκπαιδευτικών. Βέβαια παρότι θέλετε να αποκαλείσθε εκσυγχρονιστές και δημοκράτες, δεν καταδεχθήκατε να κάνετε διάλογο με την εκπαιδευτική κοινότητα, με αποτέλεσμα να ξεσηκωθούν θύελλες και αντιδράσεις εκ μέρους των εκπαιδευτικών.

Η Νέα Δημοκρατία, ενώ επί της φιλοσοφίας του νομοσχεδίου συμφωνεί, έχει προτάσεις που θα καταθέσει στην κατ' άρθρον συζήτηση, ώστε οι διορισμοί να είναι αξιοκρατικοί, αδιάβλητοι και κυρίως υπερχορηγικοί. Στόχος μας είναι οι διατάξεις που θα εισαχθούν, να αποδειχθούν ανθεκτικές στην εφαρμογή και το χρόνο.

Όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών, διαφωνούμε ριζικά. Μην ξεχνάτε ότι πρώτη η Νέα Δημοκρατία ζήτησε την αξιολόγηση, αλλά όχι βέβαια όπως προβλέπεται σ' αυτό το σχέδιο νόμου, δηλαδή όχι από τους κομματικούς προϊσταμένους της εκπαίδευσης και τους διευθυντές των σχολικών μονάδων που διόρισε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. Ας ακουστούν επιτέλους ορισμένες αλήθειες στην Αίθουσα.

Το 1982 το Π.Α.Σ.Ο.Κ. κατήργησε τους επιθεωρητές. Το 1994 πάλι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. κατήργησε το προεδρικό διάταγμα του Σουφλιά. Αλλά αφού ο εκπαιδευτικός θα αξιολογείται από τους φυσικούς προϊσταμένους τους μέσα από την εκπαιδευτική κοινότητα, τι τους θέλετε τους τετρακόσιους πραιτωριανούς αξιολογητές, οι οποίοι μάλιστα θα έχουν το δικαίωμα επιβολής και πειθαρχικών ποινών;

Ναι, εμείς δεχόμαστε την αξιολόγηση, αλλά πάντα από ειδικούς ανθρώπους εκπαιδευτικούς, μέσα από την εκπαιδευτική κοινότητα και όχι μέσα από ξένα σώματα, που οι διατάξεις του νομοσχεδίου καθαρά και ξάστερα το επιτρέπουν.

Κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία, όπως πάντα, διεκήρυξε και διακηρύττει την πίστη της στην αξία της παιδείας ως προϋπόθεση ελευθερίας, πολιτισμού, δημοκρατίας και ανάπτυξης, αλλά και την πίστη στην αξία της ελληνικής παιδείας,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ως την σημαντικότερη συνεισφορά των Ελλήνων στην ανθρωπότητα. Στόχος της Νέας Δημοκρατίας ήταν και παραμένει πάντοτε η επίτευξη μιας σύγχρονης παιδείας, με πρώτο μέλημα της το έμπρακτο ενδιαφέρον προς τον εκπαιδευτικό σε όλες τις βαθμίδες και στην αναβάθμιση των γνώσεων με προγράμματα σπουδών, που να καλύπτουν όλα τα πάσης φύσεως μαθήματα με διαχρονικές επιδιώξεις και την απομάκρυνση του κομματισμού από την παιδεία.

Όπως καταλαβαίνετε, είναι αδύνατον να υπερψηφίσω το παρόν νομοσχέδιο και επομένως θα το καταψηφίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή ξεπεράσαμε την 00.30' και έχουν μείνει όπως βλέπουμε τρεις-τέσσερις συνάδελφοι ακόμη να μιλήσουν, θα παρακαλούσα να μετατεθεί αύριο αυτή η μισή ώρα και να αρχίσουμε στις 10 το πρωί με τους παρόντες συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Κοντογιάννوپουλε. Μόνο που θα ήθελα να πω στον κ. Σπύρου να μιλήσει σήμερα, διότι οι Βουλευτές που είναι παρόντες είναι οι κύριοι Γκαλήπ, Σκρέκας και Ορφανός.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Και ο κ. Σπύρου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς. Όμως, κύριε Σπύρου, θα πρέπει αύριο το πρωί να είσατε εδώ στις 10.00', διότι θα αρχίσουμε ακριβώς αυτήν την ώρα τη συνεδρίαση.

Κύριε Υφυπουργέ, ακούσατε την πρόταση που έκανε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν άκουσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είπε ότι οι παρόντες Βουλευτές- διότι υπάρχουν και Βουλευτές που δεν είναι παρόντες, που αν συνεχιστεί ο κατάλογος θα διαγραφούν- θα μιλήσουν αύριο με την έναρξη της συνεδρίασης, που θα αρχίσει στις 10.00' η ώρα ακριβώς. Θα πρέπει, λοιπόν, οι παρόντες Βουλευτές που είναι, να μιλήσουν και εσείς, κύριε Υφυπουργέ, να είσατε αύριο εδώ ακριβώς στις 10.00' η ώρα, για να αρχίσουμε και μετά το τέλος αυτών των ομιλιών θα αρχίσει η ομιλία του κυρίου Υπουργού. Πρώτος ομιλητής θα είναι ο κ. Σπύρου, δεύτερος ο κ. Ορφανός, τρίτος ο κ. Σκρέκας και τέταρτος ο κ. Γκαλήπ.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 19 Αυγούστου 1997 και Τετάρτης 20 Αυγούστου 1997 και ερωτάται το Τμήμα εάν επικυρώνονται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Τρίτης 19 Αυγούστου 1997 και Τετάρτης 20 Αυγούστου 1997 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναινέση του Τμήματος και ώρα 00.40' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη 3 Σεπτεμβρίου 1997 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ